

in^{sa}at mühendisleri odas xxii. dönem raporu 1976-77

türkiye
mühendislik
haberleri

verici
iskiler
cevabı

ILERİCİLERİN
BASARISI

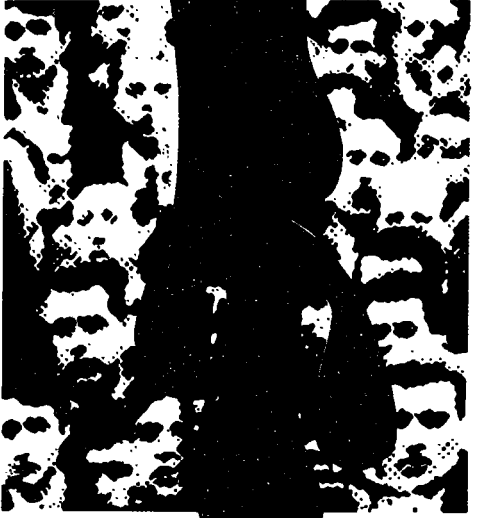
TMMOB

müh
h

teknik
sendikalaşma

türkiye
mühendislik
haberleri

250 / Ocak 1978 • TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası

türkiye
mühendislik
haberleri

DCM'ler
kursu

okratik
zlanacak

TÜRKLER: "İSÇİ
SINIRI
DEMOKRATİK
YÖNETİMİ
OLANAK
TANIMAY"

Gözetik Naklemleri kısıp
sepleri yargılar
Çalışma Bakanlığı'nın 1976-77
Yılında Çalışanların İşleri

TMMOB,
bütün mühendis
ve mimarları
DCM mücadelesine
katılmaya çağırıyor

"Demirel Ana'yı
anlayıp yorum

DCM'lere

türkiye
mühendislik
haberleri

türkiye mühendislik haberleri

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
AYLIK YAYIN ORGANI

Sahibi:

İnşaat Mühendisleri Odası

Adına ARIF MERDOL

Sorumlu Yazı İşleri Yönetmeni:

Erdoğan KÖKSAL

Yayın Kurulu:

Ali UÇAR - Atalay EKİNCİ - Bayram DURMUŞ

Hilmi YÜNCÜ - Müslüm SÖLGÜN

Selâhattin GÜLEÇ - Uğur KÖKBEN

Teknik Yönetmen:

Ahmet SAT

Yayın Koşulları:

Derginin her standart sayfası, telif yazılar için 100,— TL, diğer yazılar için 50,— TL, özgün şekil ve resimler için 30,— TL, diğer özgün karikatürlere 100,— TL'ye kadar ödeme yapılır. ★ Gönderilecek yazıların daktilo ile ve çift aralıklı yazılması ve iki nüsha olarak gönderilmesi, çizimlerin aydınlatma kağıdına çini mürekkebi ile çizilmesi 1/2 oranında küçültüldüğünde okunabilecek abadda olması gerekmektedir. ★ Yayın Komitesi gönderilen yazılar üzerinde gerekli düzeltmeyi yapmağa yetkilidir. ★ Basılan çeviri yazılardan dolayı her türlü sorumluluk çevirene aittir. ★ Yayımlanan yazılardaki fikir ve teknik sorumluluk yazarlarına aittir olup İnşaat Mühendisleri Odasını ve dergiyi bağlamaz. ★ İlanlardan sorumluluk kabul olunmaz. ★ Dergiye gönderilen çeviri ve fotoğrafların kaynaklarının gösterilmesi gerekir. ★ Dergiye gönderilen yazılar basılsın veya basılmayın tade edilmez.

Abone Koşulları:

Sayı: 20,— TL, Yıllık: 200,— TL. Diğer okullar için iki katıdır. Öğrenciler için % 50 indirim yapılır. TMM Dergisi, İnşaat Mühendisleri Odası üyelerine bedelsiz gönderilir.

Yönetim Yeri:

Selânik Cad. 19/1, Yenışehir - Ankara

Tel : 25 36 00 - 17 85 88

Dizilip Basıldığı Yeri:

DOĞUS Ltd. Sti. Matbaası - Ankara

İLAN FİYATLARI:

Arka kapak	5.000,— TL
Ön kapak içi	4.000,— TL
Arka kapak içi	3.000,— TL
İç tam sayfa	2.500,— TL

inşaat
mühendisleri
odası
XXII. dönem
çalışma
raporu
1976 - 1977

İÇİNDEKİLER

XXIII. Genel Kurul Gündemi	3
Kayıplarımız	4
İMO Merkez ve Şubeler Yönetim Kurulları	5
Genel Kurulca Seçilen Kurullar	7
İl ve İlçelerdeki Temsilciler ve Meslekî Denetim Görevlileri	8
1976 Yılıın Ardından	9
Deprem Yılı 1976	10
ÖRGÜTSEL ÇALIŞMALAR	13
Şube ve Temsilciliklerle İlişkiler	16
Lokal	17
İSTİHDAM SORUNLARI	18
3. Teknik Eleman Kurultayı	18
Yan Ödemeler ve Teknik Personel Sorunu	19
Serbest Proje Bürolarında Ücretli Çalışan Üyelerimiz	20
İssiz Üyelere İş Bulma Komisyonu Çalışmaları	21
Şantiye Şefleri ve Mühendisleri	22
TEKNİK HİZMETLERE İLİŞKİN SORUNLAR	23
Teknik Hizmet İthalinde Bir Odak Nokta	23
Yatırımların İzlenmesi	26
PROJE, YAPI VE MALZEME DENETİMİ	27
Ortak Meslekî Denetim Uygulaması	27
Yapı Denetimi Uygulaması	32
Malzeme Denetimi Uygulaması	32
DİĞER ODA ORGANLARI ÇALIŞMALARI	39
Danışma Kurulu	39
Haysiyet Divanı	40
Yardım Fonu Komitesi	40
TİMYAD	41
ODA İÇİ KOMİSYON ÇALIŞMALARI	42
Ulaşım Komisyonu	42
Büyük Kentlerin Ulaşım Sorunu Komisyonu	42
AET Komisyon Raporunun Özeti	43
Okul Sonrası Mühendislik Eğitimi Komisyonu	44
KONFERANS, SEMİNER, SEMPOZYUM VE KAMU OYUNA DUYURULAR	45
Konferans ve Seminerler	45
Demir Çelik Sempozyumu	46
Kamu Oyuna Duyurular	46
DPT 4. Beş Yıllık Plan Hazırlıkları	48
6085 Sayılı Trafik Kanunu Eleştirisi	49
YAYIN	51
Kitap Satışları	52
İNSAAT MÜHENDİSLERİ GÜNÜ	55
YÖNETMELİK DEĞİŞİKLİKLERİ	64
MALİ KISIM	66

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

XXIII. GENEL KURUL GÜNDEMİ

Sayın Üye,

Odamız Genel Kurulunun 23. olağan toplantısı 25-26 Şubat 1977 günleri Makina Mühendisleri Odası toplantı salonunda yapılacaktır. Genel Kurul 2. olağanüstü Genel Kurulda yapılan Yönetmelik değişikliği gereğince delegasyon yöntemine göre toplanacaktır.

23. Genel Kurulumuza Yönetmeliklerimizin öngördüğü biçimde seçilen delegeler ve Yönetmeliğimizde belirtilen doğal üyeler katılacaklardır.

Bilgilerinize sunulur.

Saygılarımızla
YÖNETİM KURULU

A) Açılış

- A1 — Başkanlık Divanı Seçimi (1 Başkan, 2 Başkan Vekili, 4 Sekreter)
- A2 — Saygı duruşu
- A3 — Açılış konuşması (Yönetim Kurulu Başkanı)
- A4 — Genel Kurul'a davetli konukların konuşmaları,
- A5 — Anıt-Kabir'e çelenk konulması.

B) GENEL KURUL ÇALIŞMALARI

- B1 — Komisyonların seçimi
 - B1.1 — Ana Sorunlar Komisyonu (7 üye)
 - B1.2 — Yönetmelikler Komisyonu (5 üye)
 - B1.3 — Bütçe Komisyonu (1976 bütçesiyle 1977 bütçe önerisi vb.) (7 üye)
 - B1.4 — Oda ve Üye Önerileri Komisyonu (5 üye)
 - B1.5 — Oy Ayrımı Kurulu (12 üye)
- B2 — Raporun sunulması, Yönetim ve Denetim Kurulları raporlarının görüşülmesi ve Yönetim Kurullarının mali yönden ibrası,
- B3 — Komisyon raporlarının ve 1976 yılı bütçesinin karara bağlanması,
- B4 — 24. Genel Kurul yerinin kararlaştırılması.

C) ADAYLARIN GÖSTERİLMESİ VE SEÇİMLER

- a) Danışma Kurulu (5 asıl, 5 yedek)
- b) Oda Yönetim Kurulu (7 asıl, 7 yedek)
- c) Oda Denetim Kurulu (3 asıl, 3 yedek)
- d) Oda Haysiyet Divanı (5 asıl, 5 yedek)
- e) Oda Teknik Kongre Üyelikleri (6 asıl 3 yedek)
- f) Yardım Fonu Komitesi (3 asıl, 3 yedek)

T.M.M.O.B. ÜYE SEÇİMLERİ

- g) Birlik Yönetim Kuruluna Temsilci (3 aday)
- h) Birlik Denetim Kurulu (1 aday)
- i) Birlik Genel Kuruluna Delege (100 asıl, 100 yedek)
- j) Yüksek Haysiyet Divanına temsilci (1 aday)

D) Seçim sonuçlarının açıklanması, dilekler ve kapanış.

Not : Oda Yönetim Kurulu Asıl ve Yedek üyeliklerinin seçimi ayrı ayrı yapılacaktır. Bu hale göre her Genel Kurul Üyesi asıl ve yedek üyelikleri için ayrı oy pusulası kullanılacaktır. Oy ayrımında, asıl üye adayları kendi aralarında, yedek üye adayları kendi aralarında ve aldıkları oy sayısına göre sıralanacaktır.

KAYIPLARIMIZ

AGIŞ	İlhan
ALTINOK	Ali
ARAT	Şevket
AKDORUK	M. Hami
ARTUNAR	Refet
AYKAÇ	Ahmet Oğuz
BALCI	Şerif
BEKİROĞLU	Kibar
BERKMEN	Bekir Sıtkı
BEREKET	Abdurrahman
CAN	Muzaffer
COŞKUN	Arif
ÇELEN	Salih
DEMİROK	Ata
DİNÇ	M. Ali
DİRİ	Sadık
DÖNMEZER	Hayrettin
ERGUVAN	H. Cahit
GAVREMOĞLU	Halit
HAZNEDAR	Abdurrahim
ISPANAKCI	Ömer Tayyar
İNCEÖREN	Ahmet Yekta
KÖKTÜRK	Cevdet
KURAL	Sahip
KİPER	Sudi
KURANOĞLU	İbrahim
KURANER	A. İrfan
KURDOĞLU	Ekrem
KÜÇÜKGÖRKEY	Hasan
OKYAY	Ahmet Naim
ORAZ	İzzet
ÖZBEK	Tekin
ÖNCEL	Fethi
ÖZERİM	Şekip
ÖZDEN	Ender
ÖZDURAL	Ayfer
PAYZIN	Zafer
ŞAHAN	Kenan
SARIKAYALAR	İ. Behzat
ŞARMAN	Fahri
TUNCAY	Ömer
USTA	İmam
ZERDABİ	Safvet Melik

Rahmet diler, saygı ile anarız.

İMO

merkez ve şubeler

1976-1977 yılları

yönetim kurulları

Merkez Yönetim Kurulu

1976

Başkan	Arif MERDOL
Başkan V.	Ali AÇAN
Sekreter Üye	Hasan TAŞAN
Muhasip Üye	Tarık CANER
Üye	Medet ÖZBEK
Üye	Yılmaz SARIOĞLU
Üye	Şevket AÇIKELLI

İstanbul Şubesi

	1976	1977
Başkan	Ertuğrul TİĞLAY	Ertuğrul TİĞLAY
Sekreter Üye	Nezihi KARAHASAN	Nezihi KARAHASAN
Muhasip Üye	Tarık AYDIN	Şaban ÖZER
Üye	Metin AKALIN	Nazmi ORFA
Üye	Galip BÜYÜKYILDIRIM	Nuri KALKAN
Üye	Yusuf NAMOĞLU	Ali ÖZDOĞAN
Üye	Adnan ATACAN	İlhan ADILOĞLU

İzmir Şubesi

	1976	1977
Başkan	Mustafa ARKUN	Mustafa ARKUN
Sekreter Üye	Sadettin UÇKUN	Sadettin UÇKUN
Muhasip Üye	Hüseyin MUMCUOĞLU	Recep BİÇİCİ
Üye	Erver GÜNDAY	Bitol BORA
Üye	Tahsin VERGİN	Hikmet ÖZGÖBEK
Üye	Ahmet ÖZGÖNENÇ	Teyfik ÖZLÜ
Üye	Seyran DAMBA	Osman ÖZGÜVEN

Elâzığ Şubesi

	1976	NOT:
Başkan	Mustafa ONUR	Elâzığ seçimleri
Sekreter Üye	Mehmet KAYMAZ	Valilikçe iptal
Muhasip Üye	Mehmet KILIÇ	edilmiştir.
Üye	Hamdi AYDOĞAN	
Üye	Mehmet TUĞAL	

Kayseri Şubesi

	1976	7.10.1976	1977
Başkan	S. Sırrı YÜCEL		Kâmil KUNDAKÇIOĞLU
Sekreter Üye	Cemal OĞUZHAN		İsmail MOLU
Muhasip Üye	Salih ÖZKIRŞEHİRLİ		Hulusi ÖZVARINLI
Üye	Kâmil ÖZCAN		Ahmet ALTINTAŞ
Üye	Halit GAVREMOĞLU	Kenan DİNÇER	N. Naci GAVREMOĞLU

GENEL KURULCA SEÇİLEN KURULLAR

ODA HAYSIYET DİVANI

Hayrettin SİĞİRCİ (B)
Şecaattin TULGAR
Nihat ERSOY
Güney ÖZCEBE
Sedat ÖZKOL

YARDIM FONU KOMİTESİ

Hamit KURANEL (B)
Fikri KAMAN
Nizamettin KAHRAMAN

PROJE ONAY YETKİSİ VEREN KURUL

Mehmet ORMANCI
Alp ACAR
Emel SARICA
Remzi KUMLU
O. Vedat ŞENAL
Abdurrahman TÜPEKÇİ

TEKNİK KONGRE YÜRÜTME KURULU

Ertan ACAROĞLU
Şahap AKISOY

Alp ACAR
Atilla ALPÖGE
Eren OMAV
Mustafa AKGÜL

ODA DENETİM KURULU

Feridun SUNGUR
Önder KÜÇÜKKARAGÖZ
Metin TAVMAN

ODA DANIŞMA KURULU

Neşet AKMANDOR
İlter ÇUBUKÇU
Ertan ACAROĞLU
Mete AKALIN
Galip BÜYÜKYILDIRIM
Halil GÖKSU
Fikri KAYA
Uğur KÖKDEN
Sadettin UÇKUN
Nursel ŞOLT
Ali UÇAR
Akın ATILLA
Hilmi YÜNCÜ
Tahir DİNÇER
Erdoğan TUNCER

İL VE İLÇELERDEKİ TEMSİLCİLER VE MESLEKİ DENETİM GÖREVLİLERİ

Tuncay ATAM
ESKİŞEHİR

Mehmet BAYRAK
ÇORUM

Yaşar TOĞAY
MERSİN

H. Basri EKİNCİ
NAZİLLİ

Funda ŞENER
AYDIN

Ali DEMİRALP
MALATYA

Asım BEŞİKÇİ
RİZE

Naci ER
ERZURUM

Fahri GÜLER
BANDIRMA

Remzi KARİP
HAKKÂRİ

Şenel SARI
GİRESUN

Abdülkadir GÖNCÜ
URFA

Cevat GÜVEN
SAKARYA

İhsan GÜRPINAR
KIRKLARELİ

Abdülkadir ÜLGÜRAY
TEKİRDAĞ

Necdet PELİT
GÜLLÜK - MİLÂS

Hasan ZORLU
SÖKE

Osman BERBEROĞLU
ANTALYA

Mehmet ÖZGÜR
KAHRAMANMARAŞ

Kadri İVEGEN
VAN

Kemalettin UNGU
ERZİNCAN

Cafer GÖKÇE
BOLU

Yılmaz BALIK
ZONGULDAK

Necip TAŞPINAR
AFYON

Mustafa ÖZEN
KARABÜK

Sezal SARIÇİÇEK
TUNCELİ

Sezal ŞAHİN
HATSA

Mahmut KEÇELİ
ADANA

Mehmet YÜCEL
SİVAS

Halil ARLI
KASTAMONU

Mehmet Ali BİLGİN
ÇANKIRI

Emîn BERK
ÜNİYE

Hasan AYDOĞAN
DİYARBAKIR

Nejat SEZER
KOCAELİ

Ali Rıza ASLAN
SAMSUN

A. Rebi TOKATLIOĞLU
ORDU

Gafur YAZICI
BURSA

Nevfel Dursun ERDİL
ADIYAMAN

Mustafa KAPLAN
SALİHLİ

M. Salih BASMACI
DENİZLİ

Cahit KARAHAN
EDİRNE

Çetin DANBA
MANİSA

Necdet SÖKÜCÜ
GAZİANTEP

1976 yılının ardından

Yönetim kurulumuz 1976 yılına altı bir görev dönemini kapatarak geride bırakıyor. Geçen bir yıllık dönem süresince yönetim :

- a) Tüm devrimci, ilerici, yurtsever ve demokrat arkadaşların birlikte somut çalışmalar yapması,
- b) Ülke sorunlarımızın, halkımız yararına çözümlenebilmesi gerçeğini İnşaat Mühendisliği açısından sergilenmesi,

c) İnşaat Mühendisleri üyelerimizin gerek mesleki, gerekse de genel bilgilennemelerine hatta bir oranda da bilinçlenmelerine yardımcı olunması,

d) Genel olarak yurt çapında Oda üyelerimizin daha örgütlü hale getirilerek daha iyi bir dayanışma içine sokulması ilkelerini temel almıştır.

Bu gün Odamız; kayıtlı üye sayısı 19.000'e varmış, büyük bir kuruluştur. Bu hızlı artış içinde çok kısa bir süre içinde otuz binlere varacağız. Ancak niceliksel büyüklük beraberinde niteliksel gelişmeyi yeterince getirememiştir.

Odamızca yürütülen ve TMH'nın 254. sayısında yer alan "İnşaat Mühendisliği Eğitiminin Niceliksel ve Niteliksel Durumu" araştırması ile ülkemizdeki İnşaat Mühendisliği eğitiminin ne denli acıklı bir durumda olduğunu somut verileriyle ortaya koymuştur.

Nicelik yönünden büyük bir yapıya sahip olan Odamız, kendine çekil-düzen vermek zorundaydı. Bu zorunluk, fiziksel, boyutların artık bir meslek odasının yapısına uygun bir genel kurul yapılabilmesi imkansızlığından ve genel kurullarını bundan böyle, yurt sorunlarının İnşaat Mühendisliği açısından tartışılan platformlar haline dönüştürülmesi düşüncesinden kaynaklanmaktaydı. 1975 ve 1976 yıllarında yapılan genel kurullarını bize somut olarak gösterdiği örnek, diğer Odalarda da yapıldığı gibi, ortaya yeni bir yöntemin uygulanması sorunu çıkarmıştır.

Gelişmeleri değerlendiren yönetim kurulumuz, yine diğer odaların tecrübelerini de göz önüne alarak, delegasyon sistemine geçme kararını alarak

ülke çapından gelen arkadaşlarımızın katkılarıyla bir olağanüstü kongre yapmış ve delegasyona geçmiştir. Delegasyon sistemine geçerken büyük bir mühendis kitlesi ülkemizin en uç köşelerinden gelerek Genel Kurula katılmış ve yönetim kurulunun getirdiği Yönetmelik değişikliklerini onaylamıştır.

Yönetim Kurulumuzun bu yıl üyelerine sunduğu diğer bir önemli hizmette Lokal açmasıdır. Lokal Anadolu'dan gelecek tüm arkadaşlarımızın dinlenme ve yiyecek gereksinimlerini karşılayacak şekilde düzenlenmiştir.

1976 yılı üyelerimiz için olduğu gibi tüm halkımızın üzerine ağır baskıların, faşist saldırıların yoğunlaştırıldığı bir dönem olmuştur. İktidar yönetim kurulu üyemiz saldırıya uğramış, ve çok sayıda üyemiz demokratik eylemleri nedeniyle hakarete maruz kalmıştır. 1976 yılı aynı zamanda pahalılığın korkunç deneyecek boyutlara ulaştığı bir yıl olmuştur. Tüm ağır baskılar karşısında ise Odamız 13 Mart'taki "Faşizmi ve Hayat Pahalılığına Hayır" mitingine, Nisan ayında yapılan "Katliamları Protesto" yürüyüşüne, Eylül'de yapılan "DGM'ye Hayır" mitingine aktif üyelerle katılarak demokrasi cephesindeki görevini yerine getirmeye çalışmıştır.

Anadoludaki üyelerimizin isteklerine uygun olarak yirminin üzerinde il'e konuşmacı gönderilerek Hasır Çelik, Betonarme yapılarıdaki çatlaklar, Yeni sömürgecilik konularında üyelerimize bilgi aktarılmıştır. Bunun yanında üyelerimize ucuz kitap temin eden Odamızın çabaları büyük ilgi görmüş ve 7500'e yakın kitap ve broşür ile Oda yayınları satışı yapılmıştır. Odamız kitap basımına da hız vermiş olup, ilgili bölümde belirtilen ve üyelerimizce önemli sayılan kitapları bastırmayı başarmıştır.

Ülkemizin somut sorunlarını bir bir ele alan Odamız :

- a) Ulaşım ve kent içi ulaştırması,
- b) Çimento karaborsası,
- c) LİCO'deki depremi sonrası durumu tespiti,
- d) Van depremi,
- e) İş güvenliği,
- f) Ankara'nın Hava kirliliği,
- g) Yeni Trafik Kanunu'na ilişkin görüşlerimizi kamuya açıklamış ve ilgili kuruluşların dikkatini çekmiştir.

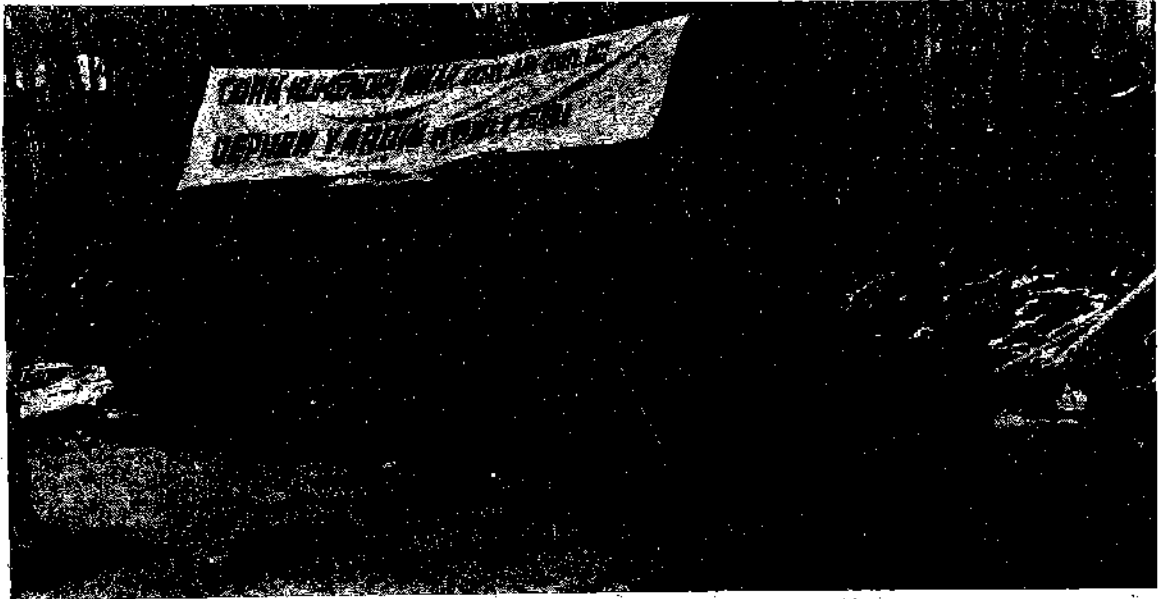
Kısa bir açıklaması yapılan 1976 Çalışma dönemi yönetim kurulumuz için belli oranda çalışmaların üretildiği, fakat yine de yeterli bulmadığımız bir yıl olduğu gibi tüm halkımız için sıkıntılı, baskı altında geçen, can güvenliğinin yitirildiği ama gereğince direnilen bir yıl olmuştur. Basın ve TRT yoluyla her türlü gericiğin açıkça savunulduğu fakat her demokratik kuruluşlarda ve meslek odalarında tüm gericilerin yenilgiyi tattıkları bir yıl oldu. 1976 yılı gericilerin baş - aşağı işlerinin DGM yasası yenilgileriyle noktalanmış bir kilometre taşı oldu.

depremler yılı 1976

Her yıl hemen "olağan" hale gelen depremler geçtiğimiz yıl da önemli kayıplara yol açtı. 1975 sonbaharında Lize'de meydana gelen deprem den sonra 1976'da Denizli ve Muradiye'de de iki büyük deprem oldu. Odamızın Lize depremiyle ilgili çalışmaları depremden hemen sonra başladı. Fakat bu ilgi daha sonrada sürdürüldü. Depremden 9 ay sonra Lize'ye Odamız bir inceleme ekibi gönderdi. Ekibimizin yaptığı inceleme ve gözlem sonuçları 7 Haziran 1976 tarihinde düzenlediğimiz bir basın toplantısında kamuya açıklandı. Basın bülteninde şöyle deniliyordu. "1960 yılından beri Lize ve bölgeşinde 70 den fazla deprem olmuştur. Bu dönem zarfında siyasal iktidarlarca hangi tedbirler alınmıştır? Hangi yerleşme ve konut politikası yürürlüğe konulmuştur? Bu dönem zarfında bu açıdan yapılan ciddi tek bir şey yoktur" "Bölge halkının oturduğu konutlar hiç bir yapı kuralına uymayan, kendi yüklerini bile kaldıramayacak kadar teknolojik gelişmeden nasibini alamamış yapılardır. Bu nedenle ortaya çıkan durumu "doğal bir afet" olarak görmek ya da göstermeye çalışmak büyük haksızlık olur.

"Diğer yandan nüfusun yüzde 95'inin yaşadığı çok dik ve heyelana maruz bir yamaçta kurulmuş olan eski Lize depremden tamamiye tahrip olduğu halde, 1960'ların başında İmar ve İskan Bakanlığınca inşa edilen ve nüfusun küçük bir bölümünün barındığı konutlar depremden hemen hiç zarar görmemiştir. Bu sonucu örnek bile tedbir alındığı takdirde, kayıpların ne kadar azaltılabileceğini göstermeye yeter"

19 Ağustos 1976 günü Denizli'de de deprem oldu. Cankaybının fazla olmadığı depremden konutlar

önemli ölçüde hasar gördü. İnşaat Mühendisleri Odası Denizli Temsilciliği depremle ilgili durumu Oda merkezine duyurdu. Bunun üzerine Odamız 24 Ağustos 1976 da Mimarlar Odasıyla ortak basına bir açıklama yaptı. "Ortak Belge Uygulamasını" gerekliliği üzerinde de durulan bildiride şöyle deniliyordu :

"Yapıların sağlam ve kullanışlı inşa edilmesi konusunda yürütülen mücadelenin sonucunda gerçekleştirilen Ortak Belge Uygulama Düzeni yıllardan beri iktidarlarca engellenmek istenmiştir. Bu olumsuz tutumun en son örneği İmar ve İskan Bakanlığının 21.4.1976 gün ve 4757 sayılı ve 79 numaralı genelgesiyle verilmiştir. Bakanlık bu genelgeyle Odalarca yapılmakta olan vize işlemlerinin geçersiz olduğunu bildirmektedir."

VAN DEPREMİ

Çarşamba günü saat 14.30 civarında Van Bögesi şiddetli bir depremle sarsıldı. Muradiye ve Çaldıran'da ve köylerde tüm konutlar yerle bir oldu. Binlerce insanımız hayatlarını yitirdiler. Depremden sonra üç arkadaşımızdan oluşan İnşaat Mühendisleri Odası ekibi deprem bölgesine hareket etti. Araştırma ve Dokümantasyon Merkezi Başkanı Dr. Fikret Başkaya, Hasan Çolak ve İrfan Kartal'dan oluşan ilk ekibimiz incelemelerini tamamlayarak 30 Kasım günü Ankara'ya döndüler.

Ekibimizin tesbitleri özetle şunlardı :

1 — Deprem çeşitli siyasi partilerin yerel yöneticileri arasında politik istismar konusu yapı-

mıştır. Yardımlar gerek bu çekişmeler, gerekse bürokratik engeller yüzünden yerlerine gerektiği gibi ve vaktinde ulaşamamıştır. MC parti ilçe başkanları ellerine gelen yardımları kendi politik görüşlerine yakın olanlara dağıtma yoluna gitmişlerdir.

2 — İleri sürülen iddiaların aksine yardımlar zamanında ulaşmamış ve yetersiz kalmıştır. Enkaz kaldırma çalışmalarının etkin olmayışı yüzünden kayıplar artmıştır. Ayrıca çadır battaniye ve yiyecek yardımı depremin ilk günlerinde yetersiz kalmıştır. Deprem 24 Kasım öğleden sonra saat 14.30 civarında meydana geldiği halde, ilk enkaz kaldırma çalışmaları 26 Kasım saat 10 da başlatılabilmektedir. Enkaz kaldırma çalışmaları açısından köylerin çok deha kötü durumda oldukları tesbit edilmiştir. Depremin beşinci gününde bile yardım almayan ve enkaz kaldırma çalışmalarından yararlanmayan köyler bulunuyordu.

3 — Odamızın her zaman üzerinde ısrarla durduğu gibi depremin bu kadar büyük hasara ve can kaybına neden olmasının başında ilkel yapı tekniğiyle oluşturulan binalar gelmektedir. Binalar kendi yüklerini bile taşıyamayacak durumda olan yığma yapılardır.

4 — Bütün bunların ötesinde, Muradiye'ye ait, bölgenin jeolojik durumuyla ilgili 1950 de hazırlanan bir raporda ilçe'nin birinci derecede deprem bölgesi olduğu ileri sürülerek, düz bir alana taşınması önerilmişken, o zamandan bu yana hiç bir önlem alınmamıştır. Rapor dosyadan çıkarılmadan bekletilmiştir.

Hemen her yıl önemli depremlere sahne olan ve büyük kayıplara neden olan ülkemizde deprem öncesi hiç bir önlem alınamamakta, deprem sonrasında da alınan önlemler demagogik nitelik taşımaktadır.

30 Kasım günü TMMOB tarafından yapılacak yardımların etkinliğini sağlamak amacıyla TMMOB Deprem Yardım Komitesinde görev yapmak üzere Yönetim Kurulu üyemiz Medet Özbek Van'a hareket etmiştir. Yurt çapında, şubeler, temsilcilikler aracılığıyla toplanan yardımlar TMMOB Deprem Yardım Komitesince halka doğrudan dağıtılmıştır. Yardım malzemeleri TMMOB Yardım Komitesi, Muradiye Halk Yardım Komitesi ve Devrimci kuruluşların oluşturduğu Yardım Komiteleriyle dayanışma halinde halka dağıtılmıştır.

Resmi kanallarla ulaşan yardımların dağıtılması sırasında güvenlik kuvvetlerinin olumsuz tavır içinde bulundukları görülmüştür. Bu durumun sonucunda güvenlik kuvvetleriyle halkın yer yer çatıştığı ve halkın tepkisine yol açtığı bilinmektedir. Ayrıca deprem bölgesinde her zaman olduğu gibi yolsuzluklar olmuş. Yardım getiren kamyonların "yol değiştirdiklerine" ilişkin görüşler yaygınlık kazanmıştır. Bu konuya ilişkin haberler yabancı basında da yer almıştır.

Yardımların yetersizliği sonucunda bölge halkı göçe zorlanmış, bölgeye ulaşan yardımların çokluğuna karşın, halka ulaşan yardım malzemeleri son derece yetersiz kalmıştır (1...)

28 Aralık 1976 günü Çağdaş Sahnede Muradiye Belediye Başkanı Süleyman Çelik, Teoman Öztürk, Arif Mardol, Yavuz Önen, Talp Kızılyıldız, Kadir Dirik, Aykut Altun'un katıldıkları Van Depremi konulu bir panel düzenlenmiştir.

Depremle ilgili çekilen film ve fotoğraflar ve bantlar çeşitli vesilelerle kamuya gösterilmiş ve dinletilmiştir. Önce TMMOB salonunda daha sonra Çağdaş Sahnede açılan Muradiye Depremi Fotoğraf Sergisi öteki illerde de açılarak kamu oyu aydınlatılmaya devam edilecektir. Sergide yer alan ilginç bir fotoğraf hasarın bu kadar büyük olmasının ilkel yapı tekniğiyle oluşturulan binalardan ileri geldiğini açıkça göstermektedir. Bu fotoğrafta hemen hiç bir hasara uğramayan Muradiye Ziraat Bankası binası ve lojmanı yer almaktadır. Bu "tehlikeli" binanın hemen yanındaki tüm yapılar ise yerle bir olmuştur.

Ödümüz bu konuda baştan beri gösterdiği dayanıklılığı sürdürmeye devam edecektir. Benzer çalışmalar giderek kamu oyununda "doğal afet" konusundaki görüşlerin de "değişmesine" katkıda bulunacaktır.

* Örgütsel çalışmalar

Mayıs 1976'da toplanan T.M.M.O.B. XXI. Genel Kurulunca göreve getirilen yeni Yönetim Kurulunca hazırlanan T.M.M.O.B. çalışma programı ve ilkeleri görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Odamız, mesleki ve demokratik girişimlerinde, geçen dönemlerde olduğu gibi bu dönemde, kabul edilen İlke ve programa uymayı görev saymıştır.

T.M.M.O.B. 21. DÖNEM ÇALIŞMA PROGRAMI VE İLKELERİ :

"Bu dönemde, üye tabanını bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi etrafında toparlamak üzere somut sorunlardan hareketle, iç ve dış sömürü teşhir edilecek, ülke yapısı ve gelişmeler konusunda çalışmalar yapılacaktır, bu çalışmaların sonuçları etkin ve yaygın bir biçimde kitlelere aktarılacaktır, TMMOB ve Odaları, gerek teknik eleman kuruluşlarıyla, gerekse diğer demokratik kuruluşlarla dayanışmanın ve ortak çalışmaların güçlenerek sürdürülmesi yolunda çaba harcayacaktır."

rekse diğer demokratik kuruluşlarla dayanışmanın ve ortak çalışmaların güçlenerek sürdürülmesi yolunda çaba harcayacaktır."

Halkını ve yurdunu seven, yabancıların ve içteki uzantılarının değil halkının çıkarlarını savunan mühendis ve mimarların, ekonomik, politik ve anti-demokratik baskılar ve saldırılarla susturulmak ve sindirilmek istendiği günler yaşanmaktadır.

Enerji, petrol, madencilik, sanayi, tarım, ormancılık, konut, kentleşme ve kentsel altyapı gibi alanlarda sürdürülen sömürüyü, giderek arttırılan dışa bağımlılığı gören ve bunlara karşı duran mühendis ve mimarlar hedef alınmaktadır.

Bu girişimler : İşçiye, köylüye, öğretmene, memura, öğrenciye ve tüm teknik elemanlara karşı geliştirilen baskı ve saldırıların bir parçasıdır.

Kurtuluşunu, halkının kurtuluş sürecinde gören mühendis ve mimarları; emperyalizme ve onun içteki uzantılarına, faşizme ve onun silahlı çetelerine karşı tüm emekçi kitlelerle dayanışma ve ortak mücadele içine girilmedikçe, sorunların çözülemeyeceğinin bilincindedirler.

T.M.M.O.B. bu alanda bir mücadelenin önemli demokratik araçlarından biridir. TMMOB demokratik hakların korunması ve geliştirilmesi için, bugünkü demokrasinin niteliğini gözden kaçırmadan, demokrasi için verilen mücadelelerin nihai hedefinin bilincinde olarak, ortak mücadele içinde yer alacaktır. Ekonomik-demokratik mücadelede önemli bir aşama olan sendikalar için mücadele sürdürülecektir.

Önümüzdeki dönemde TMMOB üye tabanındaki dayanışmanın ve birlikteliğin bu mücadele için daha da güçlendirilmesi gerekmektedir. Böylece gerek teknik elemanların, gerekse tüm çalışanların birlikteliğine ve dayanışmasına daha fazla güç katılması sağlanacaktır.

Bu dönemde, üye tabanını bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi etrafında toparlamak üzere somut sorunlardan hareketle, iç ve dış sömürü teşhir edilecek, ülke yapısı ve gelişmeler konusunda çalışmalar yapılacaktır, bu çalışmaların sonuçları etkin ve yaygın bir biçimde kitlelere aktarılacaktır, TMMOB ve Odaları, gerek teknik eleman kuruluşlarıyla, gerekse diğer demokratik kuruluşlarla dayanışmanın ve ortak çalışmaların güçlenerek sürdürülmesi yolunda çaba harcayacaktır.

Çalışma alanları olarak aşağıdaki konular seçilmiş ve komisyonlar kurulmuştur.

ÇALIŞMA ALANLARI :

- 1 — Doğal Kaynaklar,
- 2 — Sanayi,
- 3 — Enerji,
- 4 — Ulaşım,

- 5 — Turizm,
- 6 — Kırsal Alanlardaki Sorunlar,
- 7 — Kentsel Alanlardaki Sorunlar,
- 8 — Çevre Sorunları,
- 9 — Teknik Hizmet İthalı - Teknoloji Transferi,
- 10 — Eğitim,
- 11 — AET,
- 12 — Kamu İktisadi Teşekkülleri,
- 13 — İş Güvenliği,
- 14 — Devlet Proje Ofisi,
- 15 — Üyelerimizin Güncel Sorunları,
- 16 — Sendikal Haklar - Teknik Eleman Kurultayı Çalışanlar Kurultayı,
- 17 — Sosyal Güvenlik,
- 18 — İşyeri Temsilcileri,
- 19 — Ortak Bina - Ortak Basımevi,
- 20 — Ortak Belge - Kalite Kontrol,
- 21 — Yayın,
- 22 — Kamu Kuruluşlarıyla İlişkiler,
- 23 — Dış İlişkiler.

DEMOKRATİK KURULUŞLARLA ORTAK KATILDIĞIMIZ EYLEMLER :

Geçtiğimiz dönemde özellikle demokratik sorunlar karşısında birlikteliği sağlayabilmek ve tek bir ses olabilmek için T.M.M.O.B.'de yapılan ve bütün Odaların çağrıldığı toplantılarda alınan kararlar T.M.M.O.B. tarafından kamu oyuna yansıtılmıştır. T.M.M.O.B. ve diğer Odalarla yaptığımız ortak çalışmalarda, Odamız, etkin rol oynamış ve bir-

likteliğin sağlanmasında yapıcı adımlar atılmıştır. Ortak bina, matbaa konusunda çalışmalar yapılmıştır. Türkiye'nin içinde bulunduğu çıkmaz, birlikte değerlendirilerek, bu çıkmaza neden olan egemen güçlere karşı mücadelenin, ortaklaşa olarak tüm kamu oyunda hissedilir ölçüde birlikte verilmesinde büyük katkılarda bulunulmuştur.

Bağımsızlık ve demokrasi mücadelemizde tüm ilerici yurtsever kuruluşlarla tam bir dayanışma içinde gelişmiştir. DİSK, TÖB-DER, TUS-DER, TÜTED, TÖD, TİB, AYÖD gibi devrimci örgütlerle T.M.M.O.B. ve diğer Odalarla birlikte saptadığımız ilkeler etrafında güçbirliği denemelerine girilmiş, olumlu sonuçlar alınmıştır.

FAŞİST BASKI VE KİYIMLARI PROTESTO MİTINGİ YAPILDI :

13 Mart 1976 günü Ankara'da TMMOB, TÖB-DER, TÜTED, TÜMAŞ, TİB, TÜM-DER, Ankara Tabip Odası, AYÖD, TUS-DER, Tüm Öğretim Üyeleri Derneği'nin katıldığı "faşist baskı ve kıyımları protesto mitingi ve yürüyüşü" yapılmıştır. Miting öncesinde polislin yüzlerce teknik elemanı, öğretmeni, öğrenciyi, memuru gözaltına alarak, karakollarda döverek yaratmaya çalıştığı bütün engellemelere rağmen Türkiye'nin dört bir köşesinden gelen elli bini aşkın yurtsever 13 Mart günü Tandoğan Meydanını doldurdu. Mitingte, yürüyüşü düzenleyen kuruluşlar adına yapılan konuşmalarda, memur kıyımına son verilmesi, demokratik özerk üniversite orta-

SUBAT 1977/TÜRKİYE MÜHENDİSLİK HABERLERİ

mının getirilmesi, 141 ve 142. maddelerin kaldırılması, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kalkması, öldürülen gençlerin kabillerinin bulunması istendi. Kitlelerin anti-faşist ve anti-emperyalist mücadelelerinin Türkiye'nin gerçek kurtuluşuna olan katkısının önemini vurgulayan konuşmacılar, sözlerini "Kahrolsun Faşizm", "Bağımsız Türkiye", "Katil İktidar" diye bitiriyordu.

1 MAYIS İŞÇİ BAYRAMI OLARAK KUTLANDI:

1 Mayıs 1976'da DİSK'in önderliğinde ve ülkemizdeki tüm demokratik kuruluşların katılımıyla İstanbul Taksim Alanında, yüzbinler, işçi sınıfımızın ve demokratik kuruluşlarımızın talepleri doğrultusunda toplandılar. T.M.M.O.B. bugüne Odalarıyla birlikte katıldı.

Yarın yüzyıllık bir aradan sonra kutlanan 1 Mayıs İşçi Bayramında; Faşizm ve emperyalizm lanetlendi, demokratik istekler haykırıldı. Uluslararası İşçi Birlik ve Dayanışma günü, işçi sınıfının devrimci bilinç ve olgunluğuna yarasır biçimde kutlandı.

Ancak Türkiye burjuvazisi ve onun yardımcıları, 1 Mayıs 1976'dan rahatsız oldular. 1 Mayıs önceleri ve sonralarında işçiler ve öğrenciler katledildiler. TRT ve burjuva basını olaya gereken önemi

vermediler. Kısacası, 1 Mayıs 1976'da burjuvazinin olanca saldırılarına, cinayetlerine ve engellemelerine karşın, Türkiye işçi sınıfı ve demokratik güçler, faşizme ve emperyalizme karşı mücadelenin, özgürlüğe ve barışa olan tutkunun görkemli bir örneğini sergilediler.

D.G.M.'YE HAYIR MİTINGİ VE YÜRÜYÜŞÜ YAPILDI:

Halkımızın mahkum ettiği D.G.M.'ler 27 Eylül günü onbinlerce ilerici, yurtseverin katıldığı "D.G.M. ye Hayır" miting ve yürüyüşünde bir kez daha mahkum edildi. 17 demokratik örgütün birlikte düzenlediği D.G.M. leri protesto mitinginde, örgütler adına konuşan konuşmacılar: D.G.M. lerin faşist niteliklerini sergileyerek, hakim sınıfların, içine düştükleri bunalımı bir ölçüde hafifletmek amacı ile başta işçi sınıfımız olmak üzere, tüm emekçiler üzerinde faşist baskıları artırmayı son çare olarak gördüklerini belirtmişlerdir.

Konuşmalardan sonra yürüyüşe geçen elli bini aşkın yurtsever, yol boyunca, anti-faşist, anti-emperyalist marşlar söylemiş, sloganlar atmıştır. İçilen Devrim And'ından sonra miting ve yürüyüş sona ermiştir.

Bu aşamada bir yandan yurtsever teknik elemanların düşünce ve davranış birliğinin sağlanma-

sında öte yandan teknik eleman kitlesinin diğer çalışan kitlelerle fiili dayanışmasının ve birliğinin sağlanmasında, kişi ve örgüt olarak üzerimize düşeni yapacak ve mücadelemizi sürdüreceğiz. Bu mücadelenin giderek daha iyi boyutlara ulaşacağına kuşumuz yoktur.

şube ve temsilciliklerle ilişkiler

TÜTED İLE İLİŞKİLER :

Teknik elemanların sendikal hakları doğrultusundaki mücadelesinin yürütücüsü olan TÜTED'in mücadeleyi bir adım daha ileriye götürebilmesi için Odamız gereken katkıda bulunmuştur. III. Teknik Eleman Kurultay'ından önce kurulan Kurultay Hazırlık Komitesine Odamızdan da bir temsilci katılmış ve komitede görev almıştır. III. Teknik Eleman Kurultayı ve TÜTED Genel Kurullarına katılan arkadaşlarımız TÜTED'in çalışmalarında daha etkin olabilmesi yönünde çaba harcamışlardır. Her ay TÜTED gazetesi tüm üyelerimize Odamız tarafından gönderilmiş, TÜTED'de kurulan araştırma komisyonlarında Odamız üyesi arkadaşlar görev yapmışlardır.

1 — ŞUBELER :

Geçtiğimiz dönem, Oda Merkezimiz İstanbul ve İzmir Şubeleri ile birlikte hazırlanan ortak çalışma programının, gerek emek ve kaynak ısrafını azaltması, gerekse daha örgütlü bir çalışma getirmesi bakımından bu yılda uygulanması doğru görülmüştür.

Bu nedenle Yönetim Kurulları ortak toplantılar yaparak demokratik ve meslek sorunlarımızı tartışmış, ortak çalışma programı hazırlamış ve uygulamıştır.

Önümüzdeki dönemde yeni açılacak şubelerle bu birlikteliğin giderek tüm örgüt birimlerine yansımaları amacındayız.

2 — TEMSİLCİLİKLER :

Geçtiğimiz dönem temsilciliklerle ilişkilerin daha ileri düzeye getirilmesi için belli bir program çerçevesinde yapılan çalışmalar olumlu sonuçlar getirmiştir.

Temsilciliklerde yapılan kitle toplantılarında genel sorunlarımızın yanı sıra yöresel sorunlar da tartışılmıştır. Oda çalışmaları tüm üyelere iletilmiş ve onların çalışmalarla ilgili görüş ve eleştirileri alınmıştır. Temsilcilik çalışmalarının bölgesel kamuoyuna duyurma, Odamızın bir baskı unsuru olmasını sağlamıştır.

Yapılan toplantılarda ayrıca mesleki denetim uygulamasının yurt çapında sağlıklı ve halka dönük bir şekilde yaygınlaştırılması üzerinde durulmuş ve bu konu ile ilgili olarak temsilciler geniş bilgiler vermişlerdir. Uygulamayı engellemeye çalışan çıkarıcı çevrelere karşı mücadelenin bir yurtseverlik görevi olduğunu çeşitli defalar belirten temsilcilerimiz bu uğraşın başarılı bir şekilde sürdürülebilmesi için tüm teknik elemanların en kısa zamanda örgütlemelerinin zorunluluğunu savunmuşlardır.

Yapılan geziler : Tüm üyelerimizin ve temsilciliklerimizin aynı çizgide kararlı ve tutarlı uğraşlarının : demokratik ve ekonomik mücadelemize yeni boyutlar kazandıracağını ortaya koymuştur.

Sendikalaşma mücadelemiz bu dönemde kitlelerle birlikte daha bir güç kazanmıştır. Genel olarak örgütlerimizdeki görüşü şöyle açıklayabiliriz :

"Yurtsever teknik elemanların üzerindeki anti-demokratik baskılar hızla yoğunlaşmakta, keyfi atamalar, işten çıkarma da daha da güncelleşmektedir. Bu haksız uygulamalara karşı duracak en etkili silahımız toplu sözleşme ve grevle teçhiz edilmiş sendikal haklardır. Bu hakkın demokrasinin bir gereği olduğu ortadadır. Tüm örgüt üyeleri etkili ve görev bilinci içinde çalışmaktadır. Sendikal haklar sorununun yaygınlaştırılması ve bilince yükseltilmesinde üyelerimize aktif görevler düşmektedir. Sendikal haklarımızı elde edinceye kadar güçlü bir dayanışma içinde ve örgütlü olarak sonuna kadar mücadele edeceğiz."

Bu uğraşların yanı sıra diğer güncel sorunların (örneğin, yan ödemeler, katsayı ve 12 sayılı kararname) en iyi bir biçimde ve üyeler yararına çözümlenmesinde meslek Odalarının en önemli bir görevidir. Yapılan toplantılarda bu konuda görüşler getirilmiş, öneriler Merkez Yönetim Kuruluna iletilmiştir.

Sosyal ilişkilerin geliştirilmesini amaçlayan lokaller bazı temsilciliklerimizde kurulmuştur. Lokallerde mesleki konuların yanı sıra yurt sorunları da tartışılmakta, seminerler ve konferanslar verilmektedir.

Geziler üyelerle direkt bağ kurmak, bölgesel mesleki sorunları tesbit etmek ve çözümleme çareleri araştırmak ve özellikle örgütlenme açısından çok yararlı olmuştur. Diğer bir önemli nokta ise, Oda Merkezindeki çalışmaların artık önemli bir ölçüde temsilciliklerin önerileri ile yönlendirilebileceği ve çözümlerin o denli kolay olabileceği gerçeğini ortaya çıkarmıştır.

Geçen dönem içinde Bursa, Samsun, Gaziantep, Adıyaman, Eskişehir, İçel, Giresun, Aydın, Adana, Ordu, İzmit, Edirne temsilciliklerimizde seçimler yapılmıştır. Seçimlerde genel olarak tüm sorunlar tartışılmış, temsilcilik çalışmalarına ilgi artmış ve örgütlü çalışma konusunda temsilciliklerin etkinliği artmıştır.

Sonuç olarak : Temsilciliklerimiz ülkede halkımızın gelişen bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine bağlı olarak, güçlenir, devrimci kadrolar aktif olarak görev almış ve yurtsever devrimci mücadelemiz bu örgütler ile daha geniş boyutlara ulaşmıştır. İlerici yurtsever, demokrat teknik elemanların kendi öz örgütüne sahip çıkmaları, demokratik haklarımızın alınması doğrultusunda yapılacak çalışmalara yön vermektedir. Artık çağ dışı gerici kadroların bu örgütlerde barınmasına, bu gelişen mücadele içinde olanak yoktur. Önümüzdeki dönem yurt ve meslek sorunları konusunda daha iyi çalışmalar yapılabilmesine olanak sağlayan, tüm ilişkiler kurulmuş olup, geliştirilmesi, daha da güçlendirilmesi en temel amaçlarımızdan biri olmaktadır. Bu doğrultuda yapılacak çalışmalar yeni kadrolar kazanmamızı sağlayacaktır. Bu devrimci yurtsever kadrolar çalışmalarını her zaman olduğu gibi halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesel ışığında, daha da olumluya götüreceğine kuşku yoktur.

lokal

XX'nci Genel Kurulca açılması kararlaştırılan Oda Lokalı Temmuz 1976'da açıldı. Uzun bir dava sonunda "Yeşil Marmara Derneği" Odamız mülkiyetinde bulunan Lokal yerini tahliye etti. Tahliye sonrasında gerekli onarım, boyalı vb. işleri tamamlanarak Lokal üyelerimizin kullanımına sunulmuştur.

Kızılay'ın en güzel yerinde bulunan Lokalimizden üyelerimizin gerektiği biçimde yararlanacağını ummaktayız. Okuma salonu, Satranç oyun odası ve geniş bir salondan oluşan lokalimizde öğlen ve akşam yemek de çıkarılmakta ve bütün gün üyelerimize açık bulundurulmaktadır.

istihdam sorunları

3. teknik eleman kurultayı

Geçtiğimiz sene, başta çalışanlar olmak üzere, tüm halkımızın üzerinde faşist baskıların yoğunlaştığı, demokratik ve ekonomik hakların kısıtlanmaya çalışıldığı bir dönem olmuştur. MC. İktidarının anti-demokratik uygulamalarından, kısımlarından ve faşist beslemelerin saldırılarından yurtsever teknik elemanlar da nasıplartını aldılar. Ancak bütün bu baskı ve saldırılar halkımızın, başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm emekçilerin demokratik ve ekonomik mücadelesini nasıl engelleyemediyse, emekçilerin bir kesimini oluşturan yurtsever teknik elemanların aynı haklar doğrultusundaki mücadelesini de

engelliyememiştir. Teknik elemanlar bir yandan ülkemizin ve halkımızın çıkarları doğrultusunda mücadele verirken, bir yandan da kendi ekonomik ve demokratik hakları doğrultusunda mücadele vermişlerdir. Bu mücadele süreci içinde III. Teknik Eleman Kurultayı, teknik elemanların grevli ve toplu sözleşmeli sendika haklarını alma yönünde önemli bir aşama olmuştur.

III. Teknik Eleman Kurultayı'ndan önce 34 Teknik Eleman Örgütünden birer temsilcinin katılımı ile bir Düzenleme Komitesi kurulmuştur. Kurultay için TÖTED'in yürütücülüğünde yapılan hazırlık çalışmalarına Odamız da bir temsilci ile katılmıştır. Kurultayı I. ve II. Teknik Eleman Kurultay'larından ayıran bir nokta, ülke sorunlarının işyerlerine yansıyan biçimleri ve teknik eleman kitlesinin işyerlerinde beliren sorunlarını dile getirmesi açısından ve sendikal hakları elde etmede ileri bir adım olması nedeniyle, her kuruluş işyeri temsilciliklerinin de kurultaya delege olarak katılmalarının Düzenleme Komitesi tarafından kabul edilmesi olmuştur.

Hazırlıkların tamamlanmasından sonra 150 bin Teknik elemanı temsil eden 34 Teknik Eleman Örgütünün katıldığı III. Teknik Eleman Kurultayı 22-23 Mayıs 1976 günleri Ankara'da toplanmıştır. Kurultaya katılan davetlilerin konuşmalarından sonra kurultay tebliği okunmuş ve tartışılmıştır. Tartışmalarda sınıfı toplumlar da demokrasiden neyin anlaşıldığı, teknik elemanların sınıflar içindeki yeri irdelenmiştir. Tartışmalardan çıkan sonuçlar III. Teknik Eleman Kurultayı kararları olarak kamuoyuna duyurulmuştur. Alınan kararlardan bazıları şunlardır :

1 — Teknik elemanların ekonomik ve demokratik haklar mücadelesi özünde bir bütündür. Anti-faşist ve anti-empereyalist bir nitelik taşır. Bu mücadele işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin politik mücadelesinin bir parçasıdır.

2 — Sendikal hakların kazanılması tek başına bir amaç değil, demokrasi ve bağımsızlık mücadelesinin araçlarından biridir ve siyasi özü itibariyle işçi sınıfının ve halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine tabidir.

3 — Teknik elemanların ekonomik ve demokratik haklar mücadelesi, bu mücadele etkin ve yararlı birer araç olacak tüm teknik eleman örgütleri ve yapısı gereği tüm teknik elemanları bünyesinde barındırabilecek ve kaynaştıracak olan teknik elemanların demokratik kitle örgütü TÖTED tarafından verilecektir.

4 — Sendikal haklar mücadelemizin ve bu haklardan yoksun tüm çalışanların ortak mücadelesinin daha ileriyeye götürülebilmesi, artık bu çalışanların tümünü bir araya getiren "Çalışanlar Kurultaylarını", bu çalışanların demokratik kitle örgütlerinin örgütlü birliğinin gerçekleştirilmesini gerektirmektedir.

5 — Teknik elemanlar;

- Grevli ve toplu sözleşmeli sendikalar hakları için,
- M.C. İktidarının hazırladığı son yarı ödemeler kararnamesindeki ayrıcalıkların kaldırılması için,
- MEYAK kesintilerinin sona ermesi için,
- Halkımıza uygulanan faşist baskı ve terörün önlenmesi için,
- T.C.K.'nın 141-142 maddeleri ve tüm anti-demokratik yasaların kaldırılması için,
- Faşist yuvaların kapatılması için,
- İşçi-memur ayrımının son bulması için,
- Faşizme karşı ortak mücadelenin başarıya ulaşması yolunda,

kendisine düşen görevi, gücü oranında yapmağa kararlıdır.

yan ödemeler ve teknik personel sorunu

Bir reform niteliğinde olduğu iddia edilen Personel Kanununun uygulamaya konulmasıyla birlikte tüm teknik elemanların ekonomik ve hatta demokratik haklarına yönelmiş bir geri dönüşün başarıldığını görüyoruz. Bu geri dönüş devlet kadrolarındaki teknik eleman erozyonuna paralel olarak kalanlarında üretimi güçleriyle birlikte, üretime katkılarının tüm den yitirilmesine neden olmuştur.

Elbette ki teknik elemanların bu duruma düşürülmesinin maddi temellerini siyasal iktidarın bağımlı politikasında bulmak mümkündür. Bu bakımdan teknik elemanların bugünkü durumunun baş sorumlusunun da siyasal iktidar olduğunu biliyoruz. Teknik elemanların çalışmalarının üretime yönelik ve çoğu zaman da üretime doğrudan katkıda bulunmaları, onların pratik içinde sağlam bilgilennemelerine ve böylece de belli bir oranda bilinçlenmelerine neden olmuştur. Böyle bir durumun iktidarı rahatsız ettiği ve bu yüzden de TEK-SEN'i kapattığını görüyoruz. Personel Kanunundan çok önceleri bilinçli bir şekil almaya başlayan yabancı teknoloji sömürsüne karşı çıkışlar büyük boyutlara ulaşmağa baş-

layınca iktidar bu durumu korku ile karşılayarak çözüm yolları aramıştır.

Önceleri bu teknoloji sömürsüne karşı çıkan yurtsever teknik elemanlar olmuşsa da, bunlar görevlerinden ayrılmak durumunda bırakılmıştır. Karşı çıkışların tamamen denetim altına alınmasını benimseyen iktidar tüm teknik elemanları baskı altında tutabileceği bir araç olarak da Personel Kanununa sarılmıştır. Personel Kanununun çıkartılmasıyla teknik elemanların çalışma koşulları gereği olan eleman teminindeki esneklik birden ortadan kalkmış ve teknik elemanlar bürokrasinin bir parçası haline dönüştürülmüştür. Böylece "Kapıkulu" haline dönüştürülen teknik elemanların bir yandan hakları kısıtlanırken diğer yandan da tam bir denetim altına alınması başarılmış oldu. Diğer taraftan da "Özel Okulların açılmasına göz yuman ve hatta teşvik eden iktidarlara mühendislik kavramını yozlaştırmaya çalışmış ve "Teknik devlet memuru" yetiştirmeyi başarmıştır.

Odamız başından beri Personel Kanununa karşı çıkmış, Kamu kesimindeki yetenekli mühendislerin işlerinden ayrılacağını, teknik gücümüzün daha da başarısız duruma düşeceğini, kamu kuruluşlarında sadece çok genç mühendislerle, emekliliğini bekleyenlerin kalacağını belirtmişti. Bu haklı karşı ko-yuş Demirel'i dahi rahatsız etmiş olmalı ki "Demirel 1971'in Başında Durumu Nasıl Görüyordu" başlık altında İpekçi ile yaptığı görüşmede "... Tabii İcay yerine getirilirken çeşitli yerlerden direnmeler geliyor. Nerden geliyor bakınız, Mühendisler Odasından geliyor, Tabipler ve Sağlık Personelinden geliyor..."

Çok iyi belirtildiği gibi "İcay" yani dış teknoloji sömürsünün pekiştirilmesi işlemi yerine getirilirken tüm teknik elemanlar haklı gerekçeleriyle direnmışlerdi. Günümüzde bu direnmenin ne denli yurtseverlik görevi olduğu ve Odamızın direnmekte ne denli haklı olduğu da ortaya çıkmıştır.

Kendine öz çalışma gerekleri olan teknik elemanların "memurlaştırılması" ve gelirlerinin düşmesi ya da sabit kalmasının doğuracağı huzursuzlukların önünün elinamayacağı ve yan ödemeler sorununun ise bir "culus" meselesi şekline dönüştürülebileceğini değişik kereler ynelemiştik. Yaşam koşullarının her gün ağırlaştığı ve yıllık fiyat artışının % 30 yöresinde bulunduğu ülkemizde, Personel Kanununun uygulanmaya başladığı 1971 yılından günümüze kadar kat sayı 7'den 9'a çıkarılarak, altı yıllık bir süre içinde sadece ve sadece % 30'luk bir ücret artışının sağlanması büyük kentlerde oturan teknik elemanları kıra dahi ödeyemeyecek bir duruma düşürmüştür. Oysa ki yine aynı konuşmada İpekçi'nin "Personel için garanti oluyor eşel-mobil?" sorusuna, Demirel "Burda hükümetin ve meclisle-

rin memurun hakkını yemesi gibi bir durum mevzu bahis olabilir mi? Mükün değil..." cevabını verdini okuyoruz.

Gönül memurların bu arada da teknik elemanların "haklarının yenilmemesini" isterdi. Fakat ne görüyoruz? Kısa muhalefet dönemlerinde kat sayısının 11'e çıkarılmasını önerenler iktidara gelince kat sayısının 9'da kalmasını başararak sadece ve sadece 2 kat sayılı bir "hakki yediler" gerçekte kat sayısının 15 olması gerektiği düşünüldüğünde 6 kat sayılı bir "hak yediler."

Yan ödemelerin her yıl bir kaç ay gecikmeyle çıkması ve yine her yıl daha çok bir baskı aracı olarak kullanılması hak verilmez, alınır değişinin bir gerçek olduğunun somutlanmasıdır. Bu yıl çıkarılan yan ödemeler kararnamesinin özellikle bir ekonomik baskı aracı olarak kullanılması tümünden karıştığı yan ödemeler sorunu içinde yapılmış daha büyük bir yanıltır. Bu yılki 11 Haziran 1976 yan ödemeler Kararnamesinde burunan "Kurumlarınca tespit edilen büyük projelerde ve benzeri hizmetlerde görevli Y. Mühendis, Mühendis, Y. Mimar, Mimar, Jeolog ve Jeofizikçilere . . . 2 yıla kadar hizmeti olanlara (500) ile 5 yıl hizmeti olanlara (800) 5 yıl ve daha fazla hizmeti olanlara (1125) puan . . . temininde güçlük zammı ödenir.

. . . . Ancak bu bende göre yapılacak ödemeden faydalanacak personel kurumların bu bendeki nitelik ve unvanları haiz mevcut personel sayısının % 10'unu geçmemek üzere . . . Bakan'ın onayı ile tesbit edilir." demekle yine blzzat hizmet veren teknik elemanlar yerine, idareciler kayırlmış olup, teknik elemanların daha fazla bir "kapıkulu" muamelesi içine iteleyecek büyük bir hata yapılmıştır. Böyle bir ayrıcalıklı da teknik elemanlar arasında çıkabilecek sirtüşmeler adeta teşvik edilmiştir.

Bu halyle uygulanacak yan ödemelerin bir çözüm olmadığını daha önce de iddia ettiğimiz gibi olumsuz bir durum yaratacağına inanıyoruz. Tüm teknik elemanların ve bunların içinde bir bölümü oluşturan İnşaat Mühendislerin Personel Kanunu ile kaybetmiş bulundukları ekonomik haklarını alabilmeleri ve demokrasi mücadelesini de birlikte yürütebilmeleri için sendikal haklar mücadelesini vermeleri zorunluluğu her gün daha da gerekli bir hal almaktadır. Haklarımızın alınması yolundaki mücadelemiz yaygınlaştırdığı oranda alınacak ve sendikal haklar mücadelesinin toplu sözleşme ve grev yetkileri ile kazanılmasının mümkün olduğunu unutmuyarak mücadele vereceğiz. Bu uğurdaki mücadelemizin yoğunlaştırılması da en önde gelen başlıca görevimizdir. Ve bu yan ödeme kararname bize görevimizi bir daha hatırlatmakta yararlı olmuştur.

serbest proje bürolarında ücretli çalışan üyelerimiz

Kapitalist gelişmenin yasaları küçük proje bürolarını da olumsuz yönde etkilemeye devam ediyor. Bellirli büyüklük düzeyine ulaşan serbest bürolar çeşitli yöntemlerle çalıştırdıklarının haklarını kısıtlamaya çalışırken, küçük bürolar da ayakta kalabilmek için işçileri yoğun bir biçimde sömürme yollarını deniyorlar.

Yasalarla belirlenen asgarîyi bile çalışanlara vermemekte ısrar ediyorlar. Bu koşullara karşı direnenlere ise yine yasa dışı yöntemler kullanılıyor.

Bu durumun en açık örneği SİSAG'ın teknik personelin sendikalaşması karşısındaki tutumudur. Ankara Hacettepe Vakfı Kuruluşlarından olan SİSAG'da teknik personelin sendikalaşma mücadelesi başarıya ulaştı. Fakat işveren personelin yasal haklarını bile kullanmasına razı değildi. Nitekim toplu sözleşme görüşmelerine yanaşmadığı gibi 9 işçinin de işine son verdi. Böylece patron, tavrını açıkça ortaya koymuş oluyordu. Bununla da yetinmeyerek 9 kişinin işini de fazla mesaller yoluyla kapatma yolunu denedi. Fakat çalışanların kararlı tavrı patronun bu girişimini boşa çıkardı. Personel fazla mesai yapmayı reddetmekle de kalmadı. İşten atılanların hemen yeniden işe alınmasını istedi. Fakat toplu sözleşme görüşmelerinde işverenin olumsuz tavır takınması yüzünden işyerinde grev kararı alındı.

Bu konudaki bir başka örnek te Altınok Müşavir Müh. Firmasındaki durumdur. Yasal haklarını kullanarak sendikalaşan ve toplu sözleşme çağrısında bulunan, içinde 5 üyenin de bulunduğu 15 teknik personelin bu çağrısına işveren Lokavtla cevap verdi.

Odamız serbest bürolarda ücretli olarak çalışan üyelerimizin sorunlarıyla yakından ilgilenmektedir. Sendikal ve tüm yasal hakları için mücadele eden İnşaat Mühendislerinin yanında olduğunu ve desteklediğini her fırsatta belirtmiştir. Ayrıca yasal düzenlemeleri hiçe sayarak, yasalara aykırı olarak uygulamalara giren işveren durumundaki Oda üyelerine karşı disiplin cezaları uygulamaya kararlıdır. Benzer durumlarda yasalara aykırı tutum ve davranış içinde bulunan Oda üyesi "işverenlere" karşı onur kuruluna sevk işlemi yürütülecektir. Fakat bu alanda başarının temel koşulu ücretli çalışan arkadaşlarımızın yürütecekleri mücadele ve bu mücadeledeki kararlılıklarıdır.

İşsiz üyelere iş bulma komisyonu çalışmaları

Ekonomik ve toplumsal kalkınmayı "amaçlayan" bir ülkenin teknik elemanları olarak teknolojik gelişmelerin yeni boyutlara ulaştığı bir dönemde yaşıyoruz. Genç ve dinamik sağ duyuya sahip teknik elemanlar olarak geri bırakılmış ülkemizin montaj sanayii ile kalkınamıyacağını, emperyalist kapitalist sistemin dışına çıkmayı istediğimiz için egemen sınıflar tarafından bilerek işsiz bırakılmakta, iş başında bulunanlar düşüncelerinden dolayı işinden atılmakta, kıyılmakta ve sürülmektedirler.

Hele MC hükümeti gibi bir hükümet başta oldukça bu durumun sürekli yaşaması güncel bir olay olması kaçınılmazdır.

Mevcut koşullarda T.M.M.O.B. İnşaat Mühendisleri Odası meslek örgütümüzün işsiz üyelere iş bulma komisyonu olarak göreve başladığımız günden bu yana kamu kuruluşlarına özel büro ve kuruluşları, belediye başkanlıklarıyla aşağıdaki yazışmayı yaptık.

23 Haziran 1976

Bilindiği gibi üyelerimizin mesleki konulardaki her türlü sorunlarına çözüm yolları aramak Odamızın görevlerindendir. Özellikle kamu kuruluşları bünyesinde açık kadrolar mevcut iken, çok sayıda üyemizin işsiz kaldıkları ve iş bulmakta güçlük çektikleri Odamıza yapılan başvurulardan anlaşılmaktadır. Bu durum bir koordinasyon eksikliği açıkça ortaya koymaktadır. Odamız bu konuda gerekli görevleri üstlenmeye hazırdır.

İş arayan üyelerimizin başvurularının artması üzerine bu konuda çalışmalar yapacak bir komisyon kurulmuştur. Bu konuda Odamıza başvuran üyelerimizi yönlendirebilmek için bu komisyonun, işyerleri eleman gereksinimleri konusunda bilgilenmesi gereklidir.

Kuruluşumuz İnşaat Mühendisi gereksinimleri Odamıza bildirildiği takdirde, üyelerimiz yararına yeni bir hizmet uygulamasına geçilecektir.

İlginizi dileziz.

Saygılarımızla
Genel Sekreter
Erdiç KOKSAL

Bu yazışmalardan sonra MC İktidarının gerici kadrosunun oluşturduğu kamu kuruluş Gn. Müdür ve müdürleri Odamızın bu çalışmalarını hiç hesaba katmadıklarından gerekli ilgili göremedik. Gönderilen yazıya yanıt vermediler, yanıt verenlerde olumlu bir tavır takınmamışlardır. Gelen yazıların sayısı dördü geçmedi. Bunlar;

ETİBANK, T.E.K., D.S.J., T.H.Y.A.O.'dır.

Bunlardan en çok İnşaat mühendisi çalıştıran ETİBANK ve TEK Gn. Müdürlüklerinin yanıtları aşağıdadır;

8 Temmuz 1976

T.M.M.O.B.
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
Selânik Caddesi No : 19/1
ANKARA

İlg: 23.6.1976 tarih ve 155/9-410.1823 sayılı yazınız;

Odanıza kayıtlı çok sayıda İnşaat Mühendislerinin işsiz kaldıkları ve iş bulmakta güçlük çektikleri ve bu nedenle Kurumumuzdaki İnşaat Mühendisi gereksinimlerinin ilgi yazınız ile belirtilmesi istenmektedir.

Kurumumuzda İnşaat Mühendislerine ihtiyaç hissi olduğunda, prensip olarak gazetelere ilan verilmekte ve yapılan görüşmeler neticesinde ihtiyaç nisbetinde İnşaat Mühendisi alınmaktadır.

Bilgilerinizi rica ederiz.

Türkiye Elektrik Kurumu Genel Müdürlüğü

Naim BATUR Huseyin TEKİNEL
Personel Müdürü Genel Müdür Yardımcısı

—oOo—

14 Temmuz 1976

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
Selânik Caddesi No : 19/1
ANKARA

İlg: 23.6.1976 tarih ve 155/9-410-1823 sayılı yazınız.

İnşaat faaliyetleriniz Bankamızda istihdam edilmekte olan İnşaat Mühendisleri ile yürütülmekte ve bu elemanlar şimdilik yeterli olmaktadırlar.

Hall hazırda İnşaat Mühendisine ihtiyacımız bulunmadığı gibi açık İnşaat Mühendisi kadromuz da mevcut değildir.

Bilgilerinizi rica ederiz.

Saygılarımızla
Etibank Genel Müdürlüğü

Özcan MOROVA M. Vasıf CUHRUK
Personel Müdür Yard. Personel Dalre Başkanı

Bu yanıtları göz önünde bulundurarak bize işsiz olarak müracaat eden teknik eleman üyelerimizin sorunlarına yeterli çözüm bulamadık.

Ancak kamu kuruluşlarında açılan sınavların gün ve saatlerinin üyelerimize "gayri resmi" olarak elde ettiğimiz sınav haberini duyurduk. Bize bu güne dek müracaat eden 157 işsiz inşaat mühendisinin kendi olanaklarımızla 15'ine çalışma olanğı sağladık.

Geri kalan üyelerimiz girdikleri sınavlarda özellikle D.S.İ. Gr. Müdürlüğünde üstün başarıları ile kendilerine çalışma olanğı bulmuşlardır. Burada komisyonumuza düşen görev sadece üyelerimizi haberdar etmek olmuştur.

Bu konuda ayrı ayrı dönemlerde üyelerimize aşağıdaki yazışmalarla sınav günleri ve yerl duyurulmuştur.

18 Ağustos 1976

Sayın Üyemiz,

İş talebiniz Odamız tarafından ele alınmış olup en kısa zamanda aşağıda adresi yazılı Kuruma başvurarak sınava giriş belgenizi almanız rica olunur.

Sekreter Üye
Hasan TAŞAN

Kurumun adı : 1 — D.S.İ. Genel Müdürlüğü,
Son müracaat günü : 3 Eylül 1976, saat 16.00
2 — Toprak İskân Genel Müdürlüğü
31 Ağustos 1976, saat 16.00

Hasan ÇOLAK - Hasan DEMİREL

İşsiz Üyelere İş Bulma Komisyonu

şantiye şefleri ve mühendisleri

20. Genel Kurulumuzun verdiği yetkiyle Danışma Kurulumuzun 4.5.1975 günlü toplantısında kesin şeklini alan "Şantiye Şefliği ve Mühendisliği Yönetmeliği" ve Şantiye Şefi Tıp Sözleşmesinin uygulama alanına sokulması konusunda 1976 yılı içinde Bayındırlık Bakanlığına yaptığımız yeni başvuruya da olumsuz yanıt gelmiştir. Bu konuda Mimarlar Odası ile birlikte TMMOB kenallıyla yıl içinde göndermiş olduğumuz yazı ve Bakanlık yanıtını yanda sunuyoruz.

SUBAT 1977/TÜRKİYE MÜHENDİSLİK HABERLERİ

27.1.1976

Bayındırlık Bakanlığına
ANKARA

İLGİ : 10.11.1976 tarih A-03/60/713 sayılı yazınız.

Müteahhitler ile şantiye şefi üyelerimiz arasında yapılan sözleşmelerin Odalarımız tarafından düzenlenmesi zorunluğunun Bakanlığınızca, ilgili sözleşme hükümlerine ilâvesi konusundaki isteğimizin, aşağıdaki nedenlerle yeniden gözden geçirilmesini dilemekteyiz.

— Bu isteğimizin, amacı, çok güç koşullar ve olanaksızlıklar içinde çalışan şantiye şefi ve şantiye mühendisi üyelerimizin haklarını korumaktır. Bağlı olduğumuz yasa ve yönetmelikler Odalarımızı bu konuda görevlendirmiştir.

— İdarece sözleşme zorunluğu aranmasının özgülükleri kısıtlaması söz konusu değildir. Sözleşmeler, aslında tek taraflı tasarrufları önlemeyi amaçlayan adil bir yöntemdir. Böyle bir yöntemin uygulanmaması herhangi bir tarafın lehine, karşı tarafın haklarının kısıtlanması veya ortadan kaldırılması sakıncasını getirir. Bugün bu sakınca vardır ve mevcut uygulama üyelerimizin aleyhine olarak sürmektedir.

— Ayrıca buna benzer bir uygulama, şu anda Ortak Meslek Denetim çerçevesi içinde dört meslek odası (İnşaat, Mimar, Makina, Elektrik) tarafından yapılmakta ve kamu kuruluşları olan Belediyelerin bu zorunluğu aramaları ile gerçekleşmektedir.

Bu konumdaki üyelerimizin mağduriyeti göz önüne alınarak konunun bir kez daha incelenmesi ni buyruklarınıza sunarız.

Saygılarımızla.

TMMOB
BAŞKAN

Teoman Öztürk

İNŞAAT MÜH. ODASI
BAŞKAN

Arif MERDOL

MİMARLAR ODASI
BAŞKAN

Ahmet SÖNMEZ

—oOo—

3.3.1976

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
İlgil : a) 10.11.1975 gün ve A.03-60/713 sayılı yazınız.

b) 27.1.1976 gün ve 1525 sayılı yazınız.

Müteahhitler ile şantiye şefi üyeleriniz arasında yapılan sözleşmelerin Odalarımız tarafından düzenlenmesi zorunluğunun Bakanlığınızca sözleşme hükümlerine ilâvesi hususundaki talebiniz öne sürdüğünüz gerekçeler de nazarı ilbare alınarak bir kere daha incelenmiş ise de ilgi (a) yazımızdaki görüşümüzü değiştirecek bir neticeye varılamamıştır. Bilgileriniz rica olunur.

Bayındırlık Bakanı
İmza

teknik hizmetlere ilişkin sorunlar

teknik hizmet ithalinde bir odak nokta

Uluslararası tekelleşen sermaye, tüm az gelişmiş ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de, teknik hizmet ithali ve bunun sonucunda dış borçlanmayı teşvik ile mevcut pazarlarını koruma, geliştirme ve giderek yönetim biçimini denetleme eylemlerini yoğun

bir biçimde sürdürmektedir. Ancak, az gelişmiş ülkelerin kendi öz teknik gücünü yaratma ve kullanma mücadeleleri mutlaka başarıya ulaşacak ve tekelleşen sermayenin egemenliği son bulacaktır. Ülkemiz bu yolda epeyi yol almıştır.

Az gelişmiş ülkelerde şartlı dış kredi ve teknik hizmet ithali ile yönetim biçimini denetleme mekanizması, 1972 den bu yana tutarlı bir şekilde kentsel teknik alt yapı hizmetlerinin yapılması ve uygulanmasında yoğunlaşarak sürdürülmeye çalışılmaktadır.

Odamız yurtseverlik görevi gereği bu yoldaki bütün girişimlere karşı çıkmış ve bilinçli bir mücadele vermiştir. Böylelikle İmar ve İskân Bakanlığının 20.2.1975 gün ve 783 sayılı, yabancı teknik hizmet ithaline karşı çıkan, yerli teknik hizmete öncelik tanıyan genelgesi büyük bir aşama olmuştur. Bu genelgenin yayınlanmasında 1974-1975 dönemindeki İmar ve İskân Bakanlığının yurtsever ve bilinçli kadroları ile TMMOB ve ona bağlı odaların, dolayısıyla Odamızın vermiş olduğu mücadelenin payı büyüktür.

Ancak genelgenin yayın tarihinden hemen sonra başa geçen MC iktidarının İmar ve İskân Bakanlığında yaptığı operasyonlarla bilinçli ve yurtsever teknik kadro değiştirilmiş ve işbirlikçi kadro göreve başlamıştır. Bu niteliği olan Bakanlık kadrosunun gücü genelgeyi iptal etmeye yetmemiş fakat Bakanlığın bir kuruluşu olan İller Bankasında zaten çoğunluğu işbirlikçi olan idareci kadro ile birlikte hareket ederek ilk önce genelgenin uygulanmamasını sağlamışlar sonrada kentsel teknik alt yapı projelerinin uluslararası tekelleşen sermayenin temsilcilerine yaptırma yollarını aramaya başlamışlardır.

Böylelikle 4.11.1976 günü Adana İçme Suyu Projesi ve Antalya Kanalizasyon Projesi, 30.11.1976 günü İzmir Kanalizasyon Projesi, 23.12.1976 günü Urfa Kanalizasyon ve Kadıköy Kanalizasyon Deniz Deşarjı projeleri uluslararası tekelleşen sermayenin emrinde olan çoğunluğu Amerikan, ve Batı Avrupalı olan firmalarla ve onların işbirlikçi ortakları bazı yerli firmalara ihale edilmiştir. Ekli belgelerden de anlaşılacağı üzere büyük toplumsal gelişmelere sahne olan Mersin, Eskişehir, Samsun, Trabzon, Zonguldak, Gaziantep, Erzurum, Balıkesir, Bursa, Denizli, Sivas, Kayseri, Konya gibi kentlerinde teknik alt yapı projeleri bu arada aynı biçimde uluslararası tekelleşen sermayenin emrine verilecektir. Böylelikle MC iktidarı bu kentlerin halkını mali ve teknik yönden uygulanması olanaksız projelere sahip kılacak ondan sonra da "ne yapalım devlet halledemiyor" gerekçesi ile tüm uygulama ve işletme hizmetleri bu kentlerin ilericili mahalli idarele-

ri aciz kılınarak dış borçlanma yolu ile uluslararası yabancı sermayeye ve onun uzantısı bazı özel sektör kuruluşlarına devredilecektir.

Odamız bu oyunun bilincindedir. Bunu sunulan belgeler yanıtlamakta olup yurtsever teknik elemanlar ve onların demokratik örgütlerinden biri olan odamız bu oyunu bozapa dek mücadele edecektir.

9 Kasım 1976

Sayın Nurettin OK
İmar ve İskan Bakanı
ANKARA

Bakanlığınızca 20.2.1975 tarihinde yayınlanan, Bakanlığınız ve bağlı kuruluşlara ait teknik alt yapı projelerinin yaptırılmasında uyulması gereken ilkeleri belirleyen 783 sayılı genelgenin henüz yürürlükte olması yerli teknik gücümüz adına sevindiricidir.

Ancak, Genelgenizin uygulanıp uygulanmadığı konusunda Odamızın şüpheleri bulunmaktadır. Çünkü bu güne kadar Sayın Bakanlığınızın ilgili kuruluşları Odamızdan proje yükümlenebilecek Türk Teknik Elemanları hakkında hiç bir görüş almamışlardır. Bu durum bilerek Genelgenin 2. maddesinin uygulanmadığı kanısını uyandırmaktadır.

Ayrıca Genelgenin 3. 5. maddelerine rağmen, İller Bankasının bazı teknik alt yapı projelerini yalnızca yabancı ortağı olan Türk firmalarına ihale etmek üzere olduğunu öğrenmiş bulunuyoruz.

Yerli teknik gücümüz adına üzüntü ile karşıladığımız bu durumu size iletmeyi görev sayıyor, konuyla ilgileneceğiniz inancıyla saygılar sunuyoruz.

BAŞKAN
(Arif MERDOL)

DAĞITIM :

Gereği için : İmar ve İskan Bakanlığına,
Bilgi için : Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Başkanlığına,
ANKARA

—oOo—

4 Kasım 1976

İller Bankası Genel Müdürlüğü
Müdürler Kurulu Başkanlığı
ANKARA

Bilindiği gibi İmar ve İskan Bakanlığı tarafından yayınlanan ve halende yürürlükte olan 20.2.1975 tarihli genelge ile, ilgili bakanlık ve bağlı kuruluşlara ait teknik alt yapı projelerinin yaptırılmasında uyulması gereken ilkeler aşağıdaki şekilde belirlenmişti.

"1 — Yeni çıkacak konulardaki projelerin kamu kesiminde yapılması öngörüülecek. Bunun için gerekli kadrolaşma ve örgütlenmeye girişilecektir.

2 — Kamu kesiminde yapılamayan projeler Türk uzmanlarına yaptırılacaktır. Bu durumda seçilecek uzman ya da bürolar için ilgili meslek odalarından isim istenecektir.

3 — Hiçbir yabancı uzman ya da firma ile yeni proje sözleşmesi yapılmayacaktır. Yapılmış sözleşmelerin doğrulayabileceği yeni proje konuları da Türk uzmanlarca yapılamıyacağı saptanıp, Bakanlığa onaylanmalar yabancılarla verilmeyecektir.

4 — Yabancı firmaların yapmakta olduğu projelerde, sözleşmelere uymazlık, yetersizlik gibi durumlar saptandığında, sözleşmelerin fesih ve tazminat hükümleri hemen uygulanacaktır.

5 — Yukarıda 3. ve 4. maddelerde belirtilen konularda yabancı teknik hizmete zorunluk duyulan durumlarda, yabancı uzmandan nasıl ve hangi koşullarla yararlanılacağı her konu için ayrıca saptanacak, bu sırada ilgili resmi kuruluşların ve meslek odalarının görüşü alınacaktır."

Genelgenin yayınlanmasından bu güne kadar geçen süre içinde, bankanızca Odamızdan ilgili konularda görüş istenmediği gibi, özellikle son günlerde Genelgeye aykırı olarak bazı projeleri yabancı ortağı olan Türk firmalarına ihale etmek üzere olduğunuzu öğrenmiş bulunuyoruz.

Odamız, her zaman olduğu gibi, Teknik Hizmet İthaline karşıdır ve anılan projelerde yabancılarla yaptırılması düşünülen hizmetlerin Türk Teknik Elemanları tarafından yapılabileceğini bilmektedir. Bu açıdan, tüm kamu kuruluşlarını olduğu gibi, bankanız uygulamalarını da titizlikle izlemekteyiz. Konuyla ilgili endişelerimize ivedi yanıt vermeniz dileğiyle saygılar sunarız.

BAŞKAN
(Arif MERDOL)

DAĞITIM :

Gereği için : İller Bankası Gn. Md. İlgü
Müdürler Kurulu Başkanlığına

Bilgi için : 1 — İmar ve İskan Bakanlığına,

2 — Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Başkanlığına.

ANKARA

19 Ocak 1977

19 Ocak 1977

Sayın Arif MERDOL
İnşaat Mühendisleri Odası Bşk.
Seldanik Cad. 19/1
ANKARA - KIZILAY

**İLLER BANKASI GENEL
MÜDÜRLÜĞÜNE**

İLGİ : 17.1.1977 gün ve Su - Kan. Da. Rs.
1435 sayılı yazımız.

İlgi : 9 Kasım 1976 gün ve 37/6,410.
2846 sayılı mektubunuz.

Bakanlığımızca yayınlanan 783 sayılı genelgenin 2 nci maddesinin İller Bankasına uygulanmadığı kamsına varıldığı ve 3 ve 5 nci maddelerine rağmen bazı teknik altyapı projelerinin yalnızca yabancı ortağı olan Türk firmalarına ihale edildiğini bildiren mektubunuz incelenmiştir.

Yapılan bu incelemede söz konusu 783 sayılı genelgenin ruhuna sadık kalmamakla beraber; büyük şehirlerimizin altyapı tesislerinden büyük önem taşıyan kanalizasyonda arıtma tesisi; pis suların denize muayyen uzaklık ve derinlikte verilmesi üniteleriyle, içmesuyunda da arıtma tesisi ünitelerinin kurulması gibi hususlarda yeterli tecrübeye sahip olmadığımız tesbit olunmuş ve buna göre de Bakanlığımızca 28.7.1975 gün ve 8422 sayılı ile tamamlayıcı İller Bankasına talimat verilmiştir.

Bu talimata göre :

a) Gerek içme ve kullanma suyu ve gerekse kanalizasyon projeleri yerli firmalar arasında ihaleye çıkarılacaktır.

b) Teklif sahipleri : İşin her hangi bir bölümü için yabancı uzmandan yararlanmak gerektiği kamsında oldukları takdirde işbirliğine ait ön anlaşma belgesi ve sair referanslar teklifte yer alacaktır.

Buna göre İller Bankası kendi iş ve yatırım programlarına girmiş ve proje hizmetleri ele alınmamış olan bazı büyük şehirlerimizin içme ve kullanma suları ile kanalizasyon projelerini yukarıda tarih ve sayısı verilen bakanlık emri esaslarına göre ihaleye çıkarmaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.

İmar ve İskan Bakanı
Nurettin OK

Bankamızın iş ve yatırım programlarına girmiş ve proje hizmetleri ele alınmamış olan bazı büyük kentlerimizin içme ve kullanma suları ile kanalizasyon projelerinin ihale biçimi üzerindeki görüşlerinizi bildiren ilgi yazıda;

Şimdiye kadar Bankamıza teklif veren Türk firmalarının, genellikle müstakil yabancı uzmanlardan yararlanma yerine, firmalarla anlaşarak yabancı firmalara bağlı uzmanlardan yararlanma girişiminde bulundukları ve Türk firmalarının bu uzmanların çalıştıkları, firmalarla daha kolay anlaştıkları ve daha fazla güvencikleri belirtilerek, yerli Mühendislik ve Müşavirlik firmalarımızın yabancı bir ülkede çeşitli uzmanlık dallarında görevlendirilerek serbest kişiler bulmalarının ve bunların herbiri ile ayrı ayrı anlaşma yoluna gitmelerinin uygulama yönünden ortaya büyük zorluklar çıkaracağı gözönünde bulundurularak, yabancı uzmanların tanınmış yabancı Mühendislik ve Müşavirlik firmalarından sağlanmasına Bankamızca karşı çıkılmadığı ve Bakanlığımızca da uygun görüldüğü takdirde durumun teyidi istenilmektedir.

Büyük kentlerimizin içmesuyu ve kanalizasyon projelerinin hazırlanmasında yerli mühendislik ve müşavirlik firmalarımızın serbest çalışan yabancı uzmanlarla veya bir uzman firma ile anlaşmalarında Bakanlığımızca bir sakınca görülmemektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

İmar ve İskan Bakanı
Hamit ŞERBETÇİOĞLU
Müsteşar

26.1.1977

Sayın Nurettin OK
İmar ve İskan Bakanı
ANKARA

- İlgi : a) 9 Kasım 1976 gün ve 37/6.410. 2846 sayılı yazımız.
b) 19.1.1977 gün ve özel 608 sayılı yazınız
c) İmar ve İskan Bakanlığının 19 Ocak 1977 gün ve I-06-01/00663 sayılı İller Bankasına yazdığı yazı.

Bakanlığınızın ve ona bağlı kuruluşların uygulamakla zorunlu olduğu 783 sayılı genelgenin ilgi (a) da belirttiğimiz veçhile uygulanmadığını ilgi (b) yazınızda kanıtlamış bulunuyorsunuz.

Bakanlığınız ve bağlı kuruluşlarının hazırladığı BİBSKİ (Büyük İstanbul Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi) ile İstanbul Metropolitan Hizmet Birliği Kanun tasarılarında ortaya konulan ilkelerle Türkiye'de değişim içinde bulunan toplumun temsil edildiği mahalli idareleri yok etmek ve bu idarelerin diğer bir deyişle Belediyelerin hizmetlerini özel sektöre ve hatta giderek uluslararası tekelleci sermayenin emrine sokmak için gösterdiğiniz çabaları da herşeyden önce vatandaş ve sonra da yurtsever teknik elemanlarının bir örgütünün idarecileri olarak kınıyoruz.

Yukarıda belirttiğimiz, sergilenmeye çalışılan oyunun en büyük parçasını odaya ilgi (b) ile göndirdiğiniz yazınızda belirttiğiniz eylemleri, ilgi (c) ile daha da ileri götürmeye çalıştığınızın bilincindeyiz. Böylelikle İller Bankasının uzman kullanma isteğini az bulup yabancı firmalarla ortak olmaları, kentsel alt yapı projelerin ilgi (c) ile yaptırma talimatınız Türk Teknik Elemanlarının yeteneklerini hiçe saymak yurtseverlik görevlerini yapmalarını önlemek ve aynı zamanda dışa bağımlı projelerin yapılmasını sağlayarak uygulama safhasında ilerici mahalli idareleri uluslararası tekelleci sermayenin ve onun Türkiye'deki uzantılarının emrine sokmak gibi eylemlerinizi giderek başarısız kalacaktır.

Bunun için gerekli bütün teminatların anayasamızda ve onun koruduğu hukuk düzeninde dahi mevcut olduğunu bilgilerinize sunarız.

BAŞKAN
(Arif MERDOL)

yatırımların izlenmesi

Odamızın ilgi alanlarından birini de büyük boyutlu yatırımların izlenmesi oluşturuyor. Buradaki amaç ülkenin ekonomik ve toplumsal geleceğini ilgilendiren büyük yatırımların etkinlik kuralları içinde gerçekleştirilip gerçekleştirilmediklerini izlemektir. Nelerin yapılması, nelerden kaçınılması konusunda hem yetkili kuruluşları, hem de kamuoyunu uyarmakta yarar görüyoruz. Böylece ülkenin hem doğal hem de emek kaynaklarının israfını önlemek, ulusal kaynakların ülke çıkarlarına uygun bir biçimde kullanılmasına katkıda bulunmak bu alanda iç dış sömürüye karşı çıkmak, Odamızın temel ilke-leri arasındadır.

Bu amaçla Odamız çeşitli araştırma ve inceleme gurupları oluşturmuştur. Bunlardan birincisi Karakaya ve Karababa (Aşağı Fırat Sulama Projesi) inceleme gurubudur. Bu gurup Karababa ve Karakaya barajlarıyla ilgili bir rapor hazırlamıştır. Bundan sonraki gelişmeleri de izlemeye devam edecektir.

Geçtiğimiz yıllarda Türkiye'nin en büyük yatırımları niteliğinde olan Keban barajı, Elbistan Termik Santrali, Seyitömer Santrali, Seydişehir Alüminyum, Petro-Kımya tesisleri, Karadeniz Bakır İşletmeleri gibi yatırımlarla ilgili görüşlerimiz çeşitli biçimlerde kamuoyuna yansıtılmıştır. Önümüzdeki çalışma döneminde de bu alandaki çabalarımızı daha etkin olarak sürdürmeye devam edeceğiz.

—oOo—

proje yapı ve malzeme denetimi

ortak mesleki denetim uygulaması

AMAÇ :

— Teknik hizmet kalitesini yükseltmek, yapı üretiminin sağlam, kullanışlı ve ekonomik bir biçimde yürütülmesine katkıda bulunacak önlemleri sağlamak.

— Yapı üretimini kontrol ve ilgili projeleri tasdik ile görevli kamu kuruluşlarına ve yerel idarelere yardımcı ve destek olmak.

— Yapı üretiminde görev alan mühendis ve mimarların, yaptıkları teknik hizmetin karşılığı ola-

rak tesbit edilmiş ücretleri eksiksiz ve düzenli olarak almalarını sağlamak.

— Mühendis ve Mimarların birbirleriyle ve kendi aralarında haksız rekabete yol açacak ve yapı üretiminin sağlığını tehlikeye sokan zararlı tutumları engellemek.

— Yapı üretiminde Mühendis/Mimar ile iş veren ilişkilerini düzenlemek. Oda üyelerinin yasal haklarını korumak.

MESLEKİ DENETİM UYGULAMASI YAPILAN İLLER :

Ankara, Adana, Afyon, Antalya, Bursa, Çorum, Denizli, Eskişehir, Erzurum, Gaziantep, Giresun, İstanbul, İzmir, İzmit, K. Maraş, Kayseri, Karabük, Manisa, Malatya, Mersin, Ordu, Sakarya, Samsun, Sivas, Tekirdağ, Zonguldak.

1976 DA DURUM :

Ortak Mesleki Denetim Uygulaması 1976 yılında Odamız merkez, şube ve temsilciliklerinde yaygın ve giderek güçlenen bir biçimde uygulanmış. Yıl içinde denetimden geçen proje sayısı ve alınan T.U.S.'da, bir yıl öncesine oranla büyük artış oldu.

Bu arada 1976 Şubat ayında Meslek Odaları genel kurullarının hemen arkasından İmar ve İskan Bakanlığı bir genelge ile bu uygulamayı kaldırmayı denedi. Ancak kamu ve üye çıkarları açısından yadsınması olanaksız olan bu uygulama, üyelerimizin dayanışması ve Belediyelerin katkısıyla, İmar ve İskan Bakanlığı genelgesine rağmen başarı ile yürütüldü.

İmar ve İskan Bakanlığı genelgesi, özünde yurt çıkarlarına aykırı, devrimci ve yurtseverlerin elinde bulunan Odaların üyeleri ile ilişkisini kesmek, kaynaklarını kurutmak amacıyla yayınlanmıştır. Aynı bakanlık geçtiğimiz dönemde İller Bankasına ait alt yapı projelerinin, daha önce çıkarılan genelgeye rağmen yabancılara ortaklığı koşulu ile ihale edilmesine göz yummuştur. Tüm bu uygulamaların üyelerimiz tarafından değerlendirileceğini umuyoruz.

Aşağıda İmar ve İskan Bakanlığının 79 sayılı genelgesi üzerine 4 meslek odası olarak şube ve temsilciliklerimize gönderdiğimiz sirküler ve Belediye Başkanlıklarına gönderdiğimiz yazıları sunuyoruz;

S İ R K Ü L E R

Mimarlar Odası

İnşaat Mühendisleri Odası

Makina Mühendisleri Odası

Elektrik Mühendisleri Odası Şube ve

Temsilciliklerine

İmar ve İskân Bakanlığı 21.4.1976 gün 4751 sayılı ve 79 numaralı genelgesiyle, Teknik Uygulama Sorumluluğu yönetmeliğinin Danıştayda iptal edildiği ve hukuki dayanağı bulunmadığı gerekçesiyle vize işleminin uygulanmadan kaldırıldığını bildirmiştir.

Bu genelgenin mesleki denetim uygulaması üzerinde hiç bir etkisi olmayacak ve uygulama ay-nen sürdürülecektir.

Çünkü :

1) Bakanlığın Odaların üyelerini bağlayan yönetmelikleri üzerinde söz söyleme yetkisi yoktur.

2) Bakanlığın Danıştayca iptal edildiğini iddia ettiği aslında yalnızca bir kaç maddesi iptal edilen yönetmelik, Danıştayın bu kararından önce 1974 yılında T.M.M.O.B. Genel Kurulunda yürürlükten kaldırılmış yerine Ortak Mesleki Denetim Yönetmeliği kabul edilmiştir. 11 Haziran 1974 günlü 14912 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren bu yönetmelik hakkında herhangi bir dava veya karar yoktur. Şu anda yürürlüktedir ve bütün mühendis ve mimarlar bu yönetmeliğe uymak zorundadırlar.

3) Bakanlığın bu genelgesi üzerine bazı Belediyeler mevcut protokolları tek taraflı olarak iptal etmek isteyebilirler. Bu durumda belediyelere bu kararlarının sorumlusunun kendileri olacağı, Bakanlık genelgesinin bu ilişkileri yasaklamadığını ve yasaklamayacağını hatırlatmak ve bu gibi tavırlara karşı kent ölçeğinde siyasi çalışma yapmak gereklidir. İlk adım bir üye toplantısı olmalıdır.

4) Üyelerden bazılarının bu genelgeye dayanarak uygulamaya karşı çıkmaları ile karşılaşıldığında hemen üye toplantıları düzenleyerek bu tavrın arkasında haksız rekabet niyetlerinin bulunduğu açıklanmalı ve bu üyelere uygulamaya aykırı hareketlerinin mesleki faaliyetten men edilmelerine yol açabileceği hatırlatılmalıdır. Böyle bir hareketi gö-rülen üyeler hakkında dosya hazırlanarak Haysiyet Divanına sevk edilmek üzere Odaya gönderilmelidir.

5) Şu ana kadar temas kurulabilen Ankara, İstanbul ve İzmir Belediyelerinin mesleki denetim uygulamasında Odalarla işbirliğinde kararlı oldukları öğrenilmiştir. Bulunduğunuz kent belediyesine bu durumu aktarmanız olumlu olabilir.

İnşaat Müh. Odası
Erdiğ KÖKSAL
Genel Sekreter
Makina Müh. Odası
Neşet KOCABİYİKOĞLU
Genel Sekreter

Elektrik Müh. Odası
Abdülkadir KAHRAMAN
Genel Sekreter
Mimarlar Odası
Süneyl KIRÇAK
Sekreter Üye

Belediye Başkanlığına

İmar ve İskân Bakanlığı, 21.4.1976 gün ve 4757 sayılı ve 79 numaralı bir genelge ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Teknik Uygulama Sorumluluğu Yönetmeliğinin, Danıştayca iptal edildiği ve böylece hukuki dayanaktan yoksun kaldığı gerekçesiyle Odalarca yapılan vize işleminin uygulamadan kaldırıldığını bildirmiştir.

Aslında Bakanlığın genelgesinde bildirilen bu kararın kendisi yasalara ve kamu yararına aykırıdır. Bu nedenle genelgenin iptali ve yürütmenin durdurulması için T.M.M.O.B. tarafından Danıştayda dava açılmıştır.

İmar ve İskân Bakanlığının adı geçen genelgesi yasal dayanaktan yoksundur ve Bakanlığın daha önceki kararlarına da ters düşmektedir.

1 — 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği yasasının 7303 sayılı yasayla değişik 2. maddesine göre Odalar Birliği, mühendis ve mimarları ihtisas kollarına ayırmak ve her kol için bir Oda kuracak, kamunun ve memleketin menfaatleri, mesleğin inkişafı, meslek mensuplarının hak ve selâhiyetleri bakımından lüzumlu gördüğü bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak, meslek ve menfaatlarıyla ilgili işlerde resmi makamlarla işbirliği yaparak gerekli yardımlarda ve tekliflerde bulunmak, meslekle ilgili bilcümle mevzuatı, normları, fennî şartnameleri incelemek ve bunlar hakkındaki düşüncelerini ilgililere bildirmek amacıyla kurulmuş, kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur. Bu madde, T.M.M.O.B. ve Odaların ne denli geniş yetki ve sorumluluklar taşıyan bir kuruluş olduğu hakkında kuşku bırakmamaktadır.

6785 sayılı İmar Yasasının 14. maddesinin 1. fıkrasında, İmar plânlarıyla bunların tatbikat plânlarının, mimari, statik, tesisat plân, proje, resim ve hesaplarının hazırlanması ve bunların tatbikatındaki fennî mesuliyetleri ihtisas ve iştirak alanlarına göre yüksek mimar, yüksek mühendis, mimar ve mühendislerin deruhte edecekleri, 2. fıkrasında ise, fen adamlarının selâhiyet ve mesuliyet hudutlarının, bunları yetiştiren müesseselerle, bunlara ait cemiyetlerin ve T.M.M.O.B.'nin mütalâası alındıktan sonra Millî Eğitim ve Bayındırlık Bakanlıklarınca müştereken hazırlanacak bir yönetmelik ile tayin olunacağı belirtilmiştir.

Bu madde gereğince hazırlanarak yürürlüğe konulmuş bulunan "Fen Adamlarının Selâhiyetleri ve Belediyelere Karşı Deruhte Edebilecekleri Fennî Mesuliyet Hudutları Hakkındaki Yönetmelik" hükmü-

lerine göre, mimari, statik, tesisat projeleri ve hesaplarını yapmaya ve inşaatların teknik uygulama sorumluluğunu almaya ihtisas konularına göre ancak Elektrik, İnşaat, Makina Mühendisleri ve Mimarlar Odaları üyeleri yetkilidirler. Ancak bu Odaların üyeleri, bu yetkileri kullanabilmek için 6235 ve 7303 sayılı yasaların Odalara verdiği görevler dolayısıyla, serbest meslek icrasına engel bir halleri bulunmadığını, her iş için ayrı ayrı olmak üzere, üyesi bulundukları Odadan alacakları belgelerle kanıtlamak durumundadırlar. Nitekim, İmar ve İskân Bakanlığı, İmar Yasası hükümlerinin "günümüzün şehirçilik anlayışına uygun bir tatbikatını" sağlamak amacıyla ve "eski alışkanlıkların etkisiyle bu anlayışa uygun hareket edilmediği" gerekçesiyle, 30.5.1961 gün ve 1-1/552-16827 sayılı karar ve işlemi yürürlüğe koymuştur. Bu kararla, "İmar Kanununun ifade ettiği maksat ve ruha uygun olarak uygulanmasını sağlamak" gayesiyle, mimar ve mühendislerce hazırlanan proje ve hesapların, ilgili meslek Odaları vize edilmesi zorunluğu konusudur.

29.1965 gün ve 9.1.1/746 sayılı ikinci bir genelgeyle İmar ve İskân Bakanlığı, proje vizesi ve belge uygulamasına daha da açıklık getirmiş, bu arada Belediyelerin, ilgili Odalarca verilmiş "fennî mesuliyet yüklenme belgelerini" dikkate alması gerektiğini belirtmiştir.

Bunlardan başka, İmar ve İskân Bakanlığının, 20.2.1974 gün ve 63 numaralı genelgesinde, hızlı kentleşmenin getirdiği sağlıksız gelişmeye değinilmiş ve bu konudaki güçlüklerin çözümü için Belediyelerin, meslek Odaları ile birlikte çalışmaları ve İmar uygulamasında daha sıkı bir işbirliğine girmeleri istenmiştir.

Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü ise, Adalet Bakanlığına yazdığı 22.10.1963 gün ve 4998/5563-3878 sayılı yazısında, belge uygulamasının yasal dayanaklarını göstermiş ve bu uygulamadan ötürü Odalarca alınmakta bulunan vize ücretlerinin yasa hükümlerine uygun olduğunu bildirmiştir.

2 — İmar ve İskân Bakanlığınca yayınlanan 79 no. lu genelgede, Teknik Uygulama Sorumluluğu yönetmeliğinin Danıştayca iptal edildiği, bu nedenle vize uygulamasının yasal dayanağı kalmadığı öne sürülmektedir. Bu iddia, ikl yönden geçersizdir:

a) T.M.M.O.B. Teknik Uygulama Sorumluluğu Yönetmeliğinin tümü değil, bazı maddeleri Danıştay 8. dairesinin 25.9.1974 gün ve E: 1973/2696, K: 1974/3289 sayılı kararıyla iptal edilmiştir. Danıştayca verilen bu kararla iptal edilen, vize uygulaması değil, bu yönetmelikte yer alan ve T.M.M.O.B.'nin görev alanına girmeyen bazı hükümlerdir.

b) T.M.M.O.B. Teknik Uygulama Sorumluluğu Yönetmeliği, Danıştayın sözü geçen kararından önce, T.M.M.O.B. Genel Kurulunca kaldırılmış ve yerine "T.M.M.O.B. Elektrik, İnşaat, Makina Mühendisleri ve Mimarlar Odaları Ortak Mesleki Denetim Yönetmeliği" konulmuştur. Bu yönetmelik, 11.6.1974 gün ve 141912 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Odalarca yapıları vize ve Ortak Mesleki Denetim Uygulaması (ortak belge uygulaması) bu yönetmelik uyarınca yürütülmektedir.

3 — İmar ve İskân Bakanlığının 79 no. lu genelgesi, yerleşmiş ve yararlı bir uygulamaya aykırıdır. Odalarımızca yürütülmekte olan proje vizesi ve ortak mesleki denetim uygulaması, Belediyelerin onayına sunulacak projelerin ön denetim niteliğinde olup, yapı üretiminin bilimsel, teknik kurallara uygun ve kamu yararı gözetilerek yürütülmesini amaçlamaktadır. Bu uygulama ile, imzacılık ve bizzat denetlenilebileceğinden çok sayıda inşaatın teknik uygulama sorumluluğunu yüklenmek gibi zararlı tutumlar engellenmekte, dolayısıyla kalitesiz, çürük, kamu sağlığını tehlikeye sokan yapıların yapılmasını önlemek amacıyla gerekli önlemler alınabilmektedir.

4 — İmar ve İskân Bakanlığının genelgeleri Odalar ve üyeleri arasındaki ilişkileri bağlamaz. Bu ilişkileri 6235 (7303) sayılı T.M.M.O.B. yasasına göre Odalar belirler. Bu nedenle, uygulama Odalarımızca sürdürülecek ve kurallara uymayan üyelerimiz hakkında gerekli işlemler yapılacaktır.

Belediyenizin, şimdiye kadar olduğu gibi kentlinizde bulunan Odalarımız Şube veya Temsilciliklerine, uygulamanın sürdürülmesi konusunda yardımcı olmasını, bu uygulamanın bugüne kadar gözetdiğiniz ve ilerisi için umduğunuz yararlarını Odalarımıza bildirmenizi saygılarımızla dileriz.

Elektrik Müh. Odası
Abdülkadir KAHRAMAN
Genel Sekreter

İnşaat Müh. Odası
Erdiç KÖKSAL
Genel Sekreter

Makina Müh. Odası
Neşet KOCABİYOĞLU
Sekreter Üye

Mimarlar Odası
Süheyl KIRÇAK
Sekreter Üye

Ayrıca İstanbul Valiliğinin genelge ile ilgili olarak İmar ve İskân Bakanlığınca yazmış olduğu yazıyı üyelerimizin dikkatlerine sunuyoruz:

"İmar ve İskân Bakanlığına,

İlgi : İstanbul İl İmar Müdürlüğü'nün 15.6.1976 tarih ve 3220 sayılı yazısına ilişkin 21.4.1976 tarih ve 79 sayılı genelge.

"İlgide tarih ve no'su yazılı genelgeniz Belediyemize 18.6.1976 tarihinde intikal etmiştir. .

"Bu genelgenizde Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğince çıkartılan teknik uygulama sorumluluğu yönetmeliğinin Danıştay 8 nci dairesinin 1976/3289 sayılı kararı ile iptal edildiği, projelere odalarca uygulanan vize işleminin geçersiz olduğu ve bu nedenle vizeye imkân veren 63 sayılı Bakanlığınız genelgesinin yürürlükten kaldırıldığı bildirilmektedir.

"Belediyemizce tasdik edilen projelerin meslek odalarınca vize edilmesi işlemine 21.6.1961 gün ve S/311 sayılı başkanlık genelgesine göre başlanılmış olup halen yine bu genelge esasları dahilinde işlem yapılmaktadır.

"Odaların yaptığı vize işlemi, projelerin, ruhsat makamına sunulabilecek düzeyde hazırlanmış olduğunu belirleyen proje ve hesapların onayı niteliğinde olmayan bir işlemdir.

"Bu şekilde daha iyi projelendirme sebebiyle inşaat yapan şahısların mesleki hakların korunması yönünden mimar ve mühendislerin ve kamu hizmetlerinden bir kısmının odalarca yapılması bakımından belediyenin yararına olan bir uygulama yapılmış olmaktadır.

Ayrıca 11.6.1974 tarih ve 14912 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren "İnşaat, Makine, Elektrik Mühendisleri ve Mimarlar Odası Ortak Mesleki Denetim Yönetmeliği'nin 5 nci maddesinden de, proje vizesinin ilgili odaca yapılacağı ve belediyeler ile öteki ruhsat mercilerinin ruhsat

sat işlemi için kendilerine verilen projelerin ilk önce ilgili odaca vize edildiğine dair belgeyi arayacakları hükmü de mevcuttur.

"Bu durumda Belediyemizce, yukarıda sözü edilen Başkanlık genelgesi ve yukarıda adı geçen 11.6.1974 tarihli yönetmelik esasları dahilinde muamele yürütülmektedir.

"Bu şekilde daha iyi projelendirme sebebiyle inşaat yapan şahısların mesleki hakların korunması yönünden mimar ve mühendislerin ve kamu hizmetlerinden bir kısmının odalarca yapılması bakımından belediyenin yararına olan bir uygulama yapılmış olmaktadır.

Ayrıca 11.6.1974 tarih ve 14912 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren "İnşaat, Makine, Elektrik Mühendisleri ve Mimarlar Odası Ortak Mesleki Denetim Yönetmeliği'nin 5 nci maddesinden de, proje vizesinin ilgili odaca yapılacağı ve belediyeler ile öteki ruhsat mercilerinin, ruhsat işlemi için kendilerine verilen projelerin ilk önce ilgili odaca vize edildiğine dair belgeyi arayacakları hükmü de mevcuttur.

"Bu durumda, Belediyemizce, yukarıda sözü edilen Başkanlık genelgesi ve yukarıda adı geçen 11.6.1974 tarihli yönetmelik esasları dahilinde muamele yürütülmektedir.

Bilgilerinize arz olunur.

Enver Cinkılıç - Belediye Reis Muv.

Yılmaz Köker - İmar Müdürü

Necdet Erbaydar - Md. Muv.

Ercüment Özargun - Y. Müh.

Nihat TAHİROĞLU

Vali Muavini

İstanbul Valisi Y.

ORTAK MESLEKİ DENETİM'DE SAYISAL VERİLER

(1.1.1976 - 31.12.1976)

ANKARA

○ Belediye sınırları içinde serbest çalışan üye sayısı	:	180
○ Üyelerimiz tarafından yapılan mimari proje sayısı	:	494
○ Üyelerimiz tarafından yapılan betonarme proje sayısı	:	784
○ Üyelerimizce alınan T.U.S. sayısı	:	595
○ Üyelerimizce yapılan mimari projelerin toplam yapı alanı	:	943.889 m ²
○ Üyelerimizce yapılan betonarme projelerin toplam yapı alanı	:	1.748.663 m ²
○ Üyelerimizce T.U.S.'u alınan yapıların toplam alanı	:	1.008.233 m ²
○ Yapılan sözleşmelere göre üyelerimizin hakettikleri ücret toplamı	:	18.045.500 TL.
○ Bu ücretin üyelerimize yıl içinde peşin ve bono karşılığında alınan kısmı	:	15.524.920 TL.

YAPILAN MİMARİ PROJELERİN ÜYELERİMİZ ARASINDA DAĞILIMI

		Toplam
İş sayısı	: 1 2 3 4 5 6 7 10 12 14 15 17 20 31 32 42 50 80	578
Üye sayısı	: 47 17 4 1 2 3 2 4 1 2 2 2 3 1 1 1 1 1	95

Yapılan betonarme projelerin üyelerimiz arasında dağılımı :

		Toplam
İş sayısı	: 1 2 3 4 6 7 10 13 14 15 16 19 20 21 22 24 25 40 42 43 49	807
Üye sayısı	: 49 13 6 7 5 1 1 1 2 2 1 1 1 1 2 1 2 1 1 1 1	103

ALINAN T.U.S.'LARIN ÜYELERİMİZ ARASINDA DAĞILIMI :

		Toplam
İş sayısı	: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15	599
Üye sayısı	: 61 19 5 6 3 8 4 6 7 4 2 4 2 3 6	140

YAPILAN PROJE, ALINAN T.U.S., SAYILARIN AYLARA GÖRE DAĞILIMI

A Y L A R	Mimari Proje Tadilat		Betonarme Proje Tadilat		T. U. S. Tadilat		TOPLAM
	Yeni	İlâve	Yeni	İlâve	Yeni	İlâve	
Ocak	27	9	29	2	9	—	76
Şubat	40	5	47	1	22	—	115
Mart	55	3	77	5	33	—	173
Nisan	63	7	103	2	89	—	264
Mayıs	60	10	95	1	56	—	222
Haziran	74	11	114	7	82	1	289
Temmuz	41	6	105	14	71	—	237
Ağustos	27	9	87	—	66	1	170
Eylül	38	8	10	1	39	—	96
Ekim	25	8	47	—	47	—	127
Kasım	27	7	80	3	53	—	150
Aralık	17	5	30	—	28	—	80
TOPLAM	494	88	784	36	595	2	1999

Not : İstanbul ve İzmir Şubeleri Ortak Meslekî Denetim Uygulamasının sayısal verileri şube çalışma raporlarında yer almıştır.

yapı denetimi uygulaması

1976 yılı içinde Yapı Denetim Uygulaması İzmir Şubemizce sürdürülmüş diğer Şube ve Temsilciliklerimizde de yapı denetimine geçilmesi yolunda çaba sarfedilmiştir.

Geçtiğimiz yıl içinde İzmir Şubemizce İzmir, Yeşilyurt, Buca, Gültepe, Çamdibi Belediye sınırları içerisinde yapılan denetim sonucunda saptanan uygulama hataları ve buna ilişkin sayısal veriler aşağıda gösterilmiştir.

Uygulama Hataları

- Ölçeksiz beton hazırlanışı,
- Kolon dar kenar ebadının yönetmelikler hifafına 20-22 cm. yapıldığı,
- Kolonlarda şartname hükümlerine göre yeteri donatı ankraj boyu bırakıldığı,
- Kolon donatısının kesit içerisindeki yerleşiminde hatalar yapıldığı,
- Kolon kırış ve döşeme donatısında yapılan tahvillerde hatalar yapıldığı,
- Kırışlardan baca geçirildiği,
- Kolon içerisinde tahkiksiz ve önlemsiz plis su boruları geçirildiği,
- Temel girişlerinden tahkiksiz ve önlemsiz kanalizasyon borusu geçirildiği,
- Kırış ve kolonların yer, yön ve konumlarının hesapsız ve önlemsiz değiştirildiği,
- Gerekli emniyet tedbirlerinin alınmadığı (vb.)

Yapı Denetimi Sayısal Verileri :

1 Ocak 1976 - 6 Nisan 1976 arası (3 aylık)

Kontrol edilen toplam inşaat sayısı	: 137
Belediyeye bildirilen inşaat sayısı	: 41
Hatalı işler yüzdesi	: % 30

7 Nisan 1976 - 14 Haziran 1976 arası

Kontrol edilen toplam inşaat sayısı	: 102
Belediyeye bildirilen inşaat sayısı	: 28
Hatalı işler yüzdesi	: % 27

15 Haziran 1976 - 15 Eylül 1976 arası

Kontrol edilen toplam inşaat sayısı	: 117
Belediyeye bildirilen inşaat sayısı	: 53
Hatalı işler yüzdesi	: % 46

16 Eylül 1976 - 15 Aralık 1976 arası

Kontrol edilen toplam inşaat sayısı	: 192
Belediyeye bildirilen inşaat sayısı	: 61
Hatalı işler yüzdesi	: % 32
Toplam Yıllık Ortalama :	
Kontrol edilen toplam inşaat sayısı	: 548
Belediyeye bildirilen inşaat sayısı	: 183
Genel hatalı işler yüzdesi	: % 33

malzeme denetimi uygulaması

1. KURULUŞ VE AMAÇ :

Inşaat Mühendisleri Odası Kalite Belgesi Komisyonu 16. dönemde kurularak faaliyete geçmiş bugüne kadar da çalışmalarını sürdürmüştür.

Komisyonun kuruluş amacı, 'ülkemizde üretilmekte olan inşaat malzemelerinin ilgili standartlara, alıcının aradığı ve üreticinin tanıtmış broşürlerinde belirttiği niteliklere uygun olup olmadığını araştırmak ve uygun olduğu saptanan ürünlerin kalitesini belgelemek' olarak özetlenebilir.

Böyle bir çalışmanın kaliteli inşaat malzemesi üretimini teşvik ederek ulusal ekonomi ve endüstriye yarar sağlayacağı düşünülmüştür. İnşaat Mühendisleri Odası tarafından kalite belgesi uygulaması üreticiyi haksız ve zararlı rekabetten kurtaracak ve alıcıya güven verecek, standartlara uygun malzemenin üretimini destekleyecek bir mahiyettedir.

Kalite belgesi verilmesi düşünülen ürünlerin Oda'ca uygun görülen kamu (DSİ, Karayolları, Üniversite ve Akademiler, ARGE gibi) veya özel kuruluş laboratuvarlarında ilgili mevcut Türk Standardlarına (TS) veya DIN, ASTM, AFNOR gibi yabancı standartlara ve genellikle teknik kullanıma koşullarına uygunluğu saptanmaktadır.

Hazırlanan bu işlemleri düzenlemek üzere İnşaat Mühendisleri Odası Kalite Belgesi Yönetmeliği yürürlüğe konulmuştur. Bu yönetmelik :

- a) Amaç,
- b) Kapsam,
- c) Kalite Belgesi verilmesi şartları,
- d) Kalite Belgesi alacakların hak ve yükümlülükleri

e) İ.M.Ö. nın hak ve yükümlölükleri,

f) Yapılacak işlemleri açıklamakta, çerçevesini çizmekte ve esasları tesbit etmektedir.

2. ÖNCEKİ DÖNEMLERDE YAPILAN ÇALIŞMALAR :

İnşaat Müdendisleri Odası Kalite Belgesi Komisyonu çalışmalarına başladıktan sonra kalite belgesi verilmesinin amaç ve faydalarını belirten bir yazıyı inşaat malzemesi kullanan veya satın alan çeşitli kamu kuruluşlarına göndermiş ve bu kuruluşlarca malzemede Oda Kalite Belgesi aranmasını önermiştir.

Bu öneri devamlı surette Bayındırlık Bakanlığı nezdinde de tekrarlanmış 1968 yılında Makina ve Elektrik Mühendisleri Odalarına bazı Bakanlıklarca verilen söz konusu Odaların uygulamalarını bir anlamda zorunlu kılan yetkinin Odamıza da verilmesi istenmiştir. Bu başvurular ilk önceleri reddedilmiş fakat nihayet 1974 yılında 118 kalemlik liste-23 Ekim 1974 tarihli Resmi Gazetede yayınlanarak Bayındırlık Bakanlığınca teahhüde bağlanan işlerde 1 Ocak 1975 tarihinden itibaren bu malzemelerin kullanılması için TSE garanti belgesi veya İMO kalite belgesi aranması zorunluluğu getirilebilmiştir.

3. İ.M.Ö. KALİTE BELGESİ UYGULAMASININ BUGÜNKÜ ÖRGÜTLENİŞİ :

Odamız Kalite Belgesi uygulamasının yürütülmesini de şu şekilde örgütlemiştir :

Kalite Belgesinin yürütücülere :

- Yönetim Kurulu
- Ana Komisyon
- Kalite Belgesi Görevlisi ve Sekreterlik
- Numune alıcılar

şeklinde dir.

a) Yönetim Kurulu :

Uygulamanın esas yürütücüsüdür. Ana Komisyonunda varılan kararları tasdik eder. Uygulama hakkında genel kararlar alır. Oda payını tesbit eder.

b) Ana Komisyon :

Yönetim Kurulu tarafından atanan üç üye ile Oda Kalite Belgesi görevlisinden oluşur. Gerekliğinde Komisyon tek tek uzmanların bilgisine müracaat edebilir.

Görevleri :

- Müracaatları değerlendirmek.
- Standardları tesbit etmek, standard yoksa deney metodlarını tesbit etmek.
- Numune alma yöntemlerini tesbit etmek.
- Numunelerin hangi laboratuvarlara gönderileceğine karar vermek.
- Numune alacak kişileri tesbit etmek.
- Yerinde inceleme yapılmasının gerekli olduğu hallerde heyetli belirlemek.
- Laboratuvar sonuçlarını değerlendirip belge verilmesine ve verilmemesine karar vermek.
- Ara kontrollerinin zamanını, yöntemini tesbit etmek ve uygulamak.
- Kalite belgesi uygulaması konusunda Yönetim Kuruluna danışmanlık etmek.
- Türk Standardları hakkında çalışmalarda bulunmak.

c) Kalite Belgesi Görevlisi ve Sekreterlik :

Kalite Belgesi görevlisi Odada Full-time çalışan ve Yönetim Kurulunca atanan kişidir.

Görevleri :

- Yönetim Kurulu ile Ana Komisyon arasında iletişimi sağlamak.
- Ana Komisyonun toplantı gündemini hazırlamak, alınan kararları yürütmek.
- Laboratuvar imkânlarını araştırmak, temas etmek iş vermek ve bu konularda Ana Komisyona bilgi sunmak.
- Firmalarla temasları yürütmek.
- Oda payını tesbit etmek için Yönetim Kuruluna ve Ana Komisyona öneriler götürmek.
- Gerektiğinde Odayı Kalite Belgesi uygulaması konusunda temsil etmek.
- Türk Standardları konusunda Yönetim Kuruluna ve Ana Komisyona öneriler götürmek.
- Sekreterlik çalışmalarını denetlemek, koordine etmek.

d) Numune Alıcılar :

- Ana Komisyonun tesbiti ve Yönetim Kurulunun onayı ile Ana Komisyonca belirlenecek usuller çerçevesinde belge isteminde bulunan firmaların mamullerinden numune alan İnşaat Müh-

disleri Odası üyesi veya gerekli görüldüğü zaman diğer meslek sahibi kişilerdir.

Odamızın bu uygulamayı gerektiği gibi yürütme açısından örgütlenme biçiminin de getirdiği bazı kolaylıklar mevcuttur. İ.M.O.'nın Genel Merkezi dışında halen aktif 4 şubesi ve 55 temsilciliği bulunmaktadır. Bu bakımdan Türkiye'nin neresinde olursa olsun, en kısa süre içinde Ana Komisyonun hazırladığı esaslar içinde gerekli incelemeyi yapabilecek, numune alabilecek geniş bir kadro mevcuttur.

Şimdi uygulamanın açıkça anlaşılabilmesi için herhangi bir müracaatı Oda içindeki işlemleri boyunca inceleyelim.

1. Firma yazılı veya sözlü olarak Odaya malzemesi için kalite belgesi almak üzere başvurur.
2. Firmanın, kalite belgesi müracaat formunu doldurması istenir. Bu form, genel anlamda Oda ile Firma arasında bir taahhütname olup, form ve yönetmelikte yazılı hususların firmaca peşinen kabul edildiğini belirtir.

Bu formda kalite belgesi yönetmeliğinin aşağıdaki maddeleri yer alır.

Kalite Belgesi Yönetmeliğinden İlgili Maddeler

Madde 1 — İmalatçı, kalite belgesi alınan malın üzerine (İ.M.O.) işaretini koyabilir; müşterilere malın bu belgeye sahip olduğunu, mamulün kalitesinin İnşaat Mühendisleri Odasının kontrolü altında bulunduğunu bildirebilir ve ilân edebilir. (İ.M.O.) işaretinin altına mamulün imal senesinin yazılması zorunludur.

Madde 12 — İmalatçı, kalite belgesi alınan mamulün belgenin verilişine esas teşkil eden inceleme raporundaki vasıflarını geçerlik süresi içinde muhafaza etmek, Odaca mamulün vasıflarında bir değişme (bozulma) tesbit edildiği takdirde kalite belgesini geri vermek ve mamulleri üzerindeki (İ.M.O.) işaretini kaldırmak zorundadır.

Madde 13 — Mamule kalite belgesi verilmiş olması, İmalatçıyı kanun, tüzük, kararname yönetmelik ve diğer mevzuatın emrettiği teknik usul ve esaslara riayet etmekten doğacak sorumluluktan kurtarmaz.

Madde 14 — İnşaat Mühendisleri Odası Kalite Belgesinin iadesinin yazılı olarak istenmesini takiben olduğu gibi Belgenin iadesinden sonra da belgenin ve mamullerin üzerindeki (İ.M.O.) işaretinin hükümsüzlüğünü her çeşit yayın vasıtası ile ilâna ve kanuni mercilere başvurmaya yetkilidir.

Madde 15 — İnşaat Mühendisleri Odası, Kalite Belgesi verdiğini mamulün inceleme raporunda

belletilen vasıfları muhafaza edip etmediğini, belgenin yürürlük süresi için en çok iki defa ve her birinde İmalatçıdan, ilk inceleme masrafının % 50 sini geçmeyen inceleme masrafını alarak kontrol edebilir. İmalatçı bu hususu peşinen kabul etmiş sayılır.

Madde 16 — Kalite belgesi yenilemek için evvelce alınmış, belgenin yürürlük süresinin bitiminden iki ay önce İnşaat Mühendisleri Odasından alınacak (EK-3) Kalite Belgesi yenileme formüllerinden iki kopya doldurularak Oda'ya verilir.

Madde 24 — Kalite inceleme özel komisyonun nihai raporu kalite incelemesine esas teşkil eden ve açıklanmasında sakınca bulunan bilgileri taşıyan bütün belgeler gizliliğine azami dikkat sarfedilerek İnşaat Mühendisleri Odasınca saklanır ve İmalatçının yazılı muvafakatı alınmadıkça Kalite Belgesi Ana Komisyonu başkan ve raportöründen başkasına verilemez ve dışarı çıkarılamaz, kopyası alınmaz.

Ayrıca

— Üretici kurumun ismi, adresi, uğraşı konusu.

— Üretilenin adı ve yıllık yaklaşık üretimi.

— Kullanılan malzemenin, cinsi, niteliği, ham maddenin nereden temin edildiği.

— İmalat aşamalarının kısaca açıklanması.

— Kullanılan alet takım ve tezgâh hakkında bilgi.

— Üretilenin halz olduğu nitelikler, aktif üretimin kapasitesi, randımanı belirtilir.

3. Müracaat formu Ana Komisyona girer ve Belge verilmesi prensip olarak kabul edildikten sonra form incelenerek hangi standartlara göre üretim yapıldığı böyle bir standard yoksa numune alma ve deney yöntemleri kararlaştırılarak numune alacaklara bildirilir.

4. Numune alma, imalat yerinden olabileceği gibi piyasadan da olabilir. Numune mutlaka paralel numune şeklinde olur.

5. Ayrıca İmalat yerinde, inceleme yapan heyet şu hususları soruşturur :

A) Mühendis ve tekniker olarak teknik eleman adedi.

B) Çalışan işçi sayısı,

C) Hammaddeyi, hammadde kontrolü,

D) Pazarlama,

E) Yabancı İşbirliği olup olmadığı (Patent, know-how, royalty).

F) Fabrika üretiminin hangi esasları içinde ya-
pıldığı (stok, sipariş).

G) Fabrikanın ciro-su.

H) Kalite kontrol mekanizması ve laboratuvar imkânlarını.

6. Numune alındıktan sonra, imalat yerini in-
celeyen heyetin raporunun da olumlu olması koşu-
lu ile, alınan numunelerin bir adet veya partisi sak-
lanarak öteki numuneleri laboratuvarlara sevkede-
bilir.

7. Laboratuvar raporlarının olumlu sonuç ver-
mesi halinde ve Yönetim Kurulunun tasdik etmesi
ile Belge verilir.

8. Belge verildikten sonra senede en az iki
defa ve belli olmayan zamanlarda, ara kontroller
yapılır. Ara kontroller Belge verilirken tesbit edilen
deney yöntemlerine göre yapılır.

Odamızın yaptığı uygulamadan öteye, üzerinde
hassasiyetle durulması gerekli olan konu kalite
kontrolü ve standardlaşmadır.

Odamızın ilgili yönetmeliğinin amaç maddesi
aynen şu şekildedir.

Madde 1 — Bu yönetmeliğin amacı : Türkiye-
de üretilen İnşaat ham maddesi yapı yapılmış ve
yapılmış maddelerden kalitesi Türk veya dünya stan-
dardlarına veya teknik şartlara uygun olanlara bel-
ge verilmesi suretiyle bunların iyi niteliklerini tü-
keticiye ve inşaat alanına tanıtmak ve bu yoldan
iyi kaliteli üretim yapmaya özendirmektedir.

Bugün Türkiye'de çok yoğun bir nüfus artışı ve
geniş yığınların kırsal kesimlerden kentlere doğru
bir akın söz konusudur. Ayrıca hızla büyüyen şe-
hirlerde kabuk değiştirmekte ve bütün Türkiye'de
yaygın bir inşaat faaliyeti sürdürülmektedir. Bu du-
rumda yeni malzemeler hergün piyasaya çeşitli id-
dialarla çıkmaktadır. Tüketiciye bu malzemelerin
nitelikleri ve en uygun kullanma şekil ve yerlerini
önermek bir kamu yetkisinin ötesinde mutlaka ye-
rine getirilmesi zorunlu bir ödev olmaktadır. İnşaat
malzemeleri piyasasını kendi haline bırakmak ar-
tık katlanılması zor bir risk haline almıştır. Kalite
belgesi uygulaması bir anlamda da TS olmayan mal-
zemeler için belli birikimlerden sonra standardlaş-
ma mutlaka bir zarurettir.

Piyasadaki ortak malzemeler mutlaka aynı
standartlara göre üretilmelidir. Ama unutulmaması
gerekli bir nokta da standardlaşmanın bir sanayi-
leşme süreci içinde düşünülmesi konusudur. Oda-
mız Kalite Belgesi uygulamasını yaygınlaştırdıkça,
geliştirdikçe bu konuda ilgili mercilere öneriler ge-
tirecektir.

Odamız açısından inşaat malzemelerinden kali-
te yönünden kontrolü büyük önem taşımaktadır.
Odamız inşaat sektöründe dört oda ile birlikte ortak
mesleki denetim uygulamasını yaklaşık 40 il ve il-
çede Belediyelerle yapılan protokollar çerçevesinde
yürütmektedir. Bu uygulamanın özü, projelerin çıl-
zım ve yapım şartları bakımından belli bir standar-
da yükseltilmesi ve büyük bir sorun olan fenni me-
suliyet uygulamasının denetlenmesidir.

Bu uygulamanın ötesinde çoğu Odamız üyesi
olan şantiye şefleri kanalı ile inşaat üretimi ve de-
netimi bu Genel Kurulda kabul edilen Şantiye
Şefleri Yönetmeliği ile de Odamızla organik bir
işliyle sokulacaktır. Ayrıca büyük belediyelerle
yapılan temaslarda sürdürülmekte, bu temaslarda ne-
ticesinde belediyeler yapı denetimi konusunda,
proje hizmetlerinde yapılan uygulamaya benzer bir
şekilde yetki paylaşması söz konusu olmaktadır.
Görüldüğü gibi Odamızın Kalite Belgesi uygulaması
aslında; proje ve yapım seviyesinde inşaat sektö-
ründe uygulanan denetimin malzeme boyutlarında
da ele alınmasıdır. Bu üçlü uygulamanın inşaat ya-
pım sektöründe belli bir denetim getireceği inan-
cındayız.

Bu uygulamalar kadar önemli olan bir diğer hu-
sus da uygulamaların sonuçlarının ilgili merci ve
kişilere duyurulmasıdır. Odamız Kalite Belgesi alan
malzemeleri, ayrıca ara kontrol neticelerini de pe-
riyodik olarak bütün üyelerimizle gönderilen Türkiye
Mühendislik Haberleri adlı yayın organında duyur-
makta, Bayındırlık Bakanlığı'na, bölgelere ve şan-
tiye şeflerine, Belediye hudutları içerisindeki fenni
mesullere bildirmektedir.

4. SONUÇ VE DÜŞÜNCELER :

Bugün Kalite Belgesi uygulamasında ilk yıllar-
daki talep azlığı ortadan kalkmıştır. denilebilir. Ka-
mu kuruluşlarının konuya daha titizlikle eğilmesi,
bilhassa birbirine yakın özellikte yapı malzemesi
üreten özel sektör kurumlarının olumlu rekabeti
sonucunda önümüzdeki yıllarda bu talepler daha
da artacaktır. Ancak burada şöyle bir dar boğaz gö-
rölmektedir. Ürettikleri malzemeler için Kalite Bel-
gesi isteyen firmalar çokça taleplerini, kendilerine
belge lazım olunca yapmakta çok acele olarak so-
nuç almak istemektedirler. Halbuki talepten sonra
yukarıda anlatıldığı gibi alınan numuneler Odamız
ca resmi bir kuruluş laboratuvarına gönderilmekte
ordaki cevap gelinceye kadar bir işlem yapılamı-
maktadır. Bu laboratuvarlarda ekseriye dolu oldu-
ğundan ya numuneleri kabul etmemekte ya da çok
uzun bir süre beklemek gerekmektedir.

İMO Kalite Belgesi Komisyonu

Ömer Lütfi BAYAZIT Saif BERKÖZ Medet ÖZBEK

**ODAMIZDAN BUGÜNE KADAR KALİTE BELGESİ ALAN
MAMULLER VE FİRMALAR VE GEÇERLİLİK SÜRELERİ**

Sıra No.	Firma nın Ad ı	M a m u l A d ı	Geçerlilik Süresi
1	Timlo Türkiye İnşaat ve Malzeme Limited Şirketi.	Sun'i mermer	4.1.1977 - 1978
2	Tutkal Sanayii A.Ş.	Semenkat	16.12.1976 - 1977
3	Nasa İnşaat Sanayi ve Tic. A. Ş.	Çelik Hasır	7.6.1976 - 1977
4	Nasaş Alüminyum San. ve Tic. A.Ş	Trapez oluklu alüminyum levha ve düz alüminyum levha	26.4.1976 - 1977
5	Kalebodur Seramik Sanayii A. Ş.	Seramik yer karosu	29.3.1976 - 1977
6	Kiltoprak Sanayi ve Tic.	Normal-blok tuğla ve marsilya tipli kıremit	2.3.1976 - 1977
7	Erfa İnş. Tic. Ltd. Şti.	Hasır Çelik	14.5.1976 - 1977
8	Ege Seramik Sanayi ve Ticaret. A. Ş.	Ege seramik	26.3.1976 - 1977
9	Ekmekçioğlu Tuğla Kıremit ve Asmolen Fabrikaları	Blok fabrika tuğlası	15.9.1975 - 1976
10	Uzman Kollektik Şirketi	Bims ve volkanik tüften mamul blok ve tuğla	2.3.1976 - 1977
11	Demma Demir Mamulleri San. ve Tic. A. Ş.	Çelik Hasır	20.10.1976 - 1977
12	Türk Ytong Sanayii A. Ş.	Teçhizatsız harçlı bloklar asmolen bloklar, izolasyon plakları, teçhizatlı çatı döşeme duvar plk. lentolar.	6.8.1976 - 1977
13	Topuz Torçelik Sanayi ve Ticaret A. Ş.	III - b Torçelik	27.1.1976 - 1977
14	Türkiye Şişe ve Cam Fab. A. Ş.	Isı cam, emaye cam, sable cam durakcam	26.1.1976 - 1977
15	Yuvam Toprak Sanayii ve Tic. Koll. Şti.	Blok tuğla taşıyıcı tuğla	1.3.1976 - 1977
16	Vefa Polyester Sanayii	Vepol yapay inşaat malzemesi	5.11.1976 - 1977
17	Öz-Asbest Boru Sanayi Limited Şirketi	Asbestli pls su boru ve parçaları	7.8.1976 - 1977
18	Özkan Toprak Sanayi	Fabrika tuğlası	18.2.1976 - 1977
19	Formplast Vakum ve Ambalaj Sanayii A. Ş.	Formplast	25.6.1976 - 1977
20	İzosan İzolasyon San. ve Tic. Ltd. Şti.	Betonkot	19.10.1976 - 1977
21	Halifleks Sanayi ve Tic. A. Ş.	Standart, velur, tufting Astragan	8.10.1976 - 1977
22	İto Kilit ve Yedek parça Sanayi A. Ş.	Kilit	28.1.1976 - 1977
23	Deteks Kimya Sanayii A.Ş.	Püskürtme beton ve Gunitajda priz çabuklaştırıcı ve geçirimsizlik	6.9.1976 - 1977
24	DYO Boya ve Vernik Fabrikası	Sadotex süper dış cephe boyası	24.11.1976 - 1977

No Sıra	Firmanın Adı	Mamul Adı	Geçerlilik Süresi
25	Meges İnşaat Sanayi ve Tic.	Boya, kaplama ve izolasyon malzemeleri imalatı	6.2.1976 - 1977
26	Sümerbank Bozüyük Seramik Sanayi Müessesesi	Karo fayans - karo seramik üretimi	26.1.1976 - 1977
27	Çanakkale Seramik Fabrikaları A. Ş.	Fayans, seramik, izolatör üretimi	29.3.1976 - 1977
28	Afa İnşaat ve Sanayi A. Ş.	Öngerilmli prefabrike beton elemanları	18.5.1976 - 1977
29	Çesan Yüksek kaliteli Çelik San. A.Ş.	Çesan yapı çelik hasırı	22.3.1976 - 1977
30	Fe-Ga öngerilmli beton San.	Öngerilmli prefabrike beton imalatı	19.1.1976 - 1977
31	Onduline yapı malzemeleri A. Ş.	Onduline çatı ve cephe oluklu kaplama malzemesi	2.9.1976 - 1977
32	Bekame Beton ve Katkı malzemeleri Tic. Limited Şirketi.	Beton katkı malzeme ithalat imalat ve satışı	8.1.1975 - 1976
33	T. Şişe ve Cam Fabrikaları A. Ş.	Isıcam - sable cam emaye cam lamine cam durakscam lma.	30.9.1975 - 1976
34	Cam Elyaf Sanayi A. Ş.	Bitümlü örtü imalatı	30.9.1975 - 1976
35	Özgür Atermit Sanayi ve Tic. A. Ş.	oluklu ve düz atermit levha	29.7.1975 - 1976
36	Sandoz Kimya San. Limited Şti.	Sandostone VZI	29.4.1975 - 1976
37	Fen kauçuk ve Plastik San. Ltd. Şirketi	Karolüks flex yer döşemesi	26.2.1975 - 1976
38	Düven Kauçuk Sanayi - Zihni Düvenli	Anti - flow	22.9.1975 - 1976
39	Eser Ateş Tuğlası	Eser harman tuğlası	25.8.1975 - 1976
40	Tortaş Torçelik ve Demir San. Ltd. Şti.	Tortaş torçelliği	14.3.1975 - 1976
41	Yapısan Yapı Sanayi Ltd. Şti.	Heraklis	11.11.1974 - 1975
42	Tütaş	Beton boru ve C parçaları	25.7.1975 - 1976
43	Demirsaç Galvaniz Tic. ve San.	Galvanizli düz oluklu sac	24.2.1975 - 1976
44	Doğu Galvaniz ve Plastik San. A. Ş.	04/276 Galvanizli düz sac 04/277 Galvanizli oluklu sac	28.2.1975 - 1976
45	Seçenler Kauçuk ve Plastik Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.	Ruberil	22.1.1975 - 1976
46	ÇBS Boya ve Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Akrolit dış cephe kaplaması	25.8.1973 - 1975
47	İzocam Tic. ve San. A. Ş.	İzocam	27.1.1975 - 1976

**KALİTE BELGESİ ALMAK İÇİN MÜRACAAT ETMİŞ FAKAT TALEPLERİ
HENÜZ SONUÇLANDIRILMAMIŞ FİRMALAR VE MAMULLERİ**

Sıra No.	Firma Adı	Mamul Adı
1	Bayburt Toprak Sanayi ve Tic. A.Ş.	Tuğla
2	Kalekim Kimyevi Sanayi Maddeleri	Kale Fayans Yapıştırıcısı
3	Mozpark Limited Şirketi	Mozparke
4	Oralit Fabrikası	Asbestli Çimento Oluklu ve Düz Levhaları
5	Taysan Taşıt Yan Sanayi ve Tic. A.Ş.	Asfalt Kaplanmış Cam Tülü ve Alüminyum Tecrit
6	Bloksan Tuğla Fabrikası	Blok Tuğla Marsilya Kiremit Mahya Reks Asmolen
7	Uğur Kiremit ve Tuğla Fab. Koll. Şti.	Blok Tuğla
8	Betoya Beton Toprak Yapı San. ve Tic.	Tuğla Taşıyıcı Tuğla Kiremit Asmolen
9	Abdik Toprak Sanayi Blok Tuğla Kiremit ve Asmolen Fabrikaları	Blok Karkas ve Yığma Tuğla
10	Şahin Kiremit ve Tuğla Fabrikası	Tuğla Kiremit
11	Türksan Kâğıt ve Kaplama Sanayi A.Ş.	Türksan Kâğıt Kaplama

—oOo—

diğer oda organları çalışmaları

danışma kurulu

Odamız Danışma Kurulu Olağan toplantısı 15 Mayıs 1976'da yapıldı. Toplantıya Ulaştırma Bakanlığı Müsteşarı Ahmet Sarı, İ.T.Ü. İnşaat Fakültesi Temsilcisi Eren Omay, Oda Yönetim Kurulu üyeleri, Arif Merdol, Ali Acan, Medet Özbek, Hasan Taşan, Tarık Caner, Yılmaz Sarıoğlu, Şevket Açıkelli, Odamız Genel Sekreteri Erdiç Köksal, İstanbul Şubesi Başkanı Ertuğrul Tığlay, Şube Genel Sekreteri Tezer Eraslan, İzmir Şubesi Başkanı Mustafa Arkan, Genel

Sekreter Sadettin Uçkun, İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu üyelerinden Tarık Aydın, Mete Akalın, Adnan Atacan, Nezih Karahasan, Galip Büyükyıldırım, Yusuf Namoğlu Genel Kurulca seçilen Danışma Kurulu üyelerimiz; Ertan Acaroğlu, Fikri Kaya, Ali Uçar, Akın Atilla, Hilmi Yüncü, Tahir Dinçer, Erdoğan Tuncer, Nursel Şolt, Halil Göksu, Uğur Kökden, 1973-1974 Dönemi Oda Başkanı İzzettin Siller, Odamız eski Genel Sekreterleri, Rüştü Özal, Şevki Erker, Sadık Gökçe, Oda Haysiyet Divanı üyeleri; Hayrettin Sığircı, Nihat Ersoy, Secaettin Tulgar, Sedat Özkol, Oda Denetim Kurulu üyeleri Feridun Sungur, Önder Küçükkaragöz, Metin Tavman, katıldılar. Toplantıyı Oda Başkanı Arif Merdol yaptığı bir sunuş konuşmasıyla açtı.

Gündem, Oda Çalışma Programı, yönetmelik değişiklikleri, İstanbul Şubesi Genel Sekreter seçimi, dileklerden oluşmuştur.

Toplantıyı yönetmek üzere yapılan seçimde Divan Başkanlığına Sadık Gökçe, Başkan Yardımcılığına Fikri Kaya, Sekreterliklere Sadettin Uçkun ve Halil Göksu seçildiler.

Danışma Kuruluna, Gündemin 2. maddesinde bulunan 1976 Çalışma Programı hakkında bilgi aktarıldı ve yapılan eleştirilerin ışığında Yönetim Kurulunun gereken girişimlerde bulunması önerildi. Çalışma Kurulu üyeleri çalışma programının zamanında gönderilmemesi konusunda eleştiride bulundular.

Yönetmelik değişiklikleriyle ilgili gündem maddesi görüşmeleri sırasında Genel Kurulca Danışma Kuruluna gönderilmesi kararlaştırılan "İnşaat Mühendisleri Odası Danışma Kurulu Yönetmeliği Değişiklik Önerisi" ve "İnşaat Mühendisleri Odası Genel Sekreterlik Yönetmeliği Değişiklik Önerisi" görüşülerek kabul edildi ve kesin şeklini aldı.

Gündemin 4. maddesi uyarınca yapılan İstanbul Şubesi Genel Sekreterlik seçiminde üç turda da sonuç alınamadı ve bir sonraki Danışma Kurulu toplantısına kadar Genel Sekreterliği yürütülmesi konusunda İstanbul Şubesi Yönetim Kuruluna yetki verildi.

Danışma Kurulu toplantısı sonunda bir bildiri yayınlayarak aynı gün çalışmalarını bitirmiş oldu.

Danışma Kurulunun ikinci toplantısı 12 Şubat 1977 de yapılacaktır.

haysiyet divanı

yardım fonu komitesi

1. O.D.T.Ü. Mimarlık Fakültesi Dekanı Atilla BİLGÜTAY hakkında; Mimarlar Odası'na yapılan şikâyetlere ve ibraz edilen belgelere dayanılarak inceleme yapılmış, Atilla BİLGÜTAY'dan savunma istenmiş, iddiaların isbatına yararlı belgelerin tamamlanmasına çalışılmış, konu karar safhasına getirilmiştir.

2. Salihli Belediyesi Fen İşleri yetkilisi olarak çalışan Tuncer CANBOL hakkında; Oda'nın Salihli Temsilciliği tarafından yapılan tesbite bağlı olarak inceleme yapılmış, iddia ve Savunma ile ilgili belgeler toplanmış, konu karar safhasına getirilmiştir.

3. İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesiince yapılan tesbitlere dayanılarak hakkında karar verilmesi istenilen Aram SIKIYAN'ın Savunması temin edilmiş, gerekli incelemeler yapılmış, konu karar safhasına getirilmiştir.

4. Mimarlar Odası Manisa Temsilciliğince yapılan tesbitlere bağlı olarak Mimarlar Odası tarafından, Odamıza intikal ettirilen Taner AKSOY hakkındaki iddialarla ilgili olarak yapılan incelemelerden sonra üyemizden Savunma istenmiş ve konu karar safhasına getirilmiştir.

5. İnşaat Mühendisleri Odası Samsun Temsilciliğinin Harun ERGÜL ve Mustafa GÜLER hakkındaki şikâyetlerine bağlı olarak Haysiyet Divanı'na intikal ettirilen konu hakkında adı geçenlerin Savunmaları alınmış ve yeterli belgeler toplanarak karar safhasına getirilmiştir.

6. Karayolları Genel Müdürü Orhan BATI, 12. Bölge Müdürü Mustafa UĞUR, 3. Bölge Müdürü Haluk UMAR hakkında; Yol-İş Federasyonunca yapılan şikâyetle bağlı olarak adı geçenlerin Savunmaları temin edilmiş, iddia ve Savunmalarla ilgili belgelerin tamamlanmasına çalışılmaktadır.

7. İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nin Oda Başkanlığına intikal ettirdiği konu hakkında Haysiyet Divanı'na yapılan incelemelerden sonra Altınok Müşavir Mühendislik Bürosu sahibi Enver ALTINOK'tan Savunma istenmesine karar verilmiştir.

Haysiyet Divanı Başkanı
Hayrettin O. SİĞİRCİ

Yardım Fonu Komitesi olarak 1976 yılı çalışmalarımızın yeterli düzeyde olmadığını açıklarken, bu durumdan üzüntü duyduğumuzu belirtmek isteriz.

Komitemiz, kendisini meslekdaşlarımıza tanıtmak için ancak iki yol vardır. Birincisi ODAMIZ YAYIN ORGANLARINDAN YARARLANMAK; (T.M.H. ve Teknik Güç vs. gibi). İkincisi de meslekdaşları bir araya getirerek dertleşmek ve böylece SOSYAL YARALARIMIZI daha açıklığa kavuşturmak.

Komitemiz, defalarca yayın organlarıyla sesini duyurmağa ve kendisini tanıtmaya deneme çalışmaları yapmış ise de ancak başarısızlığa uğradığını öğrenmiştir. Toplantılar düzenlemesine gelince : Bu konuda tüm üyelerimizin hatta YÖNETİM KURULUNUN, toplanma ihtiyacını duyarak elbirliğiyle gerçekleştirilebilir. Bu gereksinmeyi ve ilgiyi çevresinden bulamayan komisyonumuz, bu alana el atmadan çekinmiştir.

Yukarıda arzedilen nedenlerle, varlığını bile üyelerimize duyuramayan komitemiz, bu yıl kendisine baş vuran İKİ ÜYESİNE ancak yararlı olablmıştır. Baş vuran hiçbir üyeyi mahcup bırakmayan, Odamızın bu sosyal ve yararlı hizmetinin üyelerce bu kadar ilgisizlikle karşılanması da bizi ayrıca üzmektedir.

Önümüzdeki yıl, üyelerimizin daha çok ilgileceklerini ümit eder ve tüm meslekdaşlarımıza sağlık ve esenlikler içinde bütün işlerinde başarılar dileriz.

Yardım Fonu Komitesi
Başkanı

Hamit KURANEL

timyad

1 — ÜYE SAYIMIZ :

TİMYAD ve benzeri derneklerin, ne kadar çok oldukları üye sayıları ile ölçülmesi normal bir düşüncedir.

TİMYAD'da, meslekdaşlarına en kötü anlarında yani vefatlarında, arkalarında bıraktıkları yakınlarına, anında, 9.000,00 lira yardım sağlamakla yararlı olmağa çalışan bir dernektir.

Odamız üye sayısı 19.000 lere yaklaşırken; TİMYAD üye sayısı, Defterde 1.007 olması çok üzücü ve çok azdır. Bazı yıllarda 250 üye kayıt edilirken bu yıl (7) üye kayıt edilmesi çok hazindir.

TİMYAD'ın süreli ödeme yapan asıl üye sayısı 95 vefat ile, ödemeyi terk eden 533 üye düşülürse 379 üyesi olduğu anlaşılmıştır.

Bu hazin tabloya, bir dereceye kadar, Yönetim Kurulunun, Derneğin yararlarını 19.000 meslekdaşımıza duyurmadiğı neden olarak gösterilebilirse de, daha başka nedenleri de olduğu düşüncesindeyiz.

1 — Gayesinin meslekdaşlarımıza, yeterli bulunmaması da bir neden olamaz mı?

2 — Yalnız vefatlarında değil, hayatlarında da yardım beklemiş olabilecekleri de düşünülemez mi?

3 — Meslekdaşlarımızın DAYANIŞMA konusunda yeni, yeni ve değişik düşünceleri de olduğu düşünülemez mi?

Bu nedenler daha da çoğaltılabilir. Fakat bütün bu nedenleri dile getirip, kuvveden file çıkarmak için evvelâ, tüm meslekdaşlarımızın bir araya toplanıp bu sosyal derterine bir çıkar yol aramaları gerekir.

Bizim kanımızca, bu toplantıların yapılacağı en güzel çatı; ancak TİMYAD topluluğu olabilir. Çünkü :

1 — Malî durumu gün geçtikçe kuvvetlenmektedir.

2 — Sosyal yardımlarını 16 yıldanberi devam ettirerek tecrübe sahibi olmuştur.

TİMYAD'ı daha yararlı kılmak için (TİMYAD) ın nasıl çalıştığını arz edelim :

TİMYAD her vefat eden üyesi için, ortakların dan 20,— lira ister ve toplu olarak, vefat eden üyesinin yakınına 9.000,— lrayı anında öder.

Halen bazı üyelerce 150 taksit yani 3.000,— lira ödeyen üyelerin daha fazla ödeme yapmayarak, vefatlarında yine 9.000,— lira almaları önerilmektedir. Bu öneri kabul edilirse 3.000,— lira ödeyen üyeye 9.000,— lira verilecektir.

Yukarıda belirtilen TİMYAD çalışmaları meslekdaşlarımızca azımsanıyorsa, daha nelerin yapılabilirleceği dile getirilmeli ve dileklerin tahakkuku için ne gibi önerilerin olacağının açıklanması bizleri çok memnun edecektir.

Özetlemek gerekirse, TİMYAD İnşaat Mühendislerine yararlı olmak için çırpınmaktadır. Tüm meslekdaşlarımızdan yardımlarını ve yeni, yeni önerilerini beklediğimizi arz ederiz.

2 — KAYBETTİĞİMİZ KIYMETLER :

Ortalama yılda 12 ölüm olurken, bu yıl 9 ölüm olmuştur. Tüm meslekdaşlarımıza başsağlığı dileriz.

3 — 1007 ÜYEMİZİN 1976 SONU İTİBARIYLA DURUMLARI :

Vefat eden üye sayımız	:	95
Ödemeyi terk eden üye sayımız	:	533
Devamlı ödeme yapan üyeler	:	379
Toplam		1.007

4 — MALİ DURUM :

Gelirlerimiz ve varlığımız :

a) 1976 yılı içinde, yaklaşık olarak 186.000 lira tahsil edilmiştir.

b) Varlığımıza gelince : (yaklaşık olarak)

Bankalarda	70.000,—
Tahvillerde	330.000,—
Toplam	400.000,— lraya ulaşmıştır.

Üyelerden alacağımız 24.140,—

Üyelerimizin fazla ödediği 11.140,—

Bakiye alacağımız 13.000,—

Giderlerimiz :

Vefat eden 9 üyemize 81.000,— lira ve muhtelif giderlere de 4.500,— lira civarında bir harcama yapılarak toplam 81.000,— + 4.500,— = 85.500,— lira harcanmıştır.

5 — YAZIŞMALARIMIZ :

186 bin liralık tahsilâtı yapabilmek için, üyelerimize 10 adet genelge yayınlanmış ve bunlar 4.948 zarf ile üyelere bildirilmiş ve ALINDI PUSULASI nı göndermek için de 881 zarf postalanmıştır.

Toplam olarak bu yıl 4.948 + 881 = 5.830 zarf postalanmıştır.

Tüm İnşaat Mühendislerinin TİMYAD'a yakın alakalarını beklemekteyiz.

Yönetim Kurulu
Başkanı
HAMİT KURANEL

oda içi komisyon çalışmaları

ulaşım komisyonu

Odamızın 1975 - 1976 çalışma döneminde Demiryolu ile ilgili araştırmasının Cumhuriyet'e kadar ki bölümünü tamamlayan Ulaşım Komisyonu 1976-1977 çalışma döneminde de çalışmalarına devam etmiştir.

Bu dönemde Cumhuriyet sonrası demiryollarına verilen önem ve bu sistemin ülkedeki diğer sektör- lere göre gelişimi ile 1950 sonrası Karayollarının demiryollarını engellercesine geliştirilme çabaları, bu çabaların sonucu olarak demiryollarının ve ülke ekonomisi açısından çok pahalıya mal olan Karayolu sisteminin dünyada en üst düzeyde kullanan bir kaç ülkeden biri olan ülkemizin içine düşürüldüğü çıkmaz konu alınarak araştırma sürdürülmüştür.

büyük kentlerin ulaşım sorunu komisyonu

Türkiye'de kentsel ulaşımın düzenlenmesi için bugüne dek bir takım yabancı firmaların ve yurdu- muza gelip kısa bir süre kalan, hatta yurdumuza bile gelmeyen yabancı uzmanların düşünce ve gö- rüşlerinden yarar beklenmiş, bunun için de avuç dolusu para ödenmiştir. Sanılanın tersine sonuçta alabildiğine keşmekeş, düzensizlik ve sömürünün sürüp gittiği bugünkü ulaşım umacısı doğmuştur.

Komisyon, genelde yalnızca özel girişimin kâr- ılı bir çalışma alanı olarak gelişen büyük kentlerde- ki ulaşım sorununu Türkiye'deki ulaşım politikası açısından ele almış, bunun yanında somut olarak Ankara kenti için üyelerin, çalışma dönemi içinde yaptıkları incelemeler ve araştırmalar ile topladık- ları verileri değerlendirmiştir.

Bu arada çalışma döneminde güncel bir konu haline gelen plaka sınırlamasını incelemek için ya- pılan toplantıların sonucu alınan kararlar komisyon görüşü olarak Türkiye Mühendislik Haberleri dergi- sinde yayımlanmıştır.

Yapılan çalışmalar çeşitli nedenlerden dolayı bir rapor halinde toplanarak yayımlanamadığından burada üzerinde çalışılan konuların bazı noktalarına çok kısa olarak değinilmiştir.

Ankara'da 1976 yılının ilk 10 ayı içerisinde 7301 trafik kazası kayıtlara geçmiş, bu kazalar 147 ölü, 2474 yaralı ve tahmini 25 milyon lira hasar ile so- nuçlanmıştır.

Türkiye'nin ham petrol ithalatı için yaptığı öde- meler 1976 yılında önceki yıla oranla % 45 artmış- tir. Ankara trafiğine hergün ortalama 160 araç ka- tılırken Ankara'lıların ancak % 20 sinin belediye otobüsleriyle yolculuk etmekte oluşu halkımızın bir araba alınca sabah evinden işine rahat gideceğini sandığı bir genel akışın göstergesi olmaktadır.

Lüks oto ithalinin yasaklanması; oto ithalinin kısıtlanması; halktan alınan vergilerle yapılan çev- re yolları, otoparklar gibi özel oto sahibi belli ke- simlerin yararlandığı yatırımların, yapılan harcamala- rı çok kısa sürede geri alacak derecede ücretli olması; kent merkezlerindeki park edilmeye uygun cadde ve sokaklara park eden sürücülerden park sü- resine göre ücret alınması; oturdukları semtlerde- ki cadde ve sokaklara ücretsiz park eden sürücü- lardan ve araç sahiplerinden yılda ücret karşılığı, yalnız o bölgedeki işaretli park yerlerine sürekli park edebilmelerinin sağlanması, bunun da araç- ların ön camlarına yapıştırılacakları bir etiket ile denetlenmesi; özellikle kent merkezlerindeki bazı

caddelere özel otoların girmesinin yasaklanması; iş saatlerinde ayarlamalar yapılması; yasal önlemlerin yeniden düzenlenmesi; büyük kentlere göçün önlenmesi; binaların yıkılıp yeniden yapılmasının yasaklanarak belli semtlerde oluşan ve trafik kapasitesini azaltan yığılmaların önlenmesi gibi kısa dönemli önlemler yanında büyük kentlerin uzun dönemde ulaşım sorununu çözümlenecek en önemli kitle ulaşım aracının metro veya daha geniş şekliyle metro - demiryolu şebekesi olduğu; rantabl olmayan, pahalı dolmuş - minübüs sisteminin planlı bir biçimde ortadan kaldırılması, yerine otobüs ulaşımının tercih edilmesi; çalışanların çalışma yerlerinin çevrelerine yerleştirilmeleri ve böylece fabrikalarına ve işyerlerine yürüyerek gitmeleri komisyon tarafından saptanan diğer uzun dönemli önlemler olarak sıralanabilir.

Türkiye'de politik tercihi yapanlar, sosyal yönelimleri akılcıca planlayarak montaj fabrikalarının otomobillerini dar gelirli halkımıza bile satmaya çalışan bir düzeni bozmak istememektedirler.

Komisyon ulaşım olayını bir bütün olarak ele almadan, ülkenin sosyo-ekonomik yapısından soyutlamadan ve tercihlerin politik güçler kanalıyla oluştuğunu bilmeden getirilecek yaklaşımların sorunla kesinlikle çözüm sağlayamayacağı görüşündedir.

a e t komisyon raporunun özeti

Burjuva Demokratik Devrimler çağında sanayi devrimini yapamayan ülkeler, kapitalizmin emperyalist aşamaya gelmesiyle birlikte sanayileşmiş ülkelerin yarı-sömürgesi durumuna düştüler. Emtia ihracı yerine sermaye ihracının özel bir önem kazandığı bu dönemde, yatırım veya borç, yardım, özel kredi biçiminde sermaye ihracı emperyalist kârların başlıca kaynağı oldu.

Sermaye ve mallarına pazar bulmak emperyalist ekonominin başlıca sorunudur. Yaşamayı buna bağlıdır. Emperyalist tekeller arasında, yeni pazarlara sahip olmak için bir rekabet vardır. Bu rekabet anında sonunda savaşla çözümlenir. Ancak bu rekabet, savaş doğuruncaya dek emperyalistler arası anlaşmalarla düzenlenir, pazarlar bu anlaşmalar yoluyla emperyalist devletlere bağlanır.

1957 yılında altı kapitalist Avrupa ülkesi tarafından kurulan AET'de gelişmemiş ülkelerin kolektif sömürüsü amacını gütmektedir.

Türkiye'nin AET'ye tam üye olması geçtiğimiz yıl kamu oyununda yoğun bir şekilde tartışılmıştır ve AET ile Türkiye arasındaki ilişkilerin kritik bir aşamaya geldiği bu sırada biz bu işbirlikçi sermayenin bazı görüşlerinin gerçek yüzünü ortaya çıkarmakla

ve İnşaat sektöründeki yeni gelişmeleri incelemekle yetineceğiz.

Katma protokolün yürürlüğe girdiği tarihten itibaren daha fazla artan dış ticaret açığı ve sömürden daha fazla pay istekleri bu tartışmalara; haklı sınıfların sözcülerinin, AET ile ilişkileri revizyona tabi tutma istemleri ile katılmalarına neden olmuştur.

AET'ye üyelik konusunda Türkiye'nin bağımlı kapitalizmin farklı kesimlerinin tepkisi değişiktir. Çeşitli yayın organlarında da belirtildiği gibi işbirlikçi sermaye mevcut yapı içerisinde "milli sanayinin" AET'nin güçlü ekonomisine ve açık rekabetine dayanmayacağı, (Katma protokolün imzalandığı zamanlar dışa bağımlı sermaye AET sermayesi ve tekniğini şiddetle arzuluyordu. Çünkü onlara bağımlı olan sermayenin ülkedeki "iç pazar" konusundaki uyarışı geç oldu ve kârlarına büyük ölçüde sekte vurulacaktı) çökeceği görüşünde olup bu nedenle:

— Katma Protokolde gümrük indirimi ve miktar kısıtlamaları için saptanan sıra ve sürelerin ya kaldırılması (ki AET bunu kabul edilemez olarak niteliyor) ya da Türkiye tarafından her yıl yeniden tesbit edilmesi.

— Koruma hükümlerine sonsuz esneklik getirilmesini istemektedir.

Halbuki, emperyalizmin III. bunalım döneminde bizim gibi ülkelerde kapitalizm, baştan dışa bağımlı olarak geliştiğinden "milli sanayiden" söz edilemez. Bu anlamda işbirlikçi sermayenin, mevcut anlaşmalarda değişiklik istemesi özünde AET ile bütünleşmenin reddi olmayıp "iç pazarın" elde tutulması isteğinde yatmaktadır.

Gümrük vergisi ve miktar kısıtlamaları getirilmek istenen tüketim mallarının üretiminde, AET zaten sermaye, patent, know-how gibi girdilerle yer almaktadır. İşbirlikçi sermayenin (sahte milliyetçilik havasına bürünerek) bu yapıyı korumak ve iç pazarı elde tutmak isteğinin amacı şudur;

Rakip ithal malına konan gümrük vergisini aynı malın yurt içi fiyatını ve çoğu kez benzer malların fiyatını yükseltir. Böylece bir malın yurt içi fiyatı yabancı ülkelerdeki fiyatından daha yüksek olur. Bir de yerli üretim miktarı yerli talebi karşılayacak düzeye ulaşmamış ise, ithalat kısıtlanmasından ötürü talep arzdan fazla olacağından fiyat daha da yükselir.

Örneğin Volkswagen arabasının Almanya'daki fiyatı 40 bin TL. ise bu araba üzerindeki gümrük vergisi 40 bin TL. ise bu arabanın yurt içi giriş maliyeti 80 bin TL. olacaktır. Ayrıca ithalat kısıtlı olduğundan talep fazlalığı varsa fiyat daha da yükselecektir. Fakat tüm arabalar gümrük vergisine tabi olduğundan ithal edilemeyen fakat yurt içinde üretilen arabaların fiyatı da yükselecektir. Örneğin Türkiye'de imal edilen Renault'un yurt içi fiyatı 90 bin TL. iken aynı arabanın Fransa'daki fiyatı 40 bin

TL. civarındadır. İşte günlük vergilerin önemli sonucu yurt içi fiyatları yükselterek yerli üreticilere bol kâr sağlamasıdır. Dıştan ve içten gelen bir rekabet olmadığı sürece de yerli üreticinin kârı garanti altına alınmış olur. Bu gün Amerika'da tüm imalat sanayinin yıllık ortalama kârı % 7-8 arasında iken bu oran Türkiye'de % 50 civarındadır. Bugün Amerika'nın en büyük gıda dağıtım şirketi olan A ve P şirketi yılda yüzde % 0.5 oranında bir kârla çalışırken Türkiye'deki gıda sanayisindeki firmalar çıkardıkları tahvillerle % 18 faiz verebilecek kadar kâr sağlamaktadırlar.

İnşaat sektörü açısından bakıldığı zaman şu veriler görülmektedir :

a — Ülkemizde, diğer AET ülkelerine göre işgücü çok ucuzdur. Bu ucuz işgücü hem alt yapı tesislerinin kurulmasında, hem de inşaat sanayinde emperyalist AET'ye çok önemli bir yarar sağlayacaktır.

b — Türkiye'de inşaat sektörü için hammadde (çimento, asbest, perlit vb.) bolluğu AET emperyalizminin gözünde Türkiye'yi cazip hale getirmektedir.

c — AET, Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkelerine sıçramak istemektedir, bunun için coğrafi durumu elverişli olan ülkemizde gelişmiş bir ulaşım ağı gerekmektedir.

d — Türkiye'deki, dışa bağımlı sermayenin sözcüleri ise AET'nin bu alanda teknoloji ve sermayesi ile Türkiye'ye akmasını, alt yapı tesislerini kurmasını istemektedir. Alt yapı tesislerini kurmak çok büyük maliyetlere neden olmakta, inşaat makinalarına olan ihtiyacımızın nasıl karşılanacağı (!) sorununu ortaya çıkarmaktadır.

e — AET ülkeleri sanayi tercihinin kilit sanayi biçimleri olan elektronik, kimya sanayileri yönünde yapmaktadır. Bu anlamda kendilerine göre hantal bir sanayi biçimi olan inşaat malzemeleri üretimini kendilerine bağımlı bir şekilde ülkemizde geliştirmek istemektedirler.

f — Bu hantal sanayinin çevre kirliliğine yol açacağı (çimento fabrikaları gibi) için, bunun Türkiye'de kurulması AET'nin çevre kirliliğini de Türkiye'ye ihraç edeceğini göstermektedir..

Türkiye'nin sanayileşmesi, kalkınabilmesi, emperyalist dünya sistemi dışında, sömürülen ülke durumuna son vermekle sağlanabilir. Emperyalist ülke ve toplulukla her yakınlaşma dışa bağımlılığı pekiştireceğinden Türkiye'nin zararlıdır. Emperyalist sömürü mekanizmasının dışlılarına yakalanmış olan Türkiye'nin kapitalisyonlarla başlayıp, bugün "yeni kapitalisyonlarla" sürdürülmek istenen emperyalist ülkelerin ilişkilerinin tarihi bunu göstermektedir.

Yurdumuz Türkiye, emperyalist dünya sistemi içinde sömürülen bir ülkedir. Türkiye'nin iktisadi düzeni feodal ilişkileri barındıran bağımlı kapitalist

düzendir. Türkiye, emperyalizmin sömürdüğü ötekli gelişmemiş ülkelerle kader birliği durumundadır ve ülkemizin doğal yerli bu durumdan kurtulmak için savaşmakta olan ülkeler safıdır.

AET Komisyonu

Önder KÜÇÜKKARAGÖZ

Atalay EKİNCİ

Turan KUTMEN

okul sonrası mühendislik eğitimi komisyonu

Komisyonumuz bu çalışma döneminde ilerle yen Türkiye Teknolojisine katkıda bulunmak üzere yeniliklerin duyurulması, mesleki uygulama sorunlarının bilimsel bir biçimde tartışılması, meslek adamının yetişmesi sırasındaki noksanların tamamlanması teknik yayın açığını bir anlamda kapatmak gibi sorunlara çözüm getirmek amacıyla eğitim programları düzenlemek ve uygulamak çabasında olmuştur.

Özellikle yurdumuzda nerede ve hangi konulara ihtiyaç duyulduğu komisyonumuzca saptanarak seçilen konuların pratiğe yönelik olması gözönünde tutulmuş olup ve çok sayıda temsilciliklerimizde eğitim programları başarıyla gerçekleştirilmiştir.

I.M.O. İstanbul şubesinde gerçekleştirilmiş olan Elektronik hesaplayıcılarla programlama ve uygulama konulu 3 gün süren bir kurs Haziran ayı içerisinde Ankara'da üyelerimize verilmiş olup, bu aşamada İstanbul'daki Elektronik merkez uygulamadan Ankara'lı üyelerimizin de yararlanabilme olanağı yaratılmıştır.

Betonarmede Taşıma Gücü ve Hesap Yöntemleri konulu konferanslar İzmir şubemizde gerçekleştirilmiştir.

Eylül ve Ekim aylarında Odamız, Gaziantep, Adana, Mersin, Antalya, Denizli, Eskişehir, İzmir, Zonguldak, Ordu, Samsun temsilciliklerinde hasır çelik hesap yöntemleri ve uygulama tekniğini içeren bir seri kurslar verilmek suretiyle yurdum muhtelif yerlerinde çok sayıda üyelerimizin yararlanmasını sağlanmıştır.

Gaziantep Temsilciliğinde Betonarme Yapı Elemanlarında "çatlaklar" konulu konferans verilmiş olup Ocak ayı içerisinde Diyarbakır temsilciliğinde ve Ankara merkezimizde hasır çelikle ilgili bir kurs ve Şubat ayı ilk yarısında ise Yapı Temelleri konulu konferans Ankara'da gerçekleştirilmek amacıyla programlanmıştır.

Yönetim Kurulu Adına Yürütücü Ercan ÖZTÜRK

Ali ASLANDOĞAN

Sadık SÜMER

konferans seminer sempozyum ve kamu oyuna duyurular

konferans ve seminerler

1976 yılı içinde Oda Merkezi, İstanbul ve İzmir Şubeleri tarafından düzenlenen mesleki ve sosyal içerikli konferans ve seminerler aşağıda sıralanmıştır.

Öngerilmeli Beton (9-19 Haziran)

Yer : İstanbul

Konferansı verenler :

Prof. Hüseyin Celasun
İnş. Müh. Ziya Etlman
İnş. Yük. Müh. Ali Güvenir
İnş. Yük. Müh. Zekeriya Polat
İnş. Yük. Müh. Orhan Demiray

İnş. Yük. Müh. Erşan Göksoy
İnş. Yük. Müh. Ersin Artoğlu
İnş. Yük. Müh. Zafer Öztürk

Betonarme Sistemlerin Yatay Yüklere göre projelendirilmesi : (23-30 Haziran - 1976)

Yer : İstanbul

Konferansı verenler :

Prof. Adnan Çakıroğlu
Prof. Günay Özmen
Doç. Erkan Özer

Betonarme Proje Esasları (15-16 Kasım 1976)

Yer : İstanbul

Semineri Veren :

İnş. Yük. Müh. Ertuğrul Tıgılay

Beton Teknolojisi ve Sorunları (27-28 Aralık 1976)

Yer : İstanbul

Konferansı Verenler :

Prof. Bekir Postacıoğlu
Doç. Dr. Süheyl Akman
İnş. Yük. Müh. Emre Aykar
İnş. Yük. Müh. Ersin Artoğlu
İnş. Yük. Müh. Acar Seymur

Betonarme Çatlaklar : (27.11.1976)

Yer : Gaziantep

Konferansı Verenler :

Prof. Dr. Uğur Ersoy
Yrd. Prof. Dr. Emin Aktan

Yeni Sömürgecilik

Yer : Sivas, Gaziantep, Adana, Mersin, Samsun, Ordu, Trabzon

Konferansı Veren :

Dr. Fikret Başkaya

Betonarme Kolonlar (28 Mayıs 1976)

Yer : İzmir

Konferansı Veren :

Dr. Yük. Müh. M. Erşen Ölküdaş

Çatılarda yatay ve düşey olukların projelendirilmesi (3.6.1976)

Yer : İzmir

Konferansı Veren :

Dr. Yük. Müh. Haluk Günerman

Çelik yapılarda malzeme tasarrufu yöntemleri (7.6.1976)

Yer : İzmir

Konferansı Veren :

Yük. Müh. Boris Hristof

Betonarmede taşıma gücü (22, 23, 24, 25 Haziran 1976)

Yer : İzmir

Konferansı Verenler :

Dr. Yük. Müh. Uğur Ersoy
Dr. Yük. Müh. Ergin Atımtay
Dr. Yük. Müh. Tuğrul Tankut

Dünyada ve Türkiye'de Faşizm (5.6.1976)

Yer : İzmir

Konferansı Veren :

Ömer Laçiner

ÇELİK HASIR KONFERANSLARI

Çelik Hasır Sanayiciler Birliği ile ortak çalışmalar sonucunda 10 temsilciliklerimizde "Çelik Hasır" konulu konferanslar düzenlendi. Konferansa katılan üyelerimize önceden hazırlanan teklif notları dağıtıldı.

Bu konferanslar: Gaziantep, Adana, Mersin, Antalya, Denizli, Eskişehir, İzmir, Zonguldak, Samsun ve Ordu'da Akın Arıcı İstanbul'da da Doğan Yatan tarafından verildi.

demir - çelik sempozyumu

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından geçen Haziran ayında düzenlenen Demir - Çelik Sempozyumuna Odamız, Makina Mühendisleri Odası ile birlikte "III. Beş Yıllık Kalkınma Planı Döneminde Türkiye'de Demir - Çelik üretim ithalat - ihracat ve talebi" adlı bildiri ile katıldı. Bildiri Sempozyumda ilgi ile karşılandı.

kamu oyuna duyurular

Geçtiğimiz çalışma yılında Oda Yönetim Kurulumuz gerek doğrudan kendi alanına giren konularda, gerekse genel yurt sorunları konusundaki görüşlerini sürekli olarak kamu oyuna açıklamakta yarar görmüştür. Benzer çalışmalar Odamızın yurt sorunları karşısındaki duyarlılığının bir göstergesidir.

Kamu oyuna yapılan açıklamalar ya basın bültenleri yayınlıyarak ya da basın toplantıları düzenleyerek yapılmıştır.

Bu dönem içinde Odamız 3 basın toplantısı düzenledi. Bunlardan; Lice depremi ve Ankara'nın hava kirliliğine ilişkin olanlar, Oda Merkez Binasında, Y.S.E. Eskişehir yolu üzerindeki İnşaatta meydana gelen iş kazasıyla ilgili olanda kaza mahallinde yapıldı.

Yayımlanan basın bültenleri ise şu konuları içeriyor: 23 Mart 1976'da Merkez Yönetim Kurulu

Üyemiz Yılmaz Sarioğlu'nun evine faşistler tarafından yapılan baskını kınayan bir bildiri yayımlandı.

13 Nisan 1976'da 9 Nisan olaylarını protesto etmek amacıyla basına açıklama yapıldı.

27 Nisan 1976'da otoyollar konusunda kamuoyunu uyarmak ve yerli teknik elemanlar karşısındaki hükümet tavrını kınamak amacıyla bir bildiri yayımlandı.

11 Mayıs 1976'da Danışma Kurulu tarafından ilercici yurtsever ve demokratlara karşı girişilen saldırıları kınayan, yani ödemeler kararnamesinin süratle çıkarılması istenen bildiri de, aynı zamanda teknik elemanlar üzerinde sürdürülen baskılara da değiniliyordu.

Odamız 21 Mayıs 1976'da çimentonun karahorsaya düşüşünü kınayan bir bildiri yayınladı. Bu bildiri de çimento ihracat ve ithalinin yasaklanması istendi. Daha sonra C.H.P. gençlik kollarınca hazırlanan gizli rapora ilişkin Mimarlar Odasıyla ortak bir basın bülteni yayınlanarak ileri sürülen iddialar yalanlandı.

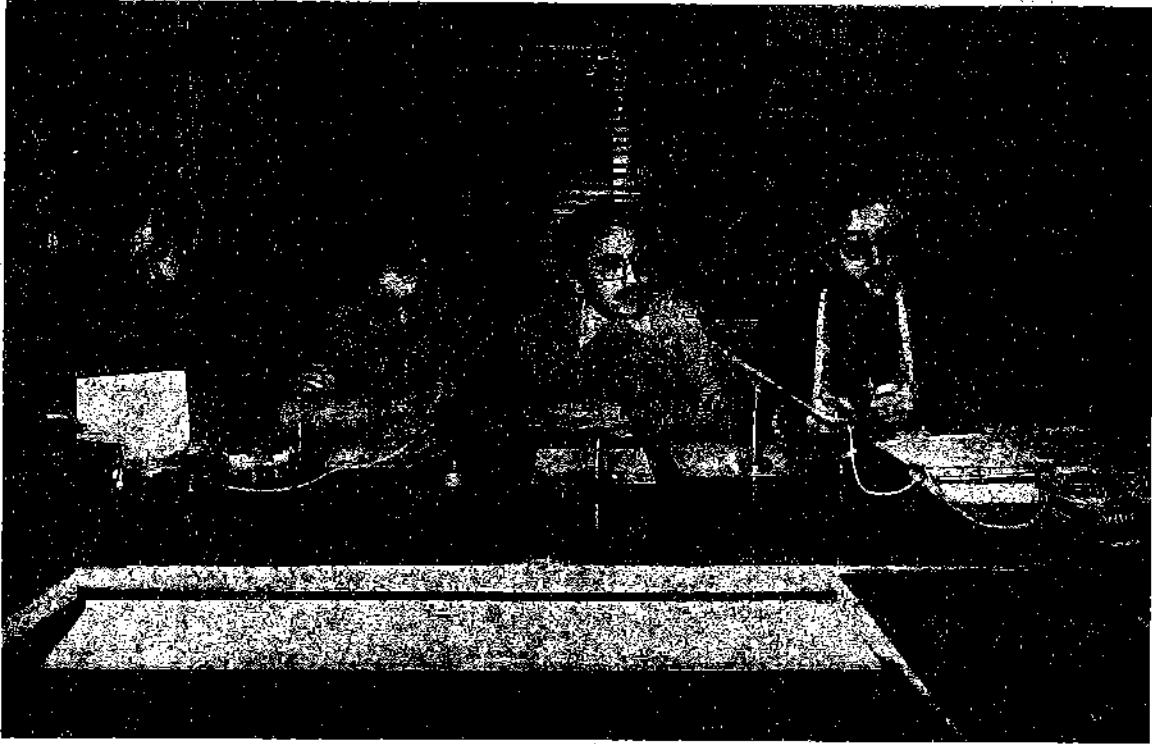
22 Haziran 1976'da yeni yıl ödemeler kararnamesinin yayınlanması üzerine bir bildiriyle "Kararnamenin çalışanların ekonomik sorunlarına çözüm getirmedigi" belirtildi. Bildiri de gerçek çözümün ancak grev ve toplu sözleşme haklarını kazanmakla olanaklı olacağı vurgulandı. Ankara'da Ekmek Federasyonu tarafından ekmek üretiminin durdurulması üzerine Ankara Belediye Başkanı Sayın Vedat Dalokay'ı destekleyen bir bildiri yayımlandı. Bildiride ekmek üretiminin kamulaştırılması gerektiği üzerinde duruldu.

9 Temmuz'da Merkez Yönetim Kurulu, Üyemiz Şevket Açıkelli'nin evine faşist çeteler tarafından yapılan baskını kınayan bir bildiri yayımlandı.

13 Ağustos günü iş kazalarıyla, özellikle de inşaatlarda meydana gelen kazalarla ilgili bir bildiri yayımlandı. Bildiride mevzuatın yetersiz, ve hemen hiç uygulanmadığına değinilerek kayıpların kaza değil cinayet sayılmasının daha doğru olacağı belirtildi.

20 Ağustos 1976'da ülkede üretim fazlası varken 1 milyon ton çimento ithal etmeye karar veren hükümetin bu tutumunu kınayan bir bildiri yayımlandı.

24 Ağustos 1976'da Denizli depremi dolayısıyla Mimarlar Odasıyla ortak bir basın bildirisi hazırlandı. Bu bildiride özellikle hükümetin "ORTAK BELGE" uygulaması karşısındaki tutumu protesto edildi.

7 Eylül 1976'da Yol İş Federasyonu'nun başvurusu üzerine partizan tutum içinde bulundukları, meslekî tesanüdü zedeleyici tutum ve davranışlar benimsedikleri ve yurt kalkınmasına zarar verdikleri gerekçesiyle, Karayolları Genel Müdürü Orhan Batt, Karayolları 3. Bölge Müdürü Halûk Umar, Karayolları 12. Bölge Müdürü Mustafa Uğur'un kesin ihraç talebiyle Onur Kuruluna verildikleri bir basın bülteniyle kamuya açıklandı.

3 Eylül 1976 günü Odamız Makina Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası ve Şehir Plânlama Mimar ve Mühendisleri Odasıyla ortak bir bildiri yayınlıyarak, trafik sorununun halka çarpık bir biçimde aktarıldığı belirtildi.

21 Eylül 1976'da D.G.M. konusunda bir bildiri

yayınlayarak iktidarın faşist özlemler içinde bulunduğu değinildi.

Son olarak 4 Ocak 1976'da O.D.T.Ü. Rektörü, Oda Üyesi Prof. İlgaz Ayanak'ın görevinden alınmasını kınayan bir bildiri yayınlandı.

Odamızın kamu oyunu uyarmak amacıyla yaptıkları sadece bunlar da değildir. Çeşitli gazetelere ayrıca bir çok konuda demeç ve bilgiler verilmiş, Oda Yönetim Kurulu üyelerimiz özellikle Başkan Arif Merdöl, çeşitli panel, açık oturum, radyo ve televizyon konuşmalarında Odamızın görüşlerini kamu oyuna duyurmuşlardır. Odamız bu alandaki çalışmalarını daha etkin bir biçimde önümüzdeki dönemde de sürdürmeye kararlıdır.

—oO—

d p t

4. beş yıllık

plân

hazırlıkları

Bu yıl çok geç te olsa çalışmalara başlayan 4. Beş Yıllık Plân Komisyonlarında Oda üyelerimiz görev almış ve rapor hazırlanmasına katkıda bu-

lunmuşlardır. Oda sözcülerimiz oldu - bltti şeklinde kısa bir süre içinde hazırlanacak raporların öz bakımından sağlıklı olamayacağı görüşünü ortaya atmış ve Komisyon çalışmalarının üç - dört aylık bir süre yerine devamlılık kazanması gereğini vurgulamışlardır. Ülkemizin beş yıllık bir geleceğini ilgilendiren kararların oldukça sağlıklı bilgilere dayandırılarak titiz bir çalışmanın ürünü olmasının önemli defalarca belirtilmiştir. Oysaki birçok komisyon çalışmaları için gerekli bilgilerin derlenmemiş olması, bazı bilgilerin yokluğu, yeni bilgilerin derlenmesi için yeterli zamanın bulunmaması komisyon raporlarının somuta indirgenememesine yol açmış ve öneriler çok genelde kalmıştır.

Oda olarak katıldığımız Komisyonlar ve Komisyonlara katılan Üyelerimiz :

Komisyonun Adı

Katılan Üyemiz

İmalat

- 1.16 Çimento
- 1.17 Demir - Çelik
- 1.24 Karayolu Taşıtları İmalatı
- 1.25 Demiryolu Taşıtları
- 1.28 İnşaat

Aşkın Kocaçimen
Erdiç Köksal
Fuat Atalay
Feridun Kumbasar
Arif Mordol, İlkay Izer, Mehmet Meriç, Ertan Acaroğlu, Selâhattin Karababa

Enerji

- 1. Elektrik Enerjisi
- 2. Diğer Enerji Kaynakları

Şükrü Koçoğlu
Mehmet Öner

Ulaştırma

- 1. Ulaştırma Koordinasyonu
- 2. Karayolu Ulaştırması
- 3. Demiryolu Ulaştırması
- 4. Havayolu Ulaştırması

Ali Açan
Arif Mordol - Gürol Ataman
Aysel Kalyoncuoğlu - Nazmi Çoruh
Altuğ Yurdakuloğlu

Kamu Hizmetleri

- 1. İmar Plânları

Hayrettin Sığırcı

Standard ve Kalite Kontrolü

Rüştü Özal

Kentleşme ve Konut

Ertan Acaroğlu

Çalışma Sorunları

Rüştü Özal

Sosyal Güvenlik

Fikri Kaya

6085 sayılı trafik kanunu eleştirisi

9.11.1976 günü Millet Meclisi, "Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu" nda T.M.M.O.B. adına Oda Başkanımız Arif Merdol tarafından sunulan "Trafik Kanunu ve Değişiklik Tasarısı" üzerindeki eleştirilerinin yazılı metni aşağıda sunulmuştur.

Millet Meclisi
Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve
Turizm Komisyonu

"Özü : 6085 sayılı Trafik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, İki Ek Madde ile Alt Geçici Madde Eklennesi Hakkındaki Kanun Tasarısı Eleştirisi."

Ülkemizde karayolu ulaşımının gereğinden çok önemsenmesi ve diğer ulaştırma araçlarının geliştirilmesinin önlenmesi pahasına koordinasyonsuz bir gelişim içinde bulunulması trafik sorununu günlük bir sorun haline getirmiştir.

Yurt ekonomimizin bugünkü yapısı içinde çarpık şehirleşmenin her gün daha da belirginleşmesi ve zıt bir gelişme olan özel oto sahipliğinin teşvik edilmesi, adı üzerinde bir aracın araç olmaktan çıkarak, sahiplenilmesi gereken bir özele, bir amaç haline getirmesi, sorunu daha da çözümsüz hale getirecektir.

En gelişmiş ülkelerin metropollerinde yerleşme yüzeyinin % 35 ine varan bir yol alanı bulunmasına karşın ne trafik sorunu çözümlenebilmiş ne de korkunç boyutlara ulaşan kazalar önlenebilmiştir. Oto üretimi yolu gereksindirmiş, yol yeterli olmamış yeni yolların yapımı bir sürgit halini alarak yeterli bir çözüme varılamamıştır. Devamlı olarak örnek alınan gelişmiş batı ülkelerinin trafik açısından acıklı bir durumda olması bizim için sonuç çıkarılacak bir olay olmasına karşın bizde hala aynı geçersiz yöntemler örneklenerek sonuç olmayan bir sonuca varılmak istenmektedir. Özellikle kazaların % 73 ünün şehirlerde olması sorunu daha ziyade bir şehir içi ulaşımı ve dolayısıyla kentleşme sorunu haline sokmuştur.

O halde çok önemli bir sorun olan ve gelecekte bir açmazla karşı karşıya gelebileceğimiz şehir içi trafiği sorununa büyük ölçekte yaklaşarak çözüm aramak, çözümünü sadece kanun ve yönetmeliklerde aramaktan daha uygun bir yaklaşım olacaktır. Ancak trafiğin düzenlenmesi ve yönetilmesi içinde gerekli kanun, tüzük, organizasyon ve benzeri önlem ve kuruluşlarında geleceğe cevap verecek şekilde düzenlenmesi sorunun sadece ve sadece köklü değil de üstten gelmece bir tavırla çözüme yaklaşma şekli olabilecektir. "6085 sayılı Karayolları Trafik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi İki Ek Madde ile Altı Geçici Madde Eklennesi Hakkındaki Kanun Tasarısı" nı trafik sorunumuza çözüm getirecek ve bugünkü durumunu değiştirecek nitelikte bir tasarı olarak görmek yanlış olduğu gibi, bu tasarının 6085 in bütünselliği içinde düşünerek ilerideki yıllar için de bir çözüm getirebileceği inancında değiliz.

6085 sayılı kanunun şekli yönünden eleştirilmesinin yanında genel eleştirilerimizde vardır.

Öncelikle şekli yönünden olan eleştirilerimizi sunuyorum :

Kanunun 6, 7 Maddelerinde T.M.M.O.B.'nin ilgili Oda ve Şube ya da Temsilcilerin Kurullara görevli olarak çağırılması önemli bir eksikliktir.

6085 sayılı kanun bir bütün olarak incelendiğinde kanun maddesi halinde olmayıp; yönetmelik niteliğinde olabilecek maddeler vardır. Örneğin Madde 36, 37, 38, 39, 40, 41. Bu maddeler "Karayolları Trafik Tüzüğü"nde" yeterince belirtilmiştir. Uygulanacak cezalarda bu yönetmeliğe atıfta bulunmak yeterli olacaktır. Kanun niteliğindeki maddelerin uzun bir süre ihtiyaca yeterli olabilecek şekilde olmasına karşın, yönetmelik değişikliği sorunu esnekliği olan bir işlemdir ve kolaylıkla teknik kaplara göre düzelebilir.

Madde 37 (C) fıkrası ile Madde 38 in (D) fıkrasının bugün çaresiz olmasına karşın hala kanunda yer alması gibi.

Diğer bir örnekte Madde 26 daki bağlayıcılıktır bu da bir yönetmelik konusu olabilir.

Genelde yapılabilecek eleştiriler ise şöyle ifade edilebilir : 6085 sayılı kanunun gelişmiş ülke kanunlarından çok az bir değişiklik ve eklerle doğrudan aktarma şeklinde olduğu, kendi durumumuzu göz önüne alarak sorunlarımızı daha yakından eğilerek çözüm önermediğini görüyoruz. Özellikle, bazı maddelerin değiştirilmesi ve bazı maddelerin eklennesi ne ilişkin işleri Bakanlığı tasarısı hemen tamamen A.B.D. de geçerli olan yöntemlerin aktarılması şeklinde olmuştur. Özel teknik muayene istasyonlarının kurulması Merkezli bir kayıt sisteminin tesisi bunlara iyi birer örnektir.

Genelde bu tararıda suç ve cezaya öncelik verilmiştir. Oysaki suç işlenmeden alınması gerekli etkin önlemlerin neler olabileceği konusunda açıklık getirilmemesi tasarının sadece suç ve ceza espi-ri içinde ele alındığını göstermektedir. Bütün bunların yanında bir tedbir olarak düşünülebilecek olan eğitim sorununun Milli Eğitim Bakanlığına verilmesi, işin tümünden çıkmaza sokacağı kanısını uyandırmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığının bu konunun üstesinden sadece ve sadece kanuna konulacak bir madde ile gelmesi düşünülemez. Eğer düşünce olarak trafik eğitimi inaniyorsak, eğitimin trafiğin ana unsurlarını oluşturan öğeleri vasıtasıyla sağlanması gereğindedir inanmalıyız. Bu ana öğeler nelerdir?

a) Yol, b) Araç, c) İnsan, eğitilecek olan insan olduğuna göre geriye kalan iki öğeyi üretenler bu işi en iyi bilen ve öğretenler olacaktır. Şu halde yolu üreten Karayolları Genel Müdürlüğü ve araç üreten oto sanayii bu eğitimde görevlendirilmeli ve eğitimin finansmanını belli şekilde karşılamalıdır. Aksı yapıldığı takdirde yani Milli Eğitimce gerçekleştirilmeye çalışılacak bir eğitim üretimini tamamen kopuk şekilde ve hiç bir sonuç veremeyecek nitelikte olacaktır. En önemlisi de Milli Eğitim Bakanlığı bu işle yakından uzaktan ilişkili olmadığı için sonunda yine öğretim amacıyla trafiğin unsurlarını üreten Kuruluşlardan eleman sağlama çabasına girecek ve bürokratik bir engel haline gelecektir. Oysaki üreticiler eğitimdeki aksaklıkları daha kolaylıkla saptayıp üretime aktarabilecekleri gibi, üretim aksaklıklarını da eğitim sonuçlarına göre daha sağlıklı değerlendirebileceklerdir. Yani Eğitim-Üretim-Eğitim arasındaki etkileşim sorunlarımızı daha uygun çözümler getirebilecektir. Ayrıca en önemli konu olarak, alt yapı, Eğitim, İşletme ve Kontrol mekanizmasının tek elde toplanması gereği soruna daha kolay çözüm getirecektir. Örneğin, yaygın bir örgütü olan Karayolları Genel Müdürlüğü bu iş için seçilebilir.

Şekil üzerinde ve genel doğrultuda belirtilen eleştirilerimiz ışığında İçişleri Bakanlığının Kanun tasarısını tümünden gözden geçirilerek bir bütünlük içinde oluşturulması görüşünü saklı tutarak "tasarı" ile getirilen maddeler üzerindeki eleştirilerimiz aşağıda sıralanmıştır.

"Madde 26 — (A) bendindeki bisiklet sürücüleri için konan 12 yaş tahdidi tümünden kaldırılmalıdır. Bu haliyle maddeden şu anlam çıkar; ya çocuklar 12 yaşına kadar hiç bisiklete binemeyecekler, yada devamlı ceza kesilecek. Oysaki çocuklarımızın en çok bisiklete meraklı oldukları yaşlar 8-12 yaşlarıdır. Maddenin diğer fıkraları da bir yönetmelikle belirlenmelidir. Gerek (A) bendindeki gerekse diğer bentlerdeki ifadeler zaman içinde değişebilecek esnekliğe sahip olmalıdır.

Madde 57 — Bu madde ile kuruslandırılan cezaların gelecek bir kaç yıl içinde herhangi bir geçerliliği kalmayacaktır. Her yıl düzenlenebilecek esneklikte bir öneriyle gelinmesi gereklidir. Bu Bakanlar kurulu kararnamesi, yada belli bir yönetmelik şeklinde olabilir.

Süresi içinde ödenmeyen cezaların ülkemizdeki iletişim eksiklikleri gözönüne alınarak daha tutarlı oranlarda belirtilmesi doğru olacaktır.

Örneğin: Bir hafta içinde ödenmeyen ceza bir mlsliyle, 2 hafta içinde ödenmeyen ceza 4 mlsliyle ödetilir gibi.

Ek MADDE 1 — Daha önceden irdelendiği gibi şoför ve sürücü yetiştirme okullarının yada kursların Milli Eğitim bünyesinde başarıya ulaştırılması ve sürdürülmesi olanaksız görülmektedir.

Ek Madde 1'in (B) bendindeki Bakanlık bütçesine konulacak "ödeneklerin yol ve araç olaraklarından hiç yada çok az yararlananlardaca karşılanmış olması "Kullanan Öder" ilkesine ters düşer. Oysaki kullanmanın olabilmesi ancak ve ancak aracın var olmasıyla ortaya çıkar. Şu halde eğitimin finansmanı araç üreticilerince karşılanmalıdır. Yakında 100.000 leri bulacak araç üretimini gerçekleştiren üreticilerden araç başına alınacak eğitim ücreti genel bütçeye yük getirmemiş olacaktır.

Ek Madde 1'deki (C) fıkrasına ise "Oto üreticileri ürettikleri araçların binde birini eğitim kurumlarına, sadece ve sadece eğitim amaçları için kullanılmak üzere, parasız verir." hükmünün getirilmesi uygun olacaktır.

GEÇİCİ MADDE 16 ile getirilmek istenen merkezi kayıt sistemi ise ülke düzeyinde haberleşmeyi tam olarak sağlayamamış, haberleşme alt yapısını tamamlayamamış bir ülke için fantaziden öteye gidemez. Yertne pahalı olmayan otomasyonu gerektirmeyen bir başka çözüm getirilebilir.

Daha sonra sık sık değişiklik gereksinimi duyacağımız ve güncel sorunlarımıza çözüm getirileceği kanısıyla getirilmiş bulunan tasarının çözümleri zorlaştıracığı, hele hele merkezi kayıt yönteminin hiç çalışmayacağı için trafik kanununun tümünün bir bütünlük içinde işin ciddiyetine layık bir tarzda ele alınması gerektiğini saygılarımla arz ederim.

yayın

Odamız geride bıraktığımız çalışma döneminde de gerek TMH ve Teknik Güç, gerekse Teknik Bültenler ve araştırmalar yayınlamaya çalıştıklarını sürdürdü. Bunların yanında Birlik Haberleri ve TÜTED gazetelerine de koşullar ölçüsünde katkıda bulundu.

TMH'nın 1976-1977. dönemindeki sayılarından ikisi Mayıs 1976 ve Ocak 1977 özel sayı olarak çıkarıldı. Mayıs 1976 sayısı eğitim, özel olarak inşaat mühendisliği eğitime ayrıldı. Ocak-1977 sayısı ise Teknoloji özel sayısı olarak çıkarıldı. Ağustos 1976 sayısı ise Kanun ve Yönetmelikleri içine alıyordu. Bunların dışındakiler hem teknik hem de genel konuları içeren sayılar olarak çıkarıldı. Ayrıca TMH Yayın Kurulu sadece teknik konuları, özellikle de inşaat sektörüne ilişkin sorunları konu alan ikinci bir "Teknoloji Özel Sayısı" çıkarmaya karar verdi. Bu konudaki çalışmalar zamanında gerçekleşirse Nisan sayısının yine teknoloji özel sayısı olarak çıkarılması gerçekleşecek.

IMO Araştırma-Dökümantasyon ve Yayın Merkezince iki araştırma yayınlandı. Bunlardan birincisi "Çimento Raporu", diğeri de "Türkiye'de Konut Sorunu" adlı çalışmalar.

Çimento'nun karaborsaya düştüğü bir zamanda yayınlanan Rapor Kamu oyunda büyük ilgi gördü ve çeşitli yayın organlarında ikinci kez yayınlandı.

Araştırma ve Dökümantasyon Merkezince yayınlanan ikinci araştırma ise "Türkiye'de Konut Sorunu" başlığını taşıyor. Bu araştırmada Türkiye'deki konut sorununun içinde bulunduğu durumun derli toplu bir analizi yapılıyor. Zengin verilere dayanan kitap bu konuya ilgi duyanlar için önemli bir kaynak niteliği taşıyor.

1976 yılında çıkarılan Teknik Sorunlara ilişkin yayınlar :

- 1 — Çubuk Sistemlerde Burkulma Sorunu ve Burkulma Boyu Katsayıları, İnş. Yük. Müh. Mehmet Ormancı tarafından yazılmıştır.
 - 2 — Beton ve Betonarmenin Doğrusal Elastik Olmayan Davranışı, Dr. Uğur Ersoy tarafından yazılmıştır.
 - 3 — Kentsel teknik altyapı sempozyumu,
 - 4 — İnşaat Mühendisliği eğitiminin niceliksel ve niteliksel durumu,
 - 5 — 1976 Yılına ait İnşaat birim fiyatlarına esas işçilik, araç ve gereç rayiç cetveli ve Yapı İşleri birim flat tarifleri ek listesi,
 - 6 — Afet bölgelerinde yapılacak yapılar hakkında yönetmelik
 - 7 — Statik Betonarme Proje standartlar kitabı-Hesaplar Çizimler.
- Basılmakta olan çalışmalar :

1 — Kolon ve Perde Donatım Tabloları :

Zafer Kınacı - Fuat Ornarlı

Bu eserin önsözünde yazarlar şöyle diyorlar : "Uygulamada tekrar tekrar çözme zorunluğunda kaldığımız kolon problemleri için, her defasında ilkel kuramsal kavramlara başvurarak sonuca ulaşmak gereksiz zaman harcamaktır. Halbuki kalkınma zorunda olan ülkemizin teknik adamlarının değerli zamanlarını, mühendislik açısından daha önemli olan karar verme olayına ayırması giderek gerekmektedir."

Bu çalışmanın İMO üyelerine büyük pratik yararlar sağlayacağını umuyoruz.

2 — Alışagelmiş ve Yeni Yöntemlerle Betonarme : Gündüz Özişik.

Kitabın ön sözünde de şöyle deniliyor : "Yapı mühendisliği alanındaki araştırmaların ilerlemesiyle gelişen hesaplama yöntemlerine ;geniş bir meslektaş çevresini kısa bir sürede ve fazla yormadan; alıştırmak amacıyla bir Betonarme El Kitabı hazırlanması evvelden beri düşünülmekte idi.

Ayrıca, böyle bir eserin, hem halen uygulamada bulunan mühendislere, hem de henüz öğrenim çağındaki bulunan elemanlara faydalı olması için, basit, çok yönlü, alışılan ve yeni yöntemleri kapsayıcı olduğu kadar, az işlemle sonuca götürmesi ve açıklayıcı örnekleri de içermesi öngörülmüyordu."

3 — Zemin Mekaniği Sözlüğü :

Türkçeleştirenler : Semay Tokgöz, Turhan Utku.

Zemin konusunun çok kompleks olduğu dönemleri artık geride bırakıyoruz. Bugün ise bu konu artık olgunluk devresine ulaşmıştır. Üyelerimizin büyük gereksinim duyduklarını bildiğimiz Zemin mekaniği konusundaki sözlük bu yıl içinde Oda yayınları arasında yer almıştır. "Sözlük" ün içinde 4100'den fazla sözcük ve deyim yer almakta olup, bazılarının yanında açıklamaları da bulunmaktadır. Eserde her kelimenin karşılığı Türkçe kelimelerin yanında üç ayrı dilden, İngilizce, Fransızca, Almanca verilmiş olup, değişik yabancı dil bilen üyelerimize gerekli kolaylığı sağlayacaktır.

Eser, Özellikle öğrenciler, müşavir - mühendisler, araştırmacılar, yol laboratuvarı elemanları ve çeviriciler için yararlı olacaktır.

Ayrıca Araştırma Merkezimiz tarafından "Türkiye'de Ulaşım Politikaları" konulu bir araştırma da halen sürdürülmektedir.

kitap satışları

1975 yılında üyelerimize hizmet amacına başlattığımız tenzilatlı mesleki kitap satışlarımız 1976 yılında çok büyük bir ilgi gördü ve satışlar hızla arttı.

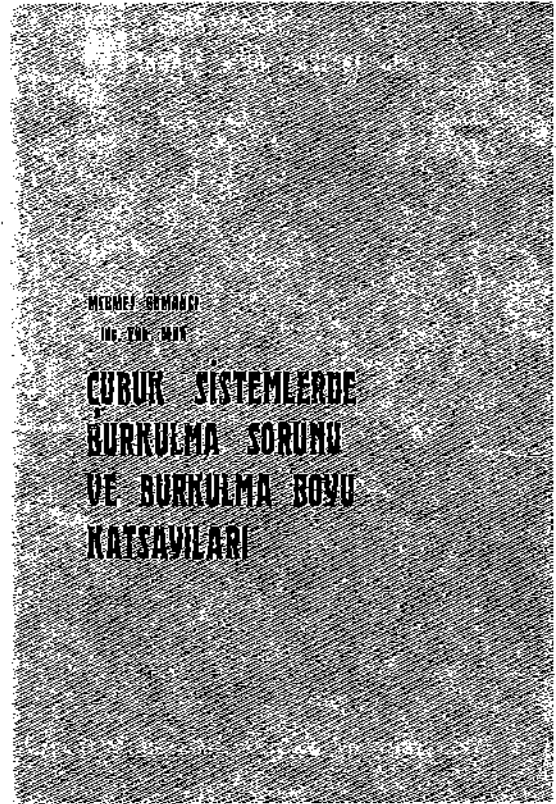
Örnek vermek gerekirse, sadece Ağustos ve Kasım ayları arasındaki kitap satışları 1975 yılındaki kitap satışlarına erişmiş bulunuyor. 1975 yılında yaklaşık 2500 kitap satışına karşılık, sadece Ağustos-Kasım-1976 satışları 2972'yi bulmuştur.

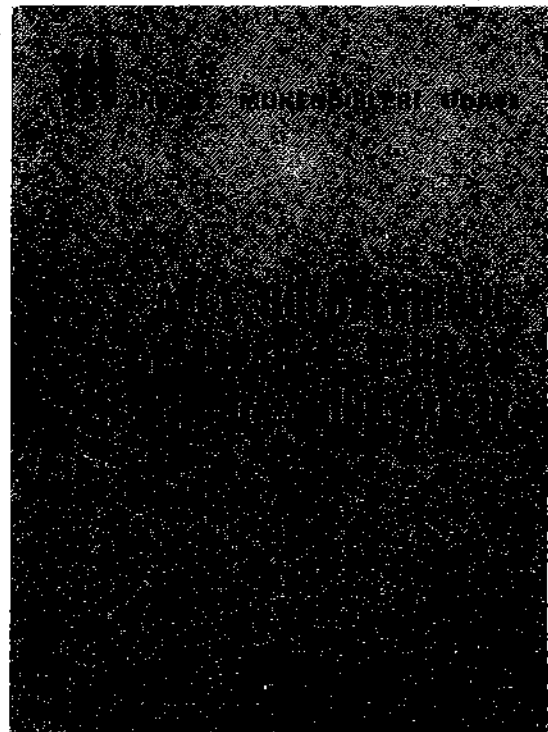
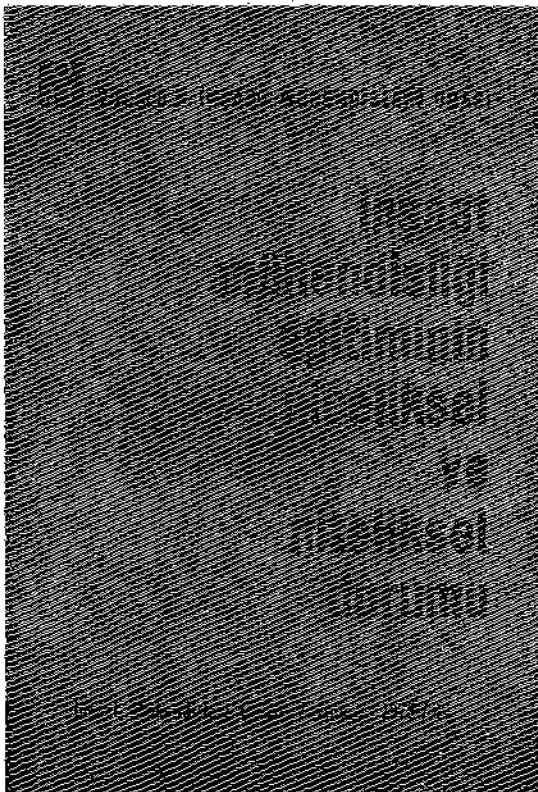
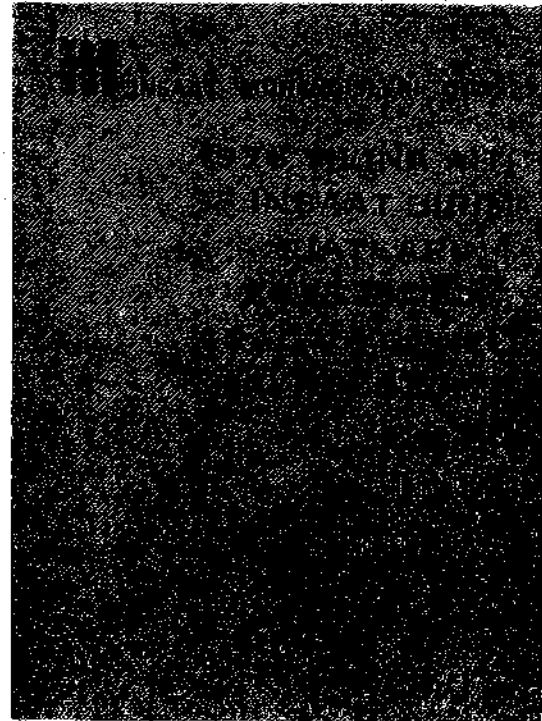
1976 yılı boyunca gerçekleştirilen kitap satışı ise 7500'ün üzerindedir. Satılan kitapların hemen hemen yarısını değişik tarihlerde yayınlanmış bulunan Oda yayınları oluşturmaktadır.

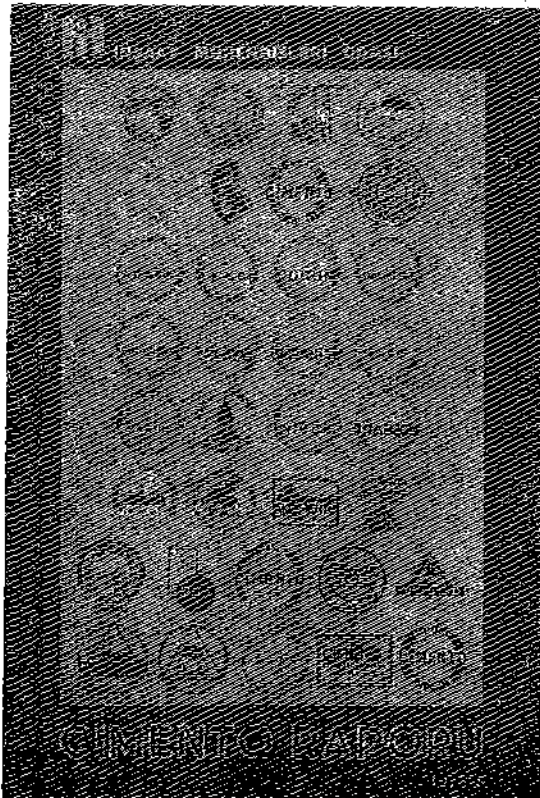
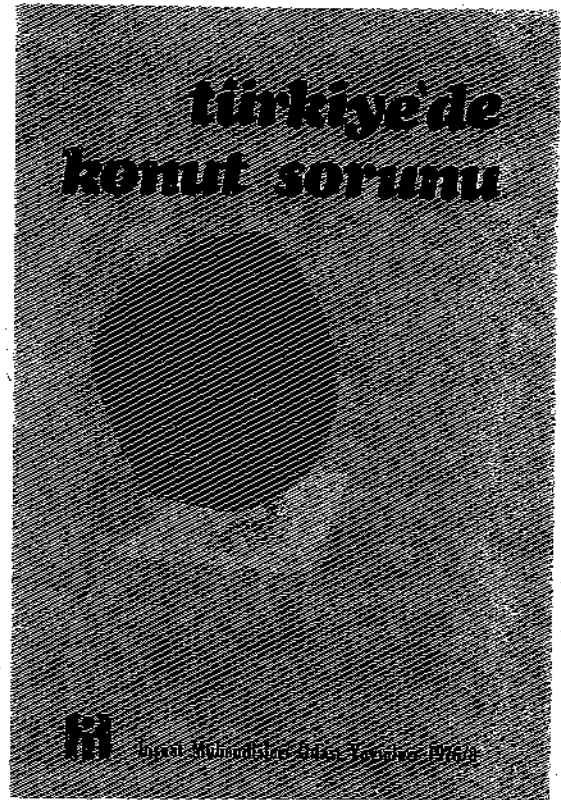
Ayrıca TS yayınlarından da 2000 adet satılmıştır. Toplam satış tutarları 300.000 TL. nin üzerindedir. Çok sayıda ödemeli kitap istekleri karşılanmaktadır.

Üyelerimizden gördüğümüz ilgi devam ettiği sürece, bu konudaki çabalarımız da daha etkin olarak sürdürülecektir.

ŞUBAT 1977/TÜRKİYE MÜHENDİSLİK HABERLERİ

inşaat mühendisleri günü

Geleneksel İnşaat Mühendisleri günü 20 Aralık 1976 günü İstanbul'da Taksim Belediye Gazinosunda 19 Aralık 1976 günü Ankara'da Marmara Otelinde ve İzmir'de yapılan bir kokteyl ile kutlandı. 19 Aralık gününün diğer bir önemide İnşaat Mühendisliğinde 40. çalışma yılını dolduran üyelerimizin mesleğe bir veda gecesi olmaktadır. Jübileye Anayasa Mahkemesi Başkanı Sayın Kani Vrana şeref konuğu olarak katılmıştır. Ankara'da Jübile Oda Başkanımız Arif Merdol'un kısa bir açış konuşmasıyla açılmış ve daha sonra çalışma hayatında 40 yılını dolduran üyelerimizin plaket ve beratları sırasıyla Oda Başkanı Arif Merdol, Odanızın eski Genel Sekre-

teri Rüştü Özal, Oda Haysiyet Divanı Başkanı Hayrettin Sığircı ve Odanızın eski başkanlarından Eşref Özand tarafından verilmiştir. Odanız meslek hayatında 40 yılını dolduran üyelerine bundan böyle mutlu ve sağlıklı yaşam diler.

40 yılını dolduran üyelerimiz

İBRAHİM SABİT AKSOY,

1912 yılında Tirebolu'da doğdu. 1936'da Amerika Birleşik Devletleri Illinois Üniversitesinden mezun oldu. İlk defa Sivas-Erzurum demiryolu inşaatından başlayarak çeşitli taahhüt işlerinde çalıştı. Bu arada Karabük Demir ve Çelik Fabrikaları İnşaat Bakım Şefliğinde bulundu. Son olarak Karayolları Genel Müdürlüğü 1. Bölge Müdürlüğü Bakım Şefliği yaptı. Halen çalışmalarını serbest olarak sürdürmektedir.

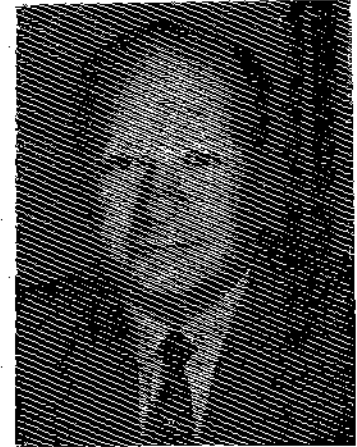

İbrahim Sabit Aksoy,

FARUK AKYÜZ,

1936'da mezun olan Faruk Akyüz ilk defa Derviş Çeliktaş firmasında görev yaptı. 1938 yılında Bandırma İçmesuyu (Şebeke ve Depo) kontrolörü görevinde bulundu.

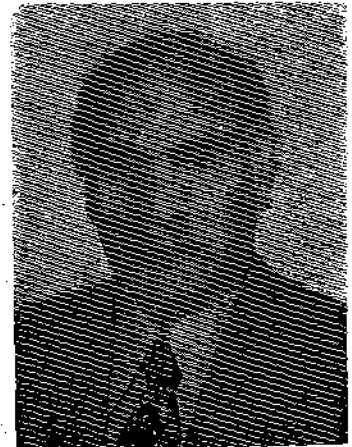
Daha sonra Su ve Kanalizasyon Şefliği, Müdürlüğü, Teknik Müfettişlik, Teknik Kurul Başkanlığı, Genel Müdür Müşavirliği yapan Akyüz, 1976'da emekliye ayrıldı.

Faruk Akyüz,

SABİH ARIKAN,

1936'da İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat bölümünden mezun oldu. İlk olarak Sivas-Erzurum demiryolu inşaatında şantiye mühendisi olarak işe başladı. Daha sonra Işıkli barajı inşaatında çalıştı. Kayseri Belediyesi Fen İşleri müdürlüğünde

Sabih Arıkan,

Mansur Azak,

görev aldı. Daha sonra Sümerbank ve Etibank'ta değişik görevlerde bulundu. Batman rafinerisinde tesis müdürlüğü yaptı. Daha sonra birçok yerde müteahhlik ve şantiye şefliği yaptı. 1963'de tekrar T.P.A.O. Batman-İskenderun Pipe-Line müdürlüğünde görev aldı. 1967'de Etibank'ta Karadeniz Bakır Tesisleri Müdürlüğüne atandı. 1968'de Etibank İnşaat Dairesinde başmühendislik, daha sonra Müdür Muaviniği yaptı. 1974'te Etibank İnşaat dairesi Proje müdürü iken kendi isteği ile emekli oldu.

MANSUR AZAK,

1914'te İstanbul'da doğdu. 1936'da İstanbul Yüksek Mühendis Mektebi Su Bölümünden mezun oldu.

1938'de Nuri Demirağ firmasında uçak etüd atelyelerinde, uçak konstrüksiyoncusu v.b. konularında çalıştı. 1943'de Garp Linyitleri İşletmesi İnşaat Dairesine Proje ve Statik Mühendisi olarak çalıştı.

1945 - 1950 yıllarında Zonguldak'ta E.K.I.'ye D.S.I. ve Sümerbank'ta çalıştı. Çeşitli taahhüt işleri yaptı. Bu araya çeşitli görevlerde de bulundu. 1955 - 1961 yılları arasında Rize İkizdere Hidroelektrik Santrali İn-

A. Faruk Benler,

şaatı ve Tesisatını Şantiye Şefi ve ortağı olarak inşa ve ikmal işini yürüttü.

A. FARUK BENLER,

1936'da Teknik Üniversiteden mezun oldu. 1940 yılına kadar Devlet Su İşleri Başkanlığında çalıştı. Askerlik görevini tamamladıktan sonra 1943 - 1945 yılları arasında Menemen Sulama Şebekesi, Kum çayı regülâtörü İnşaatlarında Müt. Şantiye Şefi (serbest) olarak çalıştı. Karayolları Genel Müdürlüğü Diyarbakır 9. Bölge Müdürlüğünde görev yaptı. Daha sonra çeşitli resmi ve özel işlerde görev yapan Benler, Petrol Ofisi Teknik Baş Müşavirliği görevinde bulundu. 1969'dan 1972'ye kadar İmar ve İskan Bakanlığında Deprem Bölgeleri İcra Dairesi Baş Yardımcılığı, Afet İşleri Gn. Müdür Teknik Müşavirliği ve Yapım Dairesi Başkanı olarak görev yaptı. 1972'de kendi isteğiyle emekliye ayrılan Faruk Benler 1973'ten bu yana Doğu İnşaat Ltd. Şti. de meslek yaşamını sürdürüyor.

MURAT BİLGİNER,

1936 yılında Nafia Fen Mektebinden 1949 yılında da Yıldız Teknik Okulundan mezun oldu. 1943 yılına kadar Malatya ve ki-

Murat Bilginer,

sa bir süre de Balıkesir Bayındırlık Müdürlüklerinde ve 1948 yılına kadar da serbest çalıştı. 1949 - 1956 arasında T.C. Ziraat Bankası İnşaat Müdürlüğünde ve bu tarihten sonra EL-GINKAN HOLDING A.Ş. ile bu şirkete bağlı şirketlerde Teknik Müdür, Şirket ve İdari İşleri Müdürlüğü görevlerinde bulundu, halen aynı kurumda çalışmalarını sürdürmektedir.

A. ŞÜKRÜ BÖRİKANLAR,

1936'da İstanbul Yüksek Mühendis Okulundan İnşaat Yüksek Mühendisi olarak mezun oldu.

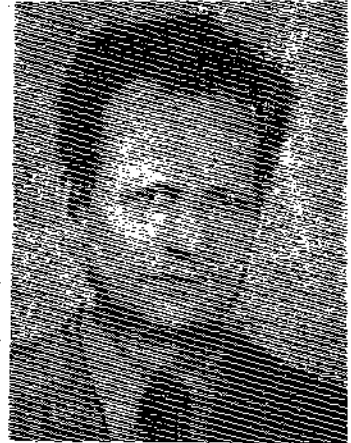
İlk defa göreve Zonguldak Bayındırlık Müdürlüğünde başladı. Daha sonra Diyarbakır Genel Müfettişlik Bayındırlık Müşavirliğinde, bir aralık da Diyarbakır Bayındırlık Müdürü olarak görev yaptı. Bu arada çeşitli görevlerde bulunan Börikanlar 1945 - 1948 yılları arasında Mersin Karayolları 5. Bölge Müdürü olarak, 1948'den 1951'e kadar da İzmir Karayolları Bölge Müdürü olarak çalıştıktan sonra Trabzon 10. Bölge, İstanbul Karayolları 1. Bölge Müdürlüğü İlyolları Müdürü olarak, 1963 - 1974 yılları arasında da Köy İşleri Bakanlığı Y.S.E. Genel Müdürlüğü 1. Bölge Müdürlüğünde çeşitli görevlerde bulunduktan sonra 1974'te emekliye ayrıldı.

A. Şükrü Börükanlar,

Muhittin Bürücek,

Ali Cengiz,

MUHİTTİN BÜRÜCEK,

1910 yılında Adana'da doğdu. 1937 yılında İstanbul Yüksek Mühendis Mektebinden mezun oldu.

Askerlik görevinden evvel Sivas - Erzurum demiryolu inşaatında kısım mühendisliği yapmış, 1940 - 1944 yılları arasında Eskişehir Belediyesi Başmühendisliği görevinde bulunduktan sonra, çalışmalarını serbest olarak sürdürdü. 1964'te Sosyal Sigortalar Kurumu İnşaat Müdürlüğünde görev alarak resmi sektöre geçen Bürücek, 1976'da emekliye ayrılmıştır.

ALİ CENGİZ,

1917'de Isparta, Eğridir'de

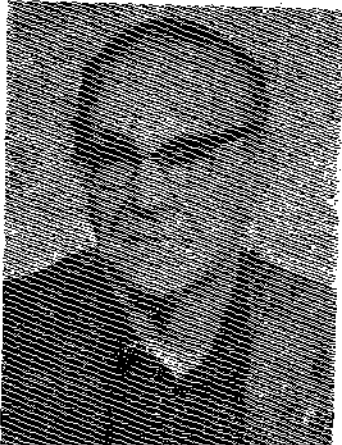
doğdu. 1936'da Nafia Fen Mektebinden mezun oldu. İlk görevi Mus'ta başladı. 1939'da Kayseri Nafiasında, 1941'de Van Nafiasında, 1942'de Antalya Nafiasında görev yaptı. 1948'de mühendislik kursuna katıldı. 1949'da Urfa Nafia Müdürü olarak görev yaptı. Artvin, 1954 - 1959 yılları arasında da Kırklareli, 1960 - 1964 Erzurum Nafia Müdürlüğü görevlerinde bulundu. 1965 - 1971 arasında Trabzon Bayındırlık Müdürü olarak görev yaptıktan sonra 1971'de emekliye ayrıldı.

FARUK ÇETİZ,

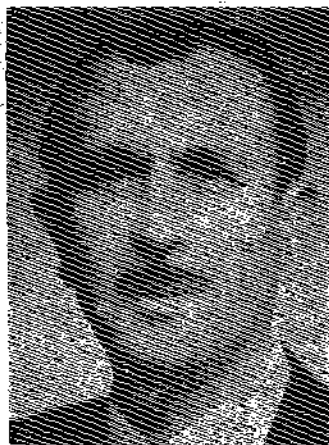
1911 yılında İstanbul'da doğdu. 1936 yılında Yüksek Mühendis

dis Mektebi Su Şubesinden mezun oldu.

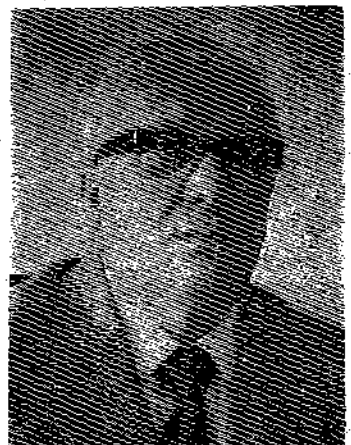
Özel ve Resmi Sektörde, Türkiye ve Almanya'da çalıştı. Bu arada Zonguldak Ereğli Kömür İşletmelerinde Körüağzı-Maraş İstasyonları ve Tesisleri inşaatında Karayolları Genel Müdürlüğünde Köprüler Proje Mühendisi olarak; DSİ'de Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğünde 3 yıl süreyle Frankfurt Lurgi Firmasında, 6 yıl süreyle İstanbul Belediyesi Mecralar Müdürü olarak görev yaptı. 1976'da emekliye ayrıldı. Bu arada Yüksek Okullarda öğretim görevlisi olarak da çalışmalarına devam etmekte ve inşaat mühendisliğini ilgilendiren konularda kitaplar da yazmaktadır.

Faruk Çetiz,

Mehmet Ali Çetinay,

İlhami Erna,

MEHMET ALİ ÇETİNAI,

1914'te Kafkasya'da doğdu. 1936'da İstanbul Nafia Fen Mektebinden ve 1949'da İstanbul Y. Teknik Okulundan mezun oldu.

İlk göreve İzmir Bayındırlık Müdürlüğünde başladı. Daha sonra Denizli Bayındırlık Müdürlüğü ve 1949'da Karayolları 2. Bölge Müdürlüğünde çalışmaya başladı.

1954'de Karayolları Genel Müdürlüğü Köprü Yapım F.H. Müdürlüğü Keşif ve Şartname Şefi, Köprü, Yapım Baş Mühendisi olarak çalıştı. 1971 yılında emekliye ayrıldı.

İLHAMİ ERNA,

1936'da Okulu bitiren Erna, ilk defa Bilecik Nafiasında göreve başladı. 1948 yılında da İstanbul Yollar 1 nci Bölge Müdürlüğü mühendisliğine tayin oldu. 1949'da İnşaat Mühendisliği kursunu başarıyla bitirmiş ve mühendislik ünvanını elde etmiştir. 1967'de kurulmaya başlanan Boğaz Köprüsü - Çevre Yolları 17 nci Bölge Müd. İnş. Müdürlüğüne daha sonra da Bakım ve Trafik Müdürlüğüne tayin oldu. 1976'da Trafik Müdürlüğü iken bu görevden kendi isteği ile emekliye ayrıldı.

MESUT GÜN,

1908 yılında İstanbul'da doğdu. 1936'da İstanbul Yüksek Mühendis Mektebinden Yüksek Mühendis olarak mezun oldu. 1937 yılında Bayındırlık Bakanlığı Yapı ve İmar İşleri Başkanlığında göreve başladı. 1944'te Fen Heyeti Müdürü iken bu görevden ayrıldı. Eskişehir'de Hükümet Konağı, Hava Hastanesi İkmalî, Kılıçoğlu Kiremit ve Tuğla Fabrikası inşaatlarında Şantiye Şefi olarak görev yaptı.

Bu arada çeşitli görevlerde bulunan Gün 1966'da Ziraat Bankası İnşaat Müdürlüğüne geçti.

B. LÖSER'in eserini "Betonarme Hesap Usulleri" başlığıyla Türkçeye çevirmiştir. Mesut Gün'ün bu çevirisi T. Yüksek Mühendisler Birliği tarafından 3 defa basılmıştır.

ORHAN GÜNŞOY,

1914 yılında İstanbul'da doğdu. 1936 yılında Yüksek Mühendis Mektebinden mezun oldu. Sümerbank İnşaat Şubesinde Baş Mühendis olarak çalıştı. Daha sonra İstanbul'da İ. E. T. T. Yol Müdürlüğü görevinde bulundu. 1951 yılında Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Mimarlık Bölümüne öğretim

Üyesi olarak girdi. 1968'de aynı Akademide Profesör oldu. 13 kadar basılmış eser) bulunan Prof. Günsoy halen Akademi Statik Kursüsü Profesörü ve Beşiktaş Mimarlık Yüksek Okulunda Öğretim Üyesi olarak görevini sürdürmektedir.

FAZIL GÜRSEL,

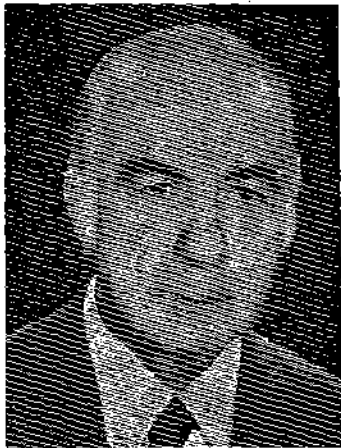
1936 yılında İstanbul Nafia Fen Mektebinden mezun oldu. 1949'da İstanbul Yıldız Teknik Okulu Mühendislik Kursunu bitirerek Mühendislik ünvanını elde etti. 1936 - 1937 yılları arasında Tekirdağ Nafia Müdürlüğünde çalıştı. Daha sonra Tekirdağ Nafia Müdürlüğü, Tekirdağ - Gelibolu yolu Kontrol Amirliği, İstanbul - Edirne yolu Mıntıka Müdürlüğü, Erzincan Kontrol Amirliği, Şose Köprüler İstanbul Mıntıka Müdürlüğü görevlerinde bulundu.

1949'dan bu yana Karayollarında görev yapan Gürsel, halen Karayolları İstanbul 1. Bölge Müdürlüğü 12. Şube Mühendisliği görevini sürdürmektedir.

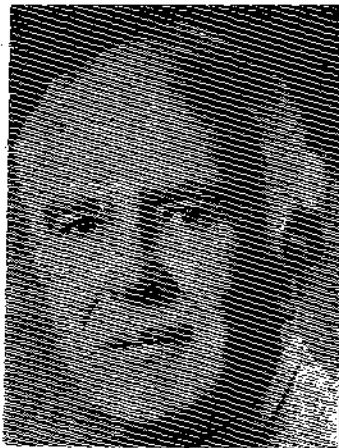
M. FAİK BEDRETTİN İNAN,

1910'da Genç'te doğdu. 1936'da İstanbul Yüksek Mühendis Mektebinden mezun oldu.

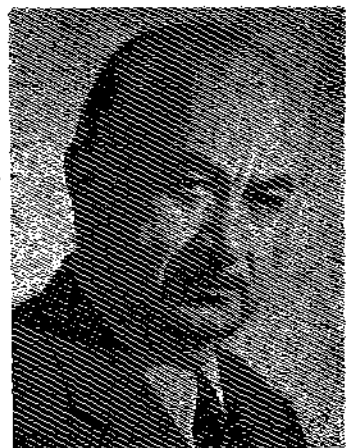
Önce Diyarbakır - Cizre demiryolu inşaatında daha sonra İzmir'de Bölge İskan Mühendis-

Mesut Gün,

Orhan Günsoy,

Fazıl Gürsel,

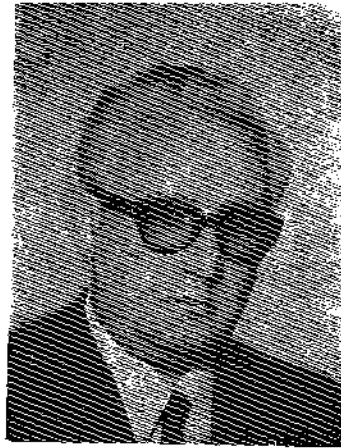
M. Faik Bedrettin İnan,

liği yaptı. Tunceli köprülerinde, Sümerbank ve İller Bankalarında çalıştı. Zonguldak İçmesuyu ve Elrecik - Urfa yolu inşaatlarında çalıştı. Bundan sonra çeşitli işlerde Şeflik, Müdür Muaviniği ve Müdürlük yaptı. Emekliye ayrıldıktan sonra bir süre Ankara Devlet Mimarlık Mühendislik Yüksek Okulunda öğretim görevlisi olarak çalıştı. Yine Giresun Fiskobirlik'te teknik müşavir olarak bulunmuştur. Halen serbest olarak çalışmalarını sürdürmektedir.

HİKMET KOCATAŞKIN,

1908'de İstanbul'da doğdu. 1936'da Yüksek Mühendis Mektebinden mezun oldu. 1937'de TCDD Genel Müdürlüğü Yol İdaresi Fen Heyetine tayin edilmiştir. 1944'te Etüd ve Aplikasyon Şube Müdürü oldu.

1959 yılında Yol Dairesi Başkan Yardımcılığına, 1960'da da Pendik - Gebze 2. Hat İnşaatı Emanet Heyeti Başkanlığına getirildi. 1962'de TCDD Haydarpaşa 1. İşletme Müdür Yardımcılığına atandı. Bu görevi sırasında Haydarpaşa - Gebze elektrifikasyon Sabit Tesisler İnşaatı ve Pendik - Gebze 2. Hat, 2. Kısım İnşaatı Emanet Heyeti Başkanlıklarını yapmıştır. 1972'de TCDD'den emekliye ayrılmıştır.

Hikmet Kocataşkin,

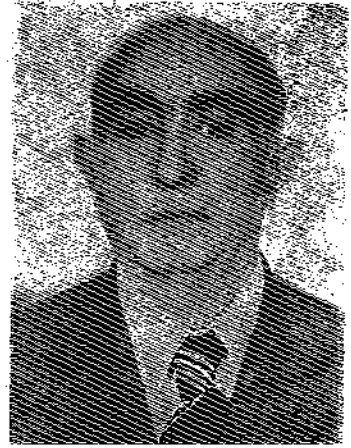
ENVER KÖKSAL,

1910 yılında Erzurum'da doğdu. 1936'da Yüksek Mühendis Mektebi İnşaat Bölümünden mezun oldu. İlk göreve Elektrik Etüd İdaresi Keban Barajı Etüdünde başladı. Daha sonra Simex Yol İnşaat Şirketi demiryol İnşaatı kat'li hesabında görev yaptı. 1943 yılında tekrar Tekel Genel Müdürlüğünde görev başladı.

1952 - 1959 yılları arası Tekel Genel Müdürlüğü İnşaat Şubesi Müdürlüğü yaptı. 1967'de İstanbul Belediye Fen İşleri Müdürlüğüne geçti. 1975 yılında emekliye ayrıldı.

ENVER KURDOĞLU,

Kurdoğlu, 1910'da Köyceğiz'de doğdu. 1936'da Viyana Kültürteknik Fakültesinden mezun oldu. 1943 - 1948 yılları arasında Ankara Ziraat Fakültesi Suculuk Enstitüsü Mühendisliği ve Müdürlüğü ve Ziraat ve Orman Fakültelerinde öğretim görevlisi olarak çalıştı. Daha sonra özel olarak çalışmalarını sürdüren Kurdoğlu İller Bankası 2. Bölge Müdürlüğü, İller Bankası Teknik Kurul Üyeliği yaptı. Bu arada 1960 - 1976 yılları arasında A. Üniversitesi Ziraat Fakültesi Ölçme Bilgisi ve Zaffer Mühendislik ve Mimarlık

Enver Köksal,

Y. Okulunda aynı konuda ders okuttu. 1975 yılında İller Bankası Danışma Kurulu Başkanlığından emekli oldu.

VİLAMİDİR MIHAİLOF

Ukranya'da doğdu. 1936 yılında İtalya'da Torino Kralliyet Politeknikinden mezun oldu. 1937 yılında aynı kurumdan doktora ünvanını aldı. İki yıl süreyle Torino'da Doktor Mühendis olarak proje ve inşaat işleriyle uğraşan bir firmada çalıştı.

1939 yılında Türkiye'ye döndü. Demiryolları Diyarbakır - Cizre hudut hattında göreve başladı. 1942'de Niğde - Gebece, 1942 - 1944 yılları arasında da Sümerbank Kayseri Bez Fabrikası işçi evleri inşaatında görev yaptı.

1954 yılına kadar çeşitli görevlerde bulunduktan sonra DSI Genel Müdürlüğünde çeşitli kademelerde görev yaptı. Çeşitli teknik heyetlerde görevli olarak İtalya'ya ziyaretlerde bulundu.

1972'de emekliye ayrıldıktan sonra özel bir firmada çalışmalarını sürdürüyor.

EKREM ORHON,

1914 yılında Rize'de doğdu. 1935'te Robert Koleji Mühendis Okulundan İnşaat Mühendisi olarak mezun oldu. 1936'da Amerika Illinois Üniversitesinde mas-

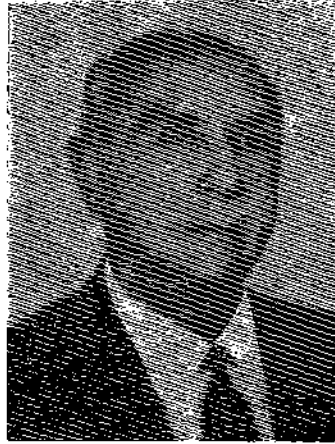

Enver Kurdoğlu,

ter yaptı. 1938 - 1940. yılları arasında Aras nehrinden Iğdır Ovasını sulamak için tünel, kanal ve tersip havuzu inşaatında Şantiye Şefliği yaptı. Bir süre müteahhilitik yaptı. Çeşitli görevlerde bulundu. 1963 - 1973 döneminde Rize Belediye Başkanlığı yaptı. 1973'te Sosyal Sigortalar Kurumundan emekli oldu.

SERVET ORKUN,

1914'te Trabzon'da doğdu, 1936 senesinde Amerika University of Michigan'dan M.S., C.E. mezun oldu. Aynı yıl California Institute of Technology'ye asistan olarak kabul edilmiş ve Toprak Mekanlığı üzerinde çalışmalar yaparak 1937 yılında M.S.

V. Mihailof,

diploması almıştır. 1941 yılına kadar kamu sektöründe çalışan Orkun 1941 - 1960 yılları arasında Şantiye Şefi ve Müteahhit olarak, 1960 - 1962 İpraş Rafinerisi İnşaat Kısmı Kontrolörlüğü, 1967 - 1968 Turizm Bankası Fen İşleri Müdürlüğü yapmıştır.

Servet Orkun halen taahhüt ve müşavirlik işleri yaparak meslek yaşamını sürdürmektedir.

NEVZAT ÖZBEK,

1912 yılında Taşköprü'de doğdu, 1936 yılında İstanbul Yüksek Mühendis Mektebi Su kolundan mezun oldu.

İlk göreve Sivas - Erzurum Demiryolu inşaatında başlayan Özbek, daha sonra Demiryolları ve

Ekrem Orhon,

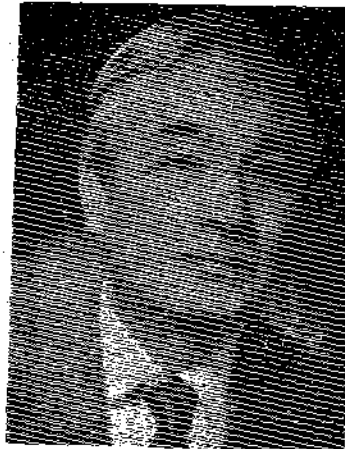
Limanlar Merkez Fen Heyetleri Mühendislikleri, Trabzon ve Samsun Liman İnşaatı, Bölge Müdürlükleri, Limanlar Y.O. Bşk. Dmy. Başkan Yardımcılığı, Hava Meydanları ve Akaryakıt Tesisleri İnş. Başkanlığı gibi görevlerde bulunmuş, daha sonra Bayındırlık Bakanlığı Yüksek Fen Kurulu Başkanlığına atanmıştır.

NECMİ SABUNCU,

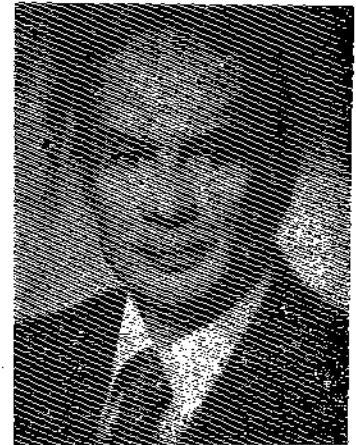
1913'de Şebinkarahisar'da doğdu. 1936 senesinde Yüksek Mühendis Mektebi Su şubesinden mezun oldu. Askerliğini yaptıktan sonra Elektrik İşleri Etüd İdaresinde, Sakarya ve Fırat nehirleri su sarfiyatları ve Keban barajı havza etüdlerinde görev yaptı.

Servet Orkun,

Nevzat Özbek,

Necmi Sabuncu,

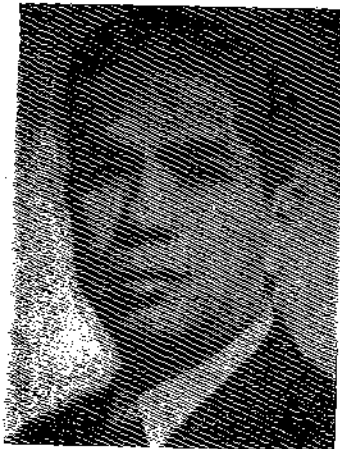
1938'de İzmir kâğıt ve sefûloz fabrikasında, inşaat kontrol şefliği yaptı. Özel müteahhitlik firmalarında görevli çalıştı. 1943 - 1952 yılları arasında değişik konularda müteahhitlik yaptı. 1952-1967 yılları arasında İstanbul Bayındırlık Müdürlüğünde, 1967 - 1970 arasında İstanbul Belediyesi Fen İşlerinde görev yaptı ve 1970 yılında emekli oldu.

CEVDET SAN,

1936 yılında Yüksek Mühendis Mektebi Su Bölümünden mezun oldu. 1938 - 1950 yılları arasında Müteahhit - Mühendislik ve Müteahhitlik yaptı. 1950 - 1960 yılları arasında kendi memleketi olan Gaziantep'ten Milletvekili seçilerek T.B.M.M.'de görev yapan Cevdet San 1960'dan bu yana serbest olarak çalışmaktadır.

HAKKI SOMERSAN,

1911'de Selanik'te doğdu. 1936 yılında Yüksek Mühendis Mektebi İnşaat ve Mimari Şubesinden mezun oldu. Kısa bir süre Bayındırlık Bakanlığında çalıştıktan sonra Etibank'a geçti. 1943'e kadar bu görevde kaldıktan sonra serbest çalıştı. 1946 da Ankara Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğüne girdi. Resmi İnşaat Bürosu Şefliği ve Fen İşleri Müdür Yardımcılığına atandı.

Cevdet San,

1951'de girdiği Mobil-Oil Türk Anonim Şirketinden 1971 yılında emekliye ayrıldı.

SEMUHİ SONAR,

1912 de doğdu. 1936 yılında Yüksek Mühendis Mektebi İnşaat Bölümünden (Yüksek Mimar Mühendis) mezun oldu.

1938 - 1943 yılları arasında Etibank İnşaat Müdürlüğü görevinde ve 1944 sonuna kadar Ankara Büyük Millet Meclisi İnşaatında Şantiye Şefi olarak, 1947 ye kadar da Ereğli Kömür İşletmelerinde proje mühendisi olarak çalıştı. Bu arada Ankara İmar Müdürlüğünde çalıştıktan sonra 1954 yılına kadar serbest olarak görev yaptı. 1954 - 1967 yılları arasında Ziraat Bankası İnşaat Müdürlüğü görevinde bulundu. 1960 - 1964 yılları arasında girdiği D.T.C. Fakültesi Felsefe Bölümünden mezun oldu. 1968 de aynı Fakülteye ait Kütüphane İnşaatında Kontrol Mühendisliği yaptı. 1973 yılında emekliye ayrıldı.

İSPIRO SPİRİDONOS,

1913 de İstanbul'da doğdu. 1936 da Robert Kolej İnşaat Bölümünden mezun oldu. 1947 den bu güne kadar İstanbul Belediyesi Mecralar Bakım Onarım Şefi olarak görev yapmaktadır.

Hakkı Somersan,

NAIL ŞALVARLI,

1910 da İzmir'de doğdu. 1936 yılında da Yüksek Mühendis Mektebi Yol Şubesinden mezun oldu. İlk görevi Elektrik İşleri Etüd İdaresinde Su Kolu Mühendisliğinde başladı. 1939 - 1942 arasında Denizli Sarayköy Ovası Sulama İşinde Şantiye Şefliği yaptı.

1950 - 1955 yılları arasında Gönem - Biga yolu Küçük Köprülerinin ikinci müteahhidi olarak görev yaptı. 1965 - 1974 arasında Van, Tatvan Feribot Limanları inşaatını müstakil Fen Heyeti Müdürlüğünü yaptı.

1974 - 1975 yıllarında Derince Limanı tevsil İnşaatı Kontrol Başmühendisi olarak çalıştıktan sonra emekliye ayrıldı. Halen serbest olarak çalışmalarını sürdürmektedir.

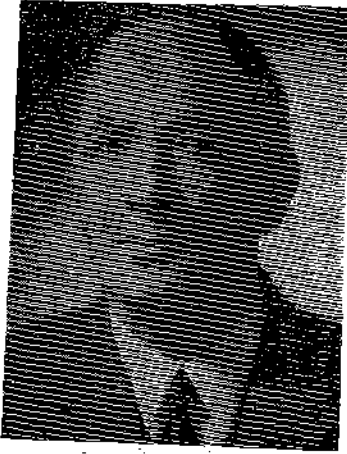
FERİT Ş. ŞENKAN,

İstanbul'da doğdu. 1936 yılında İstanbul Yüksek Mühendis Mektebi'nden mezun oldu. İlk meslek yaşamına Sivas - Erzin-can hattı İnşaat müteahhitliği (Sİmen - Yol) Şirketinde taşorcan olarak başladı. Daha sonra Bayındırlık Bakanlığı Yapı ve İmar İşleri Başkanlığı Binalar ve Kontrol Fen Heyetlerinde 8 sene müddetle görev yaptı.

Bir ara Emlâk Bank Yapı Limited Şirketinde çalıştı. T.C.

Semuhî Sonar,

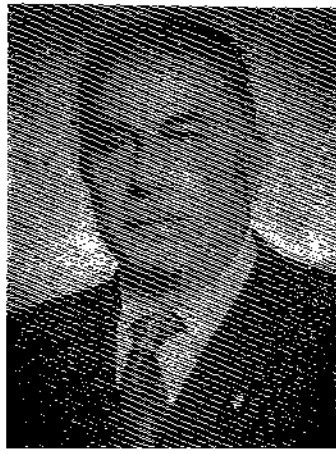
İspiro Spiridonos,

Ziraat Bankası İnşaat Müdürlüğü Şantiyeler Kontrol Şefliği, Toprak Mahsulleri Ofisi Çelik Siloları Müdür Yardımcılığı ve T.C. Emekli Sandığı İstanbul yapıları seksiyon Şefliği ve en son İmar ve İskan Bakanlığı Mesken Genel Müdürlüğü Müşaviri iken kendi isteğiyle emekliye ayrıldı.

AHMET NURETTİN TANER,

1908'de İstanbul'da doğdu. 1935'de Paris Ecole Nationale des Ponts et Chaussées'den yüksek mühendis olarak mezun oldu. 1936 yılına kadar Fransa'da değişik mesleki stajlar yaptı.

1936'da Bayındırlık Bakanlığı Sular Genel Direktörlüğünde ilk görevine başladı. 1938'de İstan-

Nail Şalvarlı,

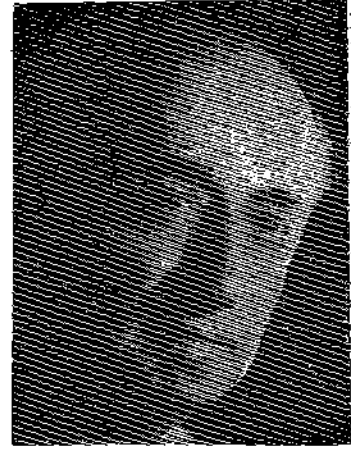
bul Yüksek Mühendis mektebinde su laboratuvarı asistanı, 1939'da muallim muavini, 1944'te İ. T. Ü. İnşaat Fakültesi Hidrolik ve Su kuvvetleri doçenti, 1962'de Profesör oldu. 1974'te kendi isteğiyle emekli olduktan sonra İstanbul D. M. M. A. Kadıköy Mühendislik Yüksek Okulunda Genel Hidrolik dersini üstlendi.

6 ciltlik yayınlanmış eserleri olup dergilerde birçok çalışmaları çıkmıştır.

MEHMET SERVET UZ,

1908'de Manastır Vilâyetinde doğdu. 1936'da İstanbul Yüksek Mühendis Mektebini bitirdi.

İlk göreve Diyarbakır - Cizre demiryolu hattı 6. Kısım inşaa-

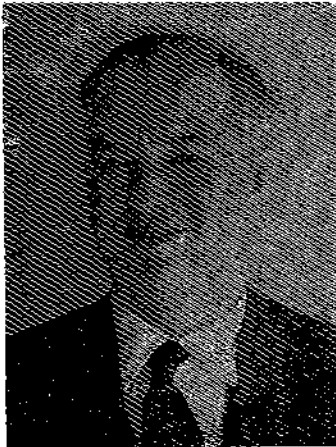
Ferit Ş. Şenkan,

ında başladı. Kütahya uçak meydanı inşaatında, Gölçük elektrik fabrikası, soyunma-yıkama binası, 20 işçi evi inşaatlarında Şantiye Şefi olarak özel sektörde çalıştı.

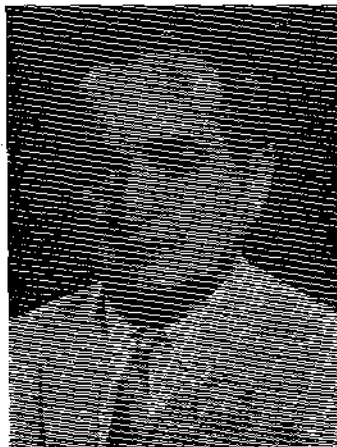
Çeşitli görevlerde bulunan Uz, son olarak İmar ve İskan Bakanlığı, Yapı İşleri Genel Müdürlüğünde görev yaparak emekliye ayrıldı.

M. ERDOĞAN YAZAR,

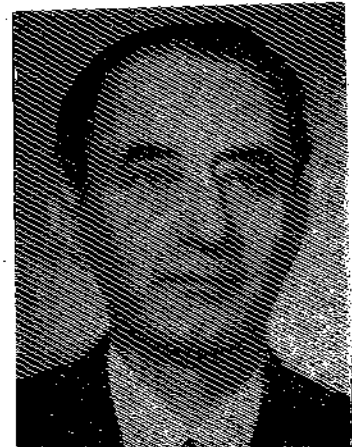
1910 yılında İçel'de doğdu. 1936 yılında İstanbul Yüksek Mühendis Mektebinden mezun oldu. İlk göreve Ada Su İşlerinde başladı. Seyhan Ovasının Sulanması için yapılan etüd ve inşaat çalışmalarına katıldı.

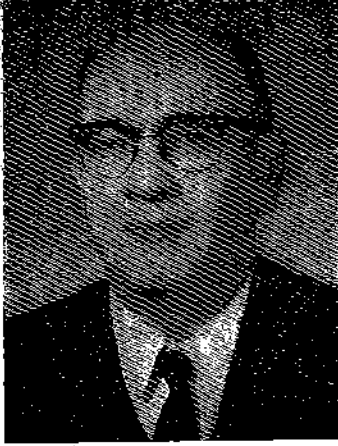
Ahmet Nurettin Taner,

Mehmet Servet Uz,

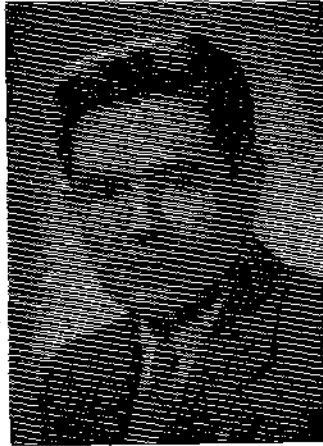

M. Erdoğan Yazar,

Nurettin Yolaç,

1950 yılında Su İşleri Reisliği İnşaat Bürosu Amirliği, 1954'te DSİ Genel Müdürlüğü Etüd ve Plânlama Dairesi Başkanlığı, 1955 - 1966 DSİ Genel Müdür Yardımcılığı görevlerinde bulundu. 1966 - 1972 yılları arasında Bayındırlık Bakanlığı Tef-tiş Kuruluna intisap ederek 1971'de emekli oldu.

Muharrem Zeytinoğlu,

NURETTİN YOLAÇ,

Nurettin Yolaç 1930'da Yüksek Mühendis Mektebinde göreve başladı. Askerlik görevini As-teğmen olarak tamamladıktan sonra M.S.B. İnşaat Emlâk Dai-resi Fen Müşavirliği görevine başladı. Halen bu görevde ça-lışmalarını sürdürmektedir.

—oOo—

MUHARREM ZEYTİNOĞLU,

1936'da Yüksek Mühendis Mektebi İnşaat Bölümünden me-zun oldu. İlk göreve Kütahya Tayyare Alayı Meydan İnşaa-tında Şantiye Mühendisi olarak başladı. Çeşitli zamanlardaki as-kerlik görevinden sonra Kay-seri Belediye Fen İşleri Müdü-rü ve Halkevi ve Hükümet Ko-nağı İnşaatı Şantiye Şefi olarak görev yaptı. 1943 - 1945 arasın-da Kılıçoğlu Tuğla - Kırmızı Fabrikası İnşaatı Şantiye Şefliği, Çifteler Harası İnşaatı Şantiye Şefliği. Daha sonra Kütahya, Ankara, Eskişehir, İstanbul ve İzmir'de İnşaat müteahhlikleri ve Şantiye Şefliği, ve kontrol mühendislikleri görevlerinde bu-lundu. Halen emeklidir.

Meslekte 40 yılını doldurduğu halde biyografi ve fotoğraflarını göndermeyen üyelerimiz : Nüz-het BUKAN, İbrahim DERİNER, İbrahim S. EMİRGİL, M. Nüzhet ERTONGUR, Şeref KARAMU-SAL, Necdet OZANSOY, Kudret ŞEN, Ali Necip TURAĞANKUR, Haldun TUNA, Yorgi VALSİMİ-DİS.

yönetmelik değişiklikleri

ESKİ ŞEKLİ

MADDE 7 — Oda Genel Kurulu Oda'ya yazılı asıl üyelere kurulur, yıllık toplantı bir önceki toplantıda kararlaştırılan şekilde yapılır. Toplantı Şubat'ın resmî tatile rastlamayan günlerde olmak üzere Şubat'ın sonuncu Cuma günü başlar. Bu günler resmî tatile rastlarsa Yönetim Kurulunca toplantı günü tesbit edilir ve iki ay önce bir Ankara'da öbürü İstanbul'da olmak üzere iki gazetede yayınlanır.

MADDE 8 — Toplantı Yönetim Kurulundan Başkan veya bir üye tarafından katılan üye sayısına bakmaksızın açılır. Toplantıyı yönetecek bir Başkan, iki Başkan Vekili ve dört Sekreter'den kurulu başkanlık Divanı (Genel Kurulca başka türlü bir karar alınmazsa) açık oyla seçilir.

Odamızın 15 Ekim 1976 Cuma günü İzmir'de yapılan 2. Olağanüstü Genel Kurul Toplantısında değiştirilen oda yönetmelik maddeleri eski ve değişikliklerden sonraki şekliyle aşağıya alınmıştır.

DEĞİŞTİRİLMİŞ ŞEKLİ

MADDE 7 — Oda Genel Kurulu, her yıl Şubat ayının ikinci yarısı içinde, Oda Yönetim Kurulunun belirleyeceği günde, bir önceki Genel Kurulda kararlaştırılan kente, kararlaştırılmamışsa, Ankara'da Şube delegeleri ve doğal üyelerle toplanır.

Oda ve Şube Yönetim Kurullarıyla, Haysiyet Divanı, Denetleme, Danışma Kurulu, Oda Yardım Fonu Komitesi Başkanı ve TİMYAD Başkanı Oda Genel Kurulunun doğal üyeleri olup Şube delegelerinin tüm yetkilerine sahiptirler.

MADDE 8 — Toplantı, Şube delegeleri ve doğal üyelerin sayısına bakılmaksızın Yönetim Kurulu Başkanı ya da Yönetim Kurulunun görevli bir üyesi tarafından açılır. Toplantı açıldıktan sonra bir Başkan, iki Başkan Yardımcısı ve dört Yazman'dan oluşan Başkanlık Divanı Genel Kurulca başka bir karar alınmazsa açık oyla seçilir. (Bu ve öteki yönetmeliklerde Divan Başkan Yardımcısı, Başkan Vekili olarak kullanılacaktır.)

MADDE 9 — (XIII. Genel Kurul Değiştirisi - Şubat 1967) Genel Kurul Müzakereleri, Oda Yönetim Kurulunca hazırlanıp toplantıdan en az 15 gün evvel iki veya daha fazla gazete ile yurdun muhtelif yerlerinde yapılacak ilândaki gündem dahilinde yapılır.

MADDE 11 — Oda Genel Kurulunda bulunmak, müzakerelere iştirak etmek ve rey kullanmak için Oda hüviyet cüzdanı taşımak ve rey kullanırken bu cüzdanı tasnif heyetine göstermek şarttır.

MADDE 15/a — Odaya kayıtlı üye adedinin beşte birinin aynı mevzu için Oda Yönetim Kuruluna yazılı müracaatı ile.

MADDE 20/r — Merkez Şubesi için % 2 nisbetinde Oda Genel Kuruluna katılacak Şube temsilcilerini seçmek, (Yönetim Kurulu, Haysiyet Divanı ve Murakipler Heyeti azaları tabii temsilcilerdir.)

MADDE 33 — Oda Genel Kurulu toplantılarına katılacak Şubeye kayıtlı üye sayısının % 2'si oranındaki şube delegelerini seçer.

Şube Yönetim Kurulu asıl üyeleriyle Oda Danışma Kurulu üyeleri ve Şubeye bağlı Oda (II) temsilcileri Oda Genel Kurulunun tabii Temsilcileridir. Seçilen delegelerle bu tabii temsilcilere kurullarına göre yolluk verilir. (XVI. Genel Kurul değişikliği)

MADDE 67 — Birlik Yönetim Kuruluna gönderilen delegelerin harcırah ve yevmiyeleri Oda adına Şubeleri tarafından; Oda Genel Kuruluna gönderilen Şube temsilcilerinin harcırah ve yevmiyeleri ise Şubelerce ödenir.

MADDE 9 — Genel Kurul görüşmeleri; Oda Yönetim Kurulunca hazırlanıp en az 15 gün evvel delege ve doğal üyelere iadeli taahhütlü posta tebligatı ile bildirilen gündeme göre yapılır.

MADDE 11 — Oda Genel Kurulunda bulunmak, görüşmelere katılmak ve oy kullanmak için Oda kimlik kartı (Oda Hüviyet Cüzdanı)'nı ve delegelik belgesini taşımak yetkililerce ve oy ayırımı kurulunca istendiğinde göstermek zorunludur.

MADDE 15/a — Son olağan Genel Kurulu için septanan delege sayısının en az 2/3 (üçte ikisinin) 'ünü aynı konu için Yönetim Kuruluna yazılı başvurusu.

MADDE 20/r — (Geçici Madde) Merkez Şubesi için Oda Genel Kuruluna katılacak, Merkeze kayıtlı üye sayısının % 2 oranında Şube delegelerini seçmek.

MADDE 33 — Oda Genel Kuruluna katılmak üzere; Şubeye kayıtlı üye sayısının % 2'si oranında delege seçer. (Kesirler tam sayıya yuğseltilir) Seçilecek delege sayısı 5 (beş) ten az ise 5 (beş)'e tamamlanır.

MADDE 67 — Birlik ve Oda Genel Kuruluna gönderilecek, toplantılara katılan delegelere ve doğal üyelere yolluk ve gündelik ödenir. Şubelerden gönderilen delegelerle doğal üyelerin yolluk ve gündelikleri bağlı bulunduğu Şubelerce, bunların dışında kalanlar Odaca ödenir.

—oOo—

MALİ KISIM

GELİR VE GİDERLER

1976 yılı için cari yıl geliri olarak 5.852.021,— TL. sı, geçmiş yıllar geliri olarak 2.253.046,— TL. sı ki cem'an 8.105.067,— TL. olarak öngörülen Odamız gelirleri yıl içinde 6.794.729,49 TL. tutarında tahakkuk etmiştir.

1976 Yılı Gelirlerimizin Dökümü aşağıda belirtilmiştir :

Yeni kayıt edilen asıl ve geçici üyelerimizden alınan giriş aidatları	132.027,—
Üyelerimizin 1976 yılı aidatlarından tahsil edilen	1.975.584,16
T. U. S. Teknik Uygulama Sorumluluğu gelirleri	2.334.342,85
Belge gelirleri	544.658,60
Yayın gelirleri	359.452,78
Ekspertiz ücretlerinden Oda payı, banka, faizleri, jübile vb. çeşitli gelirler	483.618,04
Üyelerimizin geçmiş yıllar aidatlarından tahsil edilen	965.046,06
YEKÜN	6.794.729,49

Yıl içinde yukarıda belirtilen gelirlerimize karşılık 6.850.798,14 liralık giderimiz olmuştur.

Giderlerimiz :

Huzur hakkı, danışma ücretleri ve Oda personeline ödenen	1.475.837,82
İdare ile ilgili giderler	348.962,34
Genel Kurul giderleri	246.744,30
Şube ve Temsilciliklerimiz giderleri	3.088.976,35
Türkiye Mühendislik Haberleri ve Teknik Bülten'e yardımımız ile diğer yayın giderlerimiz	919.693,83
Sosyal giderler	149.117,50
Alınan demirbaşlar ve lokal giderleri	137.906,—
TMMOB'ne ödenen hisse	483.560,—
YEKÜN	6.850.798,14

DENETÇİLER KURULU RAPORU

Sayın Üyelerimiz,

Odamız Merkez ve Şubeleri ile Türkiye Mühendislik Haberleri Dergisinin 1976 yılı gelir ve giderlerine ait işlemler Kurulumuzca incelenmiş olup, denetlemeler sonucunda mali işlerle ilgili hesapların Oda Yönetmeliklerine ve Genel Kurul kararlarına uygun olduğu, tutulmakta olan defterlerin Muhasebe Yönetmeliği usullerine göre düzenlendiği tarafımızdan saptanmış olup tüm harcamalar uygun görülmüştür.

Odamız hesap işleri ile Yönetim Kurulumuzun hazırladığı bilânço ve yeni yıl bütçe tasarısı bilgilerinize sunulur.

Saygılarımızla,

BAŞKAN
(Feridun SUNGUR)

BAŞKAN VEKİLİ
(Metin TAVMAN)

RAPORTÖR
(Önder KÜÇÜKKARAGÖZ)

TÜRKİYE MÜHENDİSLİK HABERLERİ/ŞUBAT 1977

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI 1976 YILI BİLANÇO CETVELİ

Hesab Adı	Lira	Kr.	Hesab Adı	Lira	Kr.
I — DEĞER HESABI		88	I — M. ALACAKLILAR HESABI		33
1 — Kasa	164.916.42		1 — Ödenecek vergiler,	21.918.70	
2 — Bankalar			2 — Sosyal Sigorta primi	20.097.63	
a) Yapı ve Kredi (920053/8)	7.963.10		3 — Sendika aidatı	525.—	
b) Ziraat Bank. (168)	44.874.65		4 — Ekspertiz ücretleri	52.285.—	
c) İller Bankası (9223)	9.118.73		II — TRANSİT HESABI	311.240	—
d) Garanti Bank. Necatibey (510014-2)	44.464.68		1 — Üyelevre Vardım Fonu	300.000.—	
e) İş Bank. (694)	71.692.89		2 — Deprem Fonu	10.772.50	
f) Garanti Bank. Kızılay (520057-5)	100.—		3 — Teknik Kongre	467.50	
3 — Sabit Kıymetler			III — ŞUBELER	23.970	25
a) Oda binası	281.927.45		1 — İzmir Şubesi	23.970.25	
b) İstanbul Şubesi binası	298.150.60		IV — GEUR GİDER FARKI	4.646.892	96
c) İzmir Şubesi binası	146.082.10				
d) Oda merkezi Lokal binası	469.096.00				
e) Mef. ve Büro Lev.	160.020.25				
f) Kitap	15.330.16				
4 — Anbar					
a) Teknik broşür	173.975.85	50			
II — M. BORÇLARI					
1 — Pul kasası	300.—				
2 — Karışık	7.500.—				
3 — Ortak Pazar Çalışmaları	14.062.50				
4 — Konut Kurultayı	37.464.—				
III — ŞUBELER HESABI		83			
1 — İstanbul Şubesi	184.230.10				
2 — Elazığ Şubesi	1.029.87				
3 — Kayseri Şubesi	13.017.35				
4 — Temsilcilikler	196.112.51				
IV — TRANSİT HESABI		33			
1 — T.M.H. Dergisi	393.435.33				
2 — Rozet Hesabı	20.455.—				
V — 1977 YILINA DEVREDEN KONSOLİDE ALACAKLARIMIZ	2.301.610	—			
GENEL TOPLAM	5.076.929	54	GENEL TOPLAM	5.076.929	54

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI 1976 YILI GELİR - GİDER CETVELİ

GIDLER

GELIER

Hesap Adı	Lira	Kr.	Hesap Adı	Lira	Kr.
1 — Personel giderleri	1.475.837	82	I — GELİRLER HESABI		—
2 — İdare giderleri	348.962	34	1 — Giriş aidatı	132.027	16
3 — Genel Kurul giderleri	246.744	30	2 — Yıllık aidat	1.975.584	85
4 — Şubeler ve Temsilcilikler	3.088.976	35	3 — Hizmet karşılığı	2.334.342	60
5 — Yayın giderleri	919.693	83	4 — Belge ücreti	544.658	78
6 — Sosyal giderler	149.117	50	5 — Yayın geliri	359.452	04
7 — Sabit kıymetler ödeneği	137.906	—	6 — Çeşitli	483.619	06
8 — Birlik hissesi (TİMMOB)	483.580	—	II — KONSOLİDE GELİR	965.046	65
			III — 1976 YILI GELİR - GİDER FARKI	56.068	
GENEL TOPLAM	6.850.796	14	GENEL TOPLAM	6.850.796	14

**İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI 1976 YILI BÜTÇE GİDER ÖDENEK
VE HARCAMALARINI GÖSTERİR ÇİZELGE**

Bütçe Maddeleri	Ödenek	Harcama	Fark
Birlik Hissesi	468.000,—	483.560,—	+ 15.560,—
Hakkı Huzurlar	73.500,—	29.550,—	— 43.950,—
Genel Sekreter Ücreti	84.000,—	63.000,—	— 21.000,—
Genel Sekreter Taz.	1,—	—,—	— 1,—
Genel Sekreter Yr.	144.000,—	106.920,—	— 37.080,—
Denetim Kurulu Ücreti	15.000,—	10.000,—	— 5.000,—
Belge Mühendisi	72.000,—	57.000,—	— 15.000,—
K. Belgesi Görevlisi	72.000,—	75.000,—	+ 3.000,—
A. Tek. Mali Danışman	150.000,—	4.945,—	— 145.055,—
Oda Personeli Üc.	463.368,—	458.685,—	— 4.683,—
Ücret Karşılığı Artış	40.000,—	—,—	— 40.000,—
Taz. Slg. F. Mes.	400.000,—	438.276,22	+ 38.276,22
İkramiyeler	85.000,—	75.360,—	— 9.640,—
Yolluklar	200.000,—	157.101,60	— 42.898,40
Bilgisayar İşlemleri	200.000,—	—,—	— 200.000,—
Kırtasiye	50.000,—	29.841,35	— 20.158,65
Basılı Kâğıt	40.000,—	39.145,—	— 855,—
Temsilcilikler Masrafı	20.000,—	43.977,—	+ 23.977,—
İlan Abone	20.000,—	5.395,—	— 14.605,—
PTT	50.000,—	56.646,80	+ 6.646,80
V. Resim Harç D. Pulu	25.000,—	10.329,75	— 14.670,25
Sivil Savunma Fonu	30.000,—	21.527,02	— 8.472,98
Temsil	30.000,—	62.822,70	+ 32.822,70
Isıtma Aydınlatma Su	40.000,—	31.244,25	— 8.755,75
Bina Mefrûsat Sigortası	3.000,—	1.443,75	— 1.556,25
Adli Masraflar	15.000,—	20.506,65	+ 5.506,65
Tamir Bakım	70.000,—	4.030,50	— 65.969,50
İmha	1,—	—,—	— 1,—
Müteferrik	40.000,—	22.052,57	— 17.947,43
GENEL KURUL GİDERLERİ	200.000,—	246.744,30	+ 46.744,30
Düşeme Büro Mal. (Tem. Dahil)	80.000,—	—,—	— 80.000,—
Kitap ve Teknik Dergi	20.000,—	—,—	— 20.000,—
İstanbul Şubesi	2.549.132,—	2.269.158,18	— 279.973,82
İzmir Şubesi	779.249,—	695.808,48	— 83.440,52
Elazığ Şubesi	72.401,—	46.973,24	— 25.427,76
Kayseri Şubesi	135.700,—	77.036,45	— 58.663,55
Ankara Şubesi	200.000,—	—,—	— 200.000,—
T.M.H. Dergisine Yardım	200.000,—	200.000,—	— —,—
Diğer Yayınlar ve Teknik Gûç	150.000,—	719.693,83	+ 569.693,83
İnşaat Müh. Günü Masrafı	5.000,—	—,—	— 5.000,—
Jübile	5.000,—	62.095,—	+ 57.095,—
İnş. Müh. Tek. Kong. Yardım	50.000,—	—,—	— 50.000,—
Müh. Yet. Ünl. ve Yük. Ok. Öğr. Yr.	15.000,—	—,—	— 15.000,—
Burs Yardımı	15.000,—	20.500,—	+ 5.500,—
Dernek ve Kuruluşlara Yardım	15.000,—	1.500,—	— 13.500,—
Yardım Fonu	40.000,—	16.500,—	— 23.500,—
İnş. Müh. Yr. Der. Yr.	5.000,—	—,—	— 5.000,—
Eğ. Tesis. ve Çalışmaları	25.000,—	7.500,—	— 17.500,—
Seminer Gezi Konferans	25.000,—	41.022,50	+ 16.022,50
Odaya Mülk - Lokal	600.000,—	137.906,—	— 462.094,—
Zorunlu Ödemeler	1,—	—,—	— 1,—
Sosyal Güvenlik Fonu	10.000,—	—,—	— 10.000,—
Gelecek Yıla Kalacak Kons. Ge.	8.714,—	—,—	— 8.714,—
GENEL YEKÖN	8.105.067,—	6.850.798,14	—1.254.268,86

**İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI 1976 YILI BÜTÇESİ
GELİR TAHMİN VE TAHSİLÂT MUKAYESE CETVELİ**

Bütçe Fasılları	Tahmîn	Tahsilât	Fark
1 — Giriş aidatı	115.000,—	132.027,—	+ 17.027,—
2 — Yıllık aidat	3.392.400,—	1.975.587,16	— 1.416.815,84
3 — Hizmet karşılığı	1.442.117,—	2.334.342,85	+ 892.225,85
4 — Belge ücretleri	560.000,—	544.658,60	— 15.341,40
5 — Yayın gelirleri	140.000,—	359.452,78	+ 219.452,78
6 — Bağış ve yardım	1,—	—,—	1,—
7 — Para cezası	1,—	—,—	1,—
8 — İştiraklerden mütevellit kâr	1,—	—,—	1,—
9 — Müşabık ve jüri % 5'i	2.500,—	—,—	— 2.500,—
10 — Çeşitli gelirler	200.000,—	483.618,04	+ 283.618,04
11 — Geçmiş yıllar bakiyesi	2.253.046,—	965.046,06	— 1.287.999,94
GENEL TOPLAM	8.105.067,—	6.794.729,49	— 1.310.337,51

**T.M.H. DERGİSİ 1976 YILI BÜTÇESİ GELİR TAHMİN VE
TAHSİLÂT MUKAYESE CETVELİ**

Bütçe Fasılları	Tahmîn	Tahsilât	Fark
1 — Özel ve Resmî İlanlar	730.000,—	744.870,—	+ 14.870,—
2 — Abone tek satış	4.500,—	5.538,88	+ 1.038,88
3 — Oda tahsisi (Bağış)	200.000,—	200.000,—	—
GENEL TOPLAM	934.500,—	950.408,88	+ 15.908,88

T.M.H. DERGİSİ VE TEKNİK BÜLTEN 1976 YILI BİLANÇO CETVELİ

A K T İ F

P A S İ F

Hesap Adı	Lira	Kr.	Hesap Adı	Lira	Kr.
I — DEĞERLER HESABI		31	I — ALACAKLILAR	116.822	34
1 — Kasa	40.59		1 — Ödenecek vergiler	2.398.—	
2 — Banka	20.898.31		2 — Ödenecek sigorta	1.650.—	
II — MUHTELİF BORÇLULAR		70	3 — Yazarlık hakları	8.116.27	
1 — İlan	175.011.70		4 — Reklam komisyonu	104.858.07	
2 — Oda	105.200.—		II — TRANSİT HESABI	393.934	74
III — KÂR - ZARAR HESABI	210.993	61	1 — Oda	393.934.74	
a) 1966 yılından devir	30.886.90		III — KÂR - ZARAR HESABI	1.386	54
b) 1967 yılından devir	9.985.19		1968 yılı kâr	75.35	
c) 1971 yılı zararı	1.284.78		1969 yılı kâr	475.57	
d) 1972 yılı zararı	24.82		1970 yılı kâr	585.13	
e) 1974 yılı zararı	3.101.43		1973 yılı kâr	202.14	
f) 1976 yılı zararı	165.710.49		1975 yılı kâr	48.35	
GENEL TOPLAM	512.143	62	GENEL TOPLAM	512.143	62

T.M.H. DERGİSİ VE TEKNİK BÜLTEN 1976 YILI KÂR - ZARAR CETVELİ

G İ D E R L E R

G E L İ R L E R

Hesap Adı	Lira	Kr.	Hesap Adı	Lira	Kr.
I — TEKNİK GİDERLER			I — GELİRLER		
1 — Baskı	224.787,50		1 — Özel ve resmî ilânlar	744.870,—	
2 — İkîşe	14.135,97		2 — Abone ve tek satış	5.538,88	
3 — Kağıt	475.435,—		3 — Oda yardımı (bağış)	200.000,—	
4 — Yazarlık hakkı	25.541,—		II — KÂR - ZARAR		
II — PERSONEL GİDERLERİ			1 — 1976 yılı zararı		49
1 — Huzur hakkı	807,—				
2 — Yayın Mül.	32.601				
3 — Sigorta, prim, tazminatlar	6.941,80				
4 — Resmî ve özel ilân kom.	195.209				
III — İDARE GİDERLERİ					
1 — Posta pulu	36.063,75				
2 — Telefon	11.922,35				
3 — Gönderme zarfı	61.450,—				
4 — Vergi ve resim	771,50				
5 — Çeşitli	30.453,50				
GENEL TOPLAM	1.116.119	37	GENEL TOPLAM	1.116.119	37

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ 1976 YILI BİLANÇO CETVELİ

AKTİF

PASİF

Hesap Adı	Lira	Kr.	Hesap Adı	Lira	Kr.
I — KASA	48.471	65	I — MERKEZ	184.230	10
II — BANKALAR	130.810	62	II — MUHTELİF ALACAKLILAR	281.235	92
1. İş Bankası	41.241.13		1. Gellir Vergisi	23.360.23	
2. Ziraat Bankası	16.509.27		2. S. Sig.	10.400.30	
3. Yapı ve Kredi	26.291.69		3. M.D.V.	2.246.64	
4. Vakıflar Bankası	575.92		4. Damga V.	433.75	
5. Garanti Bankası	440.12		5. Sandika Gd. H.	795.—	
6. Akbank	2.683.75		6. Emanet Hs.	244.000.—	
7. T. Ticaret B.	42.868.74				
III — KİTAP SATIŞ Hs.			III — 1977 YILINA DEVREDİLEN SABİT KIYMETLER	260.060	63
1. Kitap	211.977.85	85	1. Mefrusat ve Büro Lv.	194.396.07	
2. Rozet, Kimlik Cüz.	—	90	2. Kitap, Dergi	65.664.56	
IV — M. BORÇLULAR	74.405				
1. Pul avansı	100.—				
2. Avanslar	67.495.90				
3. T. G. Reklam Alacağı	6.810.—				
V — SABİT KIYMETLER	260.060	63			
1. Mefrusat ve Büro Lv.	194.396.07				
2. Kitap Dergi Kitaplık	65.664.56				
GENEL TOPLAM	725.526	65	GENEL TOPLAM	725.526	65

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ 1976 YILI GELİR VE GİDER CETVELİ

GİDERLER

GELİRLER

Hesap Adı	Lira	Kr.	Hesap Adı	Lira	Kr.
I — PERSONEL GİDERLERİ			BÜTÇEDEN HARCAIMALAR		
1. a) Huzur Hakları	7.600,—		1976 YILI SABİT KIYMET GİDERLERİ		
b) Komisyon Çalışmaları	56.742,90		1. Mefruşat ve Büro Lv.	30.000,—	
c) Araştırma Giderleri	10.985,—		2. Kitap, dergi (kitaplık)	2.167,33	
d) Hukuk Müşavirliği	8.000,—				
2. a) Genel Sekreter Tasminatı	14.000,—		1975 YILINDAN DEVİR		
b) Genel Sekreter ücreti	84.000,—		1. Mefruşat ve Büro Lv.	164.396,07	
c) Genel Sekreter yardımcı üc.	46.391,—		2. Kitap, Dergi	63.497,23	
d) Genel Sekreter vekalet üc.					
e) Belge İşleri Müh.	73.000,—				
f) Belge İşleri Müh.	72.000,—				
g) Belge İşleri Müh. vekalet üc.	6.000,—				
h) Elektronik Merk. Müh.	72.000,—				
ı) Elektronik Merk. Müh.	72.000,—				
İ) Elek. Merk. kart delgicisi	65.736,—				
j) Örgütlenme sekreteri	36.000,—				
3. Memur Ücretleri					
a) İdari ve Müh. amiri	38.016,—				
b) Büro Amiri	50.400,—				
c) Ödenti izleme Mem.	22.176,—				
d) Vezne ve Ambar Mem.	38.016,—				
e) Belge Memuru	33.408,—				
f) Şenetler ser. Muhasebecisi	27.648,—				
g) Şenetler Servisi Muh. Yar.	12.600,—				
h) Kitaplık Memuru	23.832,—				
ı) IBM Daktilo	22.680,—				
k) Odacı	23.760,—				
m) Odacı	21.888,—				
n) Belge memuru yardımcısı	18.600,—				
			GENEL TOPLAM	2.497.041	83

P A S I F

AKTIF

Hesap Adı	Lira	Kr.	Hesap Adı	Lira	Kr.
I — KASA HESABI			I — BANKALAR HESABI	8.527	67
II — BANKALAR HESABI			a) İş Bankası	381	68
a) Yapı Kredi Bankası	131,68		b) Emlak Kredii		
b) Ziraat Bankası	250,—		II — MUH. ALACAKLILAR HESABI		
III — MERKEZ HESABI			a) Vergiler	23.970	25
IV — SABİT KIYMETLER			b) Sigorta	122.033	07
a) Mefrusat Lev.	113.940,92		c) Sendika		
	8.092,15		d) Ş.C.M. İstanbul		
V — MUH. BORÇLULAR			III — 1977 YILINA DEVREĐEN SABİT KIYMETLER		
Avens	300,—				
GENEL TOPLAM			GENEL TOPLAM	155.212	67
				155.212	67

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ 1976 YILI GELİR VE GİDER CETVELİ

G İ D E R L E R

G E L İ R L E R

Hesap Adı	Liira	Kr.	Hesap Adı	Liira	Kr.
I — PERSONEL GİDERLERİ			I — BÜTÇE	788.031	55
1 — Haklı Huzur					
a) Yönetim Kurulu	12.005	—			
b) Komisyon Çalışma Üc.	—	—			
2 — Yolluklar	5.563	—			
3 — Görevli Üye Ücretleri					
a) Sekreter Üyesi	84.000	—			
b) Proje Denetim Müh.	72.000	—			
c) Yapı Denetim Müh.	68.196.80	—			
4 — Memur Ücretleri					
a) Büro memuru	30.204	—			
b) Muhasip	15.840	—			
c) Veznedar	34.998.65	—			
d) Daktilo	21.975	—			
e) Lokal görevlisi	16.000	—			
f) Sigorta ve diğer ödeme.	—	—			
II — İDARE GİDERLERİ					
1) Kirtasiye	7.686.50	—			
2) Basılı kâğıt	6.075	—			
3) Yayımlı gid.	14.894.50	—			
4) İlan ve abone	3.875.50	—			
5) PTT	20.354.75	—			
6) Temsil	17.904.50	—			
7) Aydınlatma - su	2.301.56	—			
8) Kat genel gideri	10.273	—			
9) Onarım, bakım	5.269.50	—			
10) Çeşitli giderler	11.822.08	—			
11) O.A.A.K. Harcamaları	53.010	—			
12) Yapı denetim gid.	28.700	—			
13) Araştırma gid.	6.270	—			
III — 1977 YILINA DEVİR					
	189.436	89			
	122.033	07			
GENEL TOPLAM	788.031	55	GENEL TOPLAM	788.031	55

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI ELAZIĞ ŞUBESİ 1976 YILI BİLANÇO CETVELİ

AKTİF

PASİF

Hesap Adı	Lira	Kr.	Hesap Adı	Lira	Kr.
1 — KASA HESABI	1029	87	1 — Merkez Hesabı	1029	87
2 — SABİT KIYMETLER			2 — 1977 Yılına Devir	6342	28
1 — Mefruşat Büro Levazımı					
GENEL TOPLAM	7372	15	GENEL TOPLAM	7372	15

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI ELAZIĞ ŞUBESİ 1976 YILI GELİR VE GİDER CETVELİ

88

GİDERLER

GELİRLER

Hesap Adı	Lira	Kr.	Hesap Adı	Lira	Kr.
I — PERSONEL GİDERLERİ			1 — Bütçeden Harcamalar	42320	24
1 — Huzur Hakları	480	—	2 — 1977 Yılına Devir	5053	—
2 — Memur Ücretleri	32.826	50			
3 — Tazminat	181	44			
4 — İkramiye	6100	—			
5 — Yolluk	500	—			
II — İDARI GİDERLER					
1 — Kırtasiye	122	—			
2 — İlan, Abone	331	—			
3 — P.T.T.	1128	90			
4 — Çeşitli	650	—			
III — SABİT KIYMETLER					
	5053	—			
GENEL TOPLAM	47373	24	GENEL TOPLAM	47373	24

AKTIF

PASSIF

Hesap Adı	Lira	Kr.	Hesap Adı	Lira	Kr.
KASA HESABI	14.491	35	Ödenecek Sigorta Primi	1.474	—
			MERKEZ HESABI	13.017	35
GENEL TOPLAM	14.491	35	GENEL TOPLAM	14.491	35

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI KAYSERİ ŞUBESİ 1976 YILI GELİR GİDER CETVELİ

GELİRLER

GİDERLER

Hesap Adı	Lira	Kr.	Hesap Adı	Lira	Kr.
Giriş aidatları, birlik hisseleri, yıllık aidatlar	35.480	50	Vize Mühendisi gideri	31.500	—
Ortak belge gelirleri	34.710	05	Sekreter Üye giderleri	7.200	—
Matbu evrak-vesika gelirleri	2.875	—	Hakkı Huzurlar	2.400	—
1975 Yılı devir bakiyesi	18.462	25	Büro kirası	3.830	—
			Sigorta primleri	12.807	—
			Yolluklar	5.950	—
			Müteferrik	13.349	45
			Muvazene bakiyesi	14.491	35
GENEL TOPLAM	91.527	80	GENEL TOPLAM	91.527	80